

MØTEINNKALLING KOMMUNESTYRET

Møtedato: 08.05.2017
Møtested: Heradshuset, Dale
Møtetid: 11:00 - 17:00

Eventuelle forfall / melding om møtande varamedlem må meldast på [møteportalen](#) eller til Sølvi Legård epost solvi.legard@vaksdal.kommune.no

Det er open halvtime frå kl. 1100

Innbyggjarar som ønskjer å ta ordet i open halvtime må vere tilstades i kommunestyresalen kl. 1100

SAKSLISTE

SAKSNR	TITTEL
27/2017	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
28/2017	GODKJENNING AV MØTEBOK
29/2017	REFERATSAKER OG MELDINGAR
30/2017	ÅRSMELDING KONTROLLUTVALET FOR 2016
31/2017	BUDSJETT VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS OG OPPLÆRINGSSENTER KF
32/2017	PLANSTRATEGI 2017-2020 - 2 GANGS HANDSAMING
33/2017	INTERKOMMUNALT SAMARBEID OM TILSYN MED FORSØPLING FORURENSINGSLOVEN - INNGÅING AV AVTALE MELLOM VAKSDAL KOMMUNE OG BIR AS
34/2017	LOKAL "FORSKRIFT OM VASS- OG AVLAUPSGBYR I VAKSDAL KOMMUNE" ENDRING I PUNKT I GJELDANDE FORSKRIFT
35/2017	STANDARD ABONNEMENTSVILKÅR FOR VANN OG AVLØP
36/2017	INTERPELLASJON FRA MDG VAKSDAL - TILTAK FOR Å BEKJEMPE PROBLEM MED BRUNSNIGLAR

28. april 2017

Eirik Haga
Ordfører

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
27/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	17/492

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
28/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	17/492

GODKJENNING AV MØTEBOK

Vedlegg:

Protokoll - Kommunestyret - 03.04.2017

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

MØTEPROTOKOLL KOMMUNESTYRET

Møtedato: 03.04.2017
Møtestad: Heradshuset, Dale
Møtetid: 09:00 - 18:30

DAGSORDEN

Kl 0900 – 1530 KS Folkevaldopplæring v/Asbjørn Vetti

Kl 1630 - Ordinært kommunestyremøte

Møtedeltakarar:

Medlemmer	Parti	Rolle
Eirik Haga	AP	Ordførar
Heidi Rongved – berre folkevaldopplæringa	AP	Medlem
Anne Christin Eide	AP	Medlem
Anders Jin Risnes	AP	Medlem
Magne Hestad	AP	Medlem
Brita Hesjedal Lunde	AP	Medlem
Jan Hansen	AP	Medlem
Bjørn Øivind Krogsrud	AP	Medlem
Sigmund Simmenes	SP	Varaordførar
Hege Eide Vik	SP	Medlem
Jarle Audestad	SP	Medlem
Kjartan Haugsnes	SV	Medlem
Evelyn Boge	SV	Medlem
Line Kydland	SV	Medlem
Arne Normann	KRF	Medlem
Jan Erik Bernes Roe	KRF	Medlem
Anneli Vatle Lilletvedt	H	Medlem
Boris Groth	FRP	Medlem
Tom Charles Johnsen	MDG	Medlem

Varamedlemmer	Parti	Rolle
Åshild Eikefet Lien	AP	Varamedlem
Ivar Rødland Bergo	SP	Varamedlem
Svein Arvid Boge	H	Varamedlem

I tillegg møtte desse varamedlemmene på folkevaldopplæringa:

Varamedlemmer	Parti
Asbjørg Hesjedal	AP
Lillian Seim	AP
Odd Jøran Oldervik	SV
Karin B. Groth	FRP

Forfall	Parti	Møtande varamedlem
Bjørn Roald	H	Svein Arvid Boge, H
Line Eide Vik	SP	Ivar Rødland Bergo, SP
Heidi Rongved – frå kl 1600	AP	Åshild Eikefet Lien, AP

Andre møtande:

Konst. rådmann Åse Elin Myking
Kommunalsjef oppvekst Ann Kristin Bolstad
Kommunalsjef helse og omsorg Solrun Hauglum
Einingsleiar Samfunnsutvikling Willy Andre Gjesdal
Politisk sekretær Sølvi Legård

Saksliste

SAKSNR	TITTEL
19/2017	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
20/2017	GODKJENNING AV MØTEBOK
21/2017	REFERATSAKER OG MELDINGAR
22/2017	ENDRINGSFORSKRIFT OM MINSTEAREAL FOR JAKT PÅ HJORT I VAKSDAL KOMMUNE, HORDALAND - ENDELEG FRAMLEGG ETTER OFFENTLEG HØYRING
23/2017	HØYRING - REGIONAL AREAL OG TRANSPORTPLAN FOR BERGENSOMRÅDET - AVGRENSA HØYRING
24/2017	HØYRINGSSVAR TIL REGIONAL TRANSPORTPLAN
25/2017	VAL AV TOMT FOR DALE BARNE- OG UNGDOMSKULE
26/2017	KONKURRANSEUTSETTING AV REVISJONSTENESTER FOR VAKSDAL KOMMUNE – VAL AV REVISOR

19/2017: GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Samrøystes vedtak.

KOM - sak 19/2017 Vedtak:

Innkalling og saksliste vart godkjent.

20/2017: GODKJENNING AV MØTEBOK

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Samrøystes vedtak.

KOM - sak 20/2017 Vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

21/2017: REFERATSAKER OG MELDINGAR

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Samrøystes vedtak.

KOM - sak 21/2017 Vedtak:

Referatsakene vart tatt til orientering.

22/2017: ENDRINGSFORSKRIFT OM MINSTEAREAL FOR JAKT PÅ HJORT I VAKSDAL KOMMUNE, HORDALAND - ENDELEG FRAMLEGG ETTER OFFENTLEG HØYRING

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Forskrift om minsteareal for hjort vert godkjent som følgjer:

Endringsforskrift om minsteareal for jakt på hjort i Vaksdal kommune, Hordaland:

§ 1 Det er opna for jakt på hjort i Vaksdal kommune i Hordaland.

§ 2 Minstearealet for godkjenning av hjortevald og tildeling av fellingsløyve, er endra frå 1500 daa til:

- 1300 daa for Eksingedalen ovanfor Eikefet/Nese, Bergsdalen og Vaksdal kommune sitt areal på Osterøy.
- 1000 daa for alle andre område i kommunen med teljande hjorteareal.

§ 3 Forskrifta trer i kraft straks, og erstattar det som gjeld Vaksdal i forskrift av 13. juni 2001 nr. 648 om jakt etter hjortevilt (elg, hjort og rådyr), Bergen, Sveio, Bømlo, Kvinnherad, Jondal, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Samnanger, Os, Austevoll, Sund, Vaksdal, Modalen, Osterøy, Meland, Radøy, Lindås, Austrheim og Masfjorden kommunar, Hordaland.

Vedtaket har heimel i Lov om viltet § 16, Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6 og forvaltningslova § 37.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet 20.03.2017

Behandling:

Det vart stilt spørsmål om habiliteten for Sigmund Simmenes, Jan Erik Bernes Roe og Bjørn Roald. Disse er grunneigarar/eigarar av hjorteareal i kommunen.

Formannskapet vedtok samrøystes at desse er ugilde. Rådmannen må avklara spørsmålet til saka skal opp i kommunestyret.

Rådgjevar landbruk Tore Henrik Øye orienterte.

Samrøystes vedtak.

FPØ - sak 26/2017 Tilråding:

Forskrift om minsteareal for hjort vert godkjent som følgjer:

Endringsforskrift om minsteareal for jakt på hjort i Vaksdal kommune, Hordaland:

§ 1 Det er opna for jakt på hjort i Vaksdal kommune i Hordaland.

§ 2 Minstearealet for godkjenning av hjortevald og tildeling av fellingsløyve, er endra frå 1500 daa til:

- 1300 daa for Eksingedalen ovanfor Eikefet/Nese, Bergsdalen og Vaksdal kommune sitt areal på Osterøy.
- 1000 daa for alle andre område i kommunen med teljande hjorteareal.

§ 3 Forskrifta trer i kraft straks, og erstattar det som gjeld Vaksdal i forskrift av 13. juni 2001 nr. 648 om jakt etter hjortevilt (elg, hjort og rådyr), Bergen, Sveio, Bømlo, Kvinnherad, Jondal, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Samnanger, Os, Austevoll, Sund, Vaksdal, Modalen, Osterøy, Meland, Radøy, Lindås, Austrheim og Masfjorden kommunar, Hordaland.

Vedtaket har heimel i Lov om viltet § 16, Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6 og forvaltningslova § 37.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Rådmannen orienterte om habilitetsreglane i forvaltningslova § 6 2. ledd. Desse representantane gjekk frå under behandlinga av habilitetsspørsmålet: Sigmund Simmenes, Jan Erik Bernes Roe, Boris Groth, Arne Normann, Ivar Rødland Berge og Hege Eide Vik. Kommunestyret vedtok samrøystes at representantane er habile til å behandla saka.

Endringsframlegg frå Åshild Eikefet Lien, AP:

Endring i § 2:

Likt minsteareal for godkjenning av hjortevald og tildeling av hjorteløyver i heile Vaksdal kommune, 1000 daa.

Grunngjeving:

Som mange års erfaring frå vilt- og fiskenemnda i Vaksdal kommune, reinsdyrnemnda for Fjellheimen, jervenemnda for Sør Norge og viktig opplæring i Direktoratet i Trondheim veit eg at ulike endringar av arealet og løyver skapar uro i bygder og kommunar.

Blant anna var det ein gang ein kommune som ikkje hadde svart på høyring frå Direktoratet om grensejustering for reinsdyrarel, og som ville ha mista mange løyve med begrunning: det er ikkje reinsdyr der. Var ikkje vår kommune, men eg fekk redda arealet.

Vaksdal kommune

Alle som kan noko om villdyra veit at dei endrar leveområde etter f.eks. harde snøvintrar då dei trekkjer tidleg ut mot ytre strok. Kalvar hjorten der det året vert den som regel der, og hjorteteljinga vert då endra til dei trekkjer innatt ved lettare temperatur og får gå til fjells og eta nyspira mat som er næringsrik heile sommaren.

Eg oppfordrar politikarane her idag til å ivareta Næringsområda og samarbeid mellom bygdene i vår kommune.

Røysting:

Tilrådinga frå formannskapet og framlegget frå Åshild E. Lien vart sett opp mot kvarandre:

Åshild E. Lien sitt framlegg fekk 14 røyster (H, KRF, SP, AP (÷ Anne Christin Eide og Eirik Haga) og vart vedteke.

KOM - sak 22/2017 Vedtak:

Forskrift om minsteareal for hjort vert godkjent som følgjer:

Endringsforskrift om minsteareal for jakt på hjort i Vaksdal kommune, Hordaland:

§ 1 Det er opna for jakt på hjort i Vaksdal kommune i Hordaland.

§ 2 Minstearealet for godkjenning av hjortevald og tildeling av fellingsløyve, er endra frå 1500 daa til:

- 1000 daa for alle område i kommunen med teljande hjorteareal.

§ 3 Forskrifta trer i kraft straks, og erstattar det som gjeld Vaksdal i forskrift av 13. juni 2001 nr. 648 om jakt etter hjortevilt (elg, hjort og rådyr), Bergen, Sveio, Bømlo, Kvinnherad, Jondal, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Samnanger, Os, Austevoll, Sund, Vaksdal, Modalen, Osterøy, Meland, Radøy, Lindås, Austrheim og Masfjorden kommunar, Hordaland.

Vedtaket har heimel i Lov om viltet § 16, Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6 og forvaltningslova § 37.

23/2017: HØYRING - REGIONAL AREAL OG TRANSPORTPLAN FOR BERGENSOMRÅDET - AVGRENSA HØYRING

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Høyringsuttale;

Denne planen legg opp til konsentrert arealbruk og attraktive by- og tettstadutvikling i regionale vekstsoner, som grunnlag for måloppnåing. Å utnytte transportinfrastrukturen betre og meir effektivt er eit viktig prinsipp. Vekst i omlandskommunane til Bergen skaper auka etterspørsel etter transport på innfartsårene. Vaksdal kommune vil peike på at den gunstige plasseringa langs Vossebanen og satsing på vekst, utvikling og fortetting i stasjonsbyane Vaksdal, Stanghelle og Dale set

kommunen i ein særstilling, og byggjer opp under kundegrunnlaget for miljø- og klimavenleg transport med tog. Vaksdal kommune må difor inkluderast i omgrepet *regional vekstsone*, som inneber å ta i bruk moglegheitene Vossabane representerer som ein *vekstkorridor*.

Det er difor viktig at tettstadene med jernbanestasjonar vert inkludert i omgrepet regional vekstsone (vekstkorridor).

Den statlege planlegginga og framføring av ny trasé for E16 og jernbane aust for Bergen er viktig bidrag til utvikling av det regionale transportsystemet. Planen bør tydeleggjere dette.

Jernbane må innarbeidast i det regionale transportsystemet.

Byvekstavtalen er ei samkøyring av *bymiljøavtalen* og *byutviklingsavtalen*, og skal innehalde mål og verkemiddel for auka kollektivdel, sykling og gange, tiltak for redusert bilbruk og overordna arealføringar som bygger opp under miljøvenleg transport.

Det er viktig for Vaksdal å verte inkludert i arbeidet med *byutgreiinga* og i neste steg *byvekstavtalen*.

I tiltakslista er det oppført *Moglegheitsstudie på massehandtering i Bergensområdet*, utan at dette har planomtale. Sett i lys av dei store utbyggingane av samferdselsprosjekt som kjem ulike stader i fylket, og særleg aktuelt for Vaksdal kommune med ny trasé for E16 og jernbane, er det ønskeleg at Hordaland fylkeskommune utarbeider ein forvaltningsplan for overskotsmasse. **Vaksdal kommune er ein aktuell samarbeidspart.**

Formannskap/plan- og økonomiutvalet 20.03.2017

Behandling:

Einingsleiar Samfunnsutvikling orienterte.

Samrøystes vedtak.

FPØ - sak 27/2017 Tilråding:

Høyringsuttale;

Denne planen legg opp til konsentrert arealbruk og attraktive by- og tettstadutvikling i regionale vekstsoner, som grunnlag for måloppnåing. Å utnytte transportinfrastrukturen betre og meir effektivt er eit viktig prinsipp. Vekst i omlandskommunane til Bergen skaper auka etterspørsel etter transport på innfartsårene. Vaksdal kommune vil peike på at den gunstige plasseringa langs Vossebana og satsing på vekst, utvikling og fortetting i stasjonsbyane Vaksdal, Stanghelle og Dale set kommunen i ein særstilling, og byggjer opp under kundegrunnlaget for miljø- og klimavenleg transport med tog. Vaksdal kommune må difor inkluderast i omgrepet *regional vekstsone*, som inneber å ta i bruk moglegheitene Vossabane representerer som ein *vekstkorridor*.

Det er difor viktig at tettstadene med jernbanestasjonar vert inkludert i omgrepet regional vekstsone (vekstkorridor).

Den statlege planlegginga og framføring av ny trasé for E16 og jernbane aust for Bergen er viktig bidrag til utvikling av det regionale transportsystemet. Planen bør tydeleggjere dette.

Jernbane må innarbeidast i det regionale transportsystemet.

Byvekstavtalen er ei samkøyring av *bymiljøavtalen* og *byutviklingsavtalen*, og skal innehalde mål og

verkemiddel for auka kollektivdel, sykling og gange, tiltak for redusert bilbruk og overordna arealføringar som bygger opp under miljøvenleg transport.

Det er viktig for Vaksdal å verte inkludert i arbeidet med *byutgreiinga* og i neste steg *byvekstavtalen*.

I tiltakslista er det oppført *Mogelegheitsstudie på massehandtering i Bergensområdet*, utan at dette har planomtale. Sett i lys av dei store utbyggingane av samferdselsprosjekt som kjem ulike stader i fylket, og særleg aktuelt for Vaksdal kommune med ny trasé for E16 og jernbane, er det ønskeleg at Hordaland fylkeskommune utarbeider ein forvaltningsplan for overskotsmasse. **Vaksdal kommune er ein aktuell samarbeidspart.**

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Samrøystes vedtak.

KOM - sak 23/2017 Vedtak:

Høyringsuttale;

Denne planen legg opp til konsentrert arealbruk og attraktive by- og tettstadutvikling i regionale vekstsoner, som grunnlag for måloppnåing. Å utnytte transportinfrastrukturen betre og meir effektivt er eit viktig prinsipp. Vekst i omlandskommunane til Bergen skaper auka etterspørsel etter transport på innfartsårene. Vaksdal kommune vil peike på at den gunstige plasseringa langs Vossebanen og satsing på vekst, utvikling og fortetting i stasjonsbyane Vaksdal, Stanghelle og Dale set kommunen i ein særstilling, og bygger opp under kundegrunnlaget for miljø- og klimavenleg transport med tog. Vaksdal kommune må difor inkluderast i omgrepet *regional vekstzone*, som inneber å ta i bruk moglegheitene Vossabane representerer som ein *vekstkorridor*.

Det er difor viktig at tettstadene med jernbanestasjonar vert inkludert i omgrepet regional vekstzone (vekstkorridor).

Den statlege planlegginga og framføring av ny trasé for E16 og jernbane aust for Bergen er viktig bidrag til utvikling av det regionale transportsystemet. Planen bør tydeleggjere dette.

Jernbane må innarbeidast i det regionale transportsystemet.

Byvekstavtalen er ei samkøyring av *bymiljøavtalen* og *byutviklingsavtalen*, og skal innehalde mål og verkemiddel for auka kollektivdel, sykling og gange, tiltak for redusert bilbruk og overordna arealføringar som bygger opp under miljøvenleg transport.

Det er viktig for Vaksdal å verte inkludert i arbeidet med *byutgreiinga* og i neste steg *byvekstavtalen*.

I tiltakslista er det oppført *Mogelegheitsstudie på massehandtering i Bergensområdet*, utan at dette har planomtale. Sett i lys av dei store utbyggingane av samferdselsprosjekt som kjem ulike stader i fylket, og særleg aktuelt for Vaksdal kommune med ny trasé for E16 og jernbane, er det ønskeleg at Hordaland fylkeskommune utarbeider ein forvaltningsplan for overskotsmasse. **Vaksdal kommune er ein aktuell samarbeidspart.**

24/2017: HØYRINGSSVAR TIL REGIONAL TRANSPORTPLAN

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune vil understreke at byutvikling og vekst langs kollektivaksen aust for Bergen sentrum vil legge til rette for eit klimavenleg utbyggingsmønster og vere eit potensielt stort bidrag i forhold til klimamål. Vekst i transportbehov skal dekkast av kollektivtransport, sykkel og gange. Med potensialet for vekst og utvikling som ligg til stasjonsbyane i den miljøvenlege «Bergensbaneregionen» i den statlege utbygginga av ny E16 og jernbane, er det viktig at Vaksdal kommune vert sett i samheng med, og invitert med i Fylkeskommunen og Bergen kommune sitt samarbeid med regionsenterkommunane, og om Byvekstavtale. Det er naturleg at Vaksdal skal inngå i *byutgreiing for Bergen*. Samordna areal- og transportplanlegging er ei føresetnad for å nå viktige nasjonale og regionale mål, og toglinja austover er ei openbar ressurs som vil stø opp om målsettingane. Regionale partnerskap er viktige, og Vaksdal kommune vil vere ein naturleg samarbeidspart.

Klassifisering

Kommunen meiner også at inndelinga i overordna fylkesveggar og andre fylkesveggar bør vurderast med tanke på viktige omkøyringsveggar. For samfunnstryggleik og regularitet i vegsystemet er det viktig å ha eit robust vegnett, som inneber alternative løysingar. Fylkesveg 569 frå Dalseid til Mo og fylkesveg 314 over Hamlagrø er eksempel på slike omkøyringsveggar som stadig vert nytta. Vaksdal kommune meiner desse må inngå i overordna fylkesvegnett ut frå funksjon som omkøyringsveg til riksvegnettet, og viktig diagonal i overordna struktur.

Begge desse vegstrekningane har også tunnellar som utgjør flaskehalsar for vekst og utvikling i Eksingedalen og Bergsdalen. Næringsutviklinga i desse dalføra vert hemma av låge tunnellar som treng strossast.

Når det gjeld Fv 343 frå E16 til Vaksdal stasjon/Vaksdal mølle ber kommunen vere merksam på denne med tanke på planlegging og gjennomføring av statleg plan for ny E16 og jernbane, og behov for å prioritere dette både i plan- og budsjettsamheng.

Klima og miljø;

For å møte noverande og komande klima- og miljøutfordringar er det nødvendig med fokus på ras/skredsikring. Vaksdal kommune saknar ras/skredsikring som strategi for utvikling av fylkesvegnettet, eventuelt som satsingstiltak på lik linje med fylkeskommunen si prioritering av grøftereinsk og drenering grunna klimaendring, jamfør strategiar side 12. I Hordaland er det særskild dei indre delane, inkludert Osterfjordområdet, som er særleg utsett for naturfarar som skred og flaum, og dette bør følgjast opp i handlings- og investeringsprogram.

Trygg skuleveg;

Ei prioritering av trygge skuleveggar er positivt, og trafikktryggingstiltak som «hjertesone» rundt skulane og tilrettelegging for auka gange og sykling kan med føremon følgjast opp med tilskotsordningar.

Gange og sykkel;

Å ha gode gang- og sykkelsamband mellom viktige funksjonar er viktig for trafikktryggleik, folkehelse,

areal og miljø. Tilrettelegging for dette er viktig kvalitetsheving, og fylkeskommunen er ein viktig aktør for å sikre slik tilrettelegging i og mellom tettstadene og regionsentra ved ny transporttrasè frå Arna til Voss. Ei slik regional rute vil også vere ei nasjonal rute, og på sikt kan dette også vere eit viktig tiltak for reiseliv og anna næringsutvikling.

Reiseliv;

Vaksdal kommune har mange naturperler langs – og nær fylkesveg, og er positive til å delta i eit prosjekt for tiltak som styrker reiselivet i kommunen, jmfør *handlingsprogram tiltak 5.6*. Fylkesvegen gjennom Bergsdalen, og vegen frå Dalseid (xE16) til Gullbrå i Eksingedalen er strekningar med flotte natur- og kulturopplevingar, som kan tilretteleggast med tiltak. Vaksdal kommune ser også at parkering i samband med friluftsliv som på enkelte stader er ei utfordring både for trafikktryggleik, framkomst og drift/vedlikehald.

Kollektivtransport;

Fylkeskommunen har ei leiande rolle i utvikling av kollektivstrukturen, og Vaksdal kommune vil peike på potensialet tettstadene i kommunen har for vekst og utvikling i kollektivaksen mellom regionsentra. Føresetnadane for ei berekraftig areal- og samfunnsutvikling er gode, og gjennom kommuneplan og områdeplaner planlegg kommunen for utvikling av attraktive og klimavenlege stasjonsbyar.

Vaksdal kommune vil også peike på den dårlege løysinga for bussreisande til/frå tettstaden Dale. Dale er eit viktig stopp langs E16 og Fylkesveg 314 til Bergsdalen. På Dale er også den einaste ungdomsskulen i kommunen, og mange skuleelevar kjem med buss til Dale barne- og ungdomsskule, og med av/påstiging i konfliktområde er dette lite tilfredsstillande for trygg skuleveg. Vaksdal kommune ber om at fylkeskommunen prioriterer dette i vidare planarbeid og inn i ramme for investeringstiltak 2018-2021. På lengre sikt vil Vaksdal peike på dei viktige knutepunkta som stasjonar og haldeplassar som må ivaretakast ved utbygging av nye transportårer mellom Bergen og Voss.

Innfartsparkering;

Som innspel syner kommunen til at Jernbanedirektoratet er i ferd med å ferdigstille strategi for innfartsparkering langs Vossebana.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet 20.03.2017

Behandling:

Einingsleiar Samfunnsutvikling orienterte.

Samrøystes vedtak.

FPØ - sak 28/2017 Tilråding:

Vaksdal kommune vil understreke at byutvikling og vekst langs kollektivaksen aust for Bergen sentrum vil legge til rette for eit klimavenleg utbyggingsmønster og vere eit potensielt stort bidrag i forhold til klimamål. Vekst i transportbehov skal dekkast av kollektivtransport, sykkel og gange. Med potensialet for vekst og utvikling som ligg til stasjonsbyane i den miljøvenlege «Bergensbaneregionen» i den statlege utbygginga av ny E16 og jernbane, er det viktig at Vaksdal kommune vert sett i samanheng med, og invitert med i Fylkeskommunen og Bergen kommune sitt

samarbeid med regionsenterkommunane, og om Byvekstavtale. Det er naturleg at Vaksdal skal inngå i *byutgreiing for Bergen*. Samordna areal- og transportplanlegging er ei føresetnad for å nå viktige nasjonale og regionale mål, og toglinja austover er ei openbar ressurs som vil stø opp om målsettingane. Regionale partnerskap er viktige, og Vaksdal kommune vil vere ein naturleg samarbeidspart.

Klassifisering

Kommunen meiner også at inndelinga i overordna fylkesvegar og andre fylkesvegar bør vurderast med tanke på viktige omkøyingsvegar. For samfunnstryggleik og regularitet i vegsystemet er det viktig å ha eit robust vegnett, som inneber alternative løysingar. Fylkesveg 569 frå Dalseid til Mo og fylkesveg 314 over Hamlagrø er eksempel på slike omkøyingsvegar som stadig vert nytta. Vaksdal kommune meiner desse må inngå i overordna fylkesvegnett ut frå funksjon som omkøyingsveg til riksvegnettet, og viktig diagonal i overordna struktur.

Begge desse vegstrekningane har også tunnellar som utgjør flaskehalsar for vekst og utvikling i Eksingedalen og Bergsdalen. Næringsutviklinga i desse dalføra vert hemma av låge tunnellar som treng strossast.

Når det gjeld Fv 343 frå E16 til Vaksdal stasjon/Vaksdal mølle ber kommunen vere merksam på denne med tanke på planlegging og gjennomføring av statleg plan for ny E16 og jernbane, og behov for å prioritere dette både i plan- og budsjettsamanheng.

Klima og miljø;

For å møte noverande og komande klima- og miljøutfordringar er det nødvendig med fokus på ras/skredsikring. Vaksdal kommune saknar ras/skredsikring som strategi for utvikling av fylkesvegnettet, eventuelt som satsingstiltak på lik linje med fylkeskommunen si prioritering av grøftereinsk og drenering grunna klimaendring, jamfør strategiar side 12. I Hordaland er det særskild dei indre delane, inkludert Osterfjordområdet, som er særleg utsett for naturfarar som skred og flaum, og dette bør følgjast opp i handlings- og investeringsprogram.

Trygg skuleveg;

Ei prioritering av trygge skulevegar er positivt, og trafikktryggingstiltak som «hjertesone» rundt skulane og tilrettelegging for auka gange og sykling kan med føremon følgjast opp med tilskotsordningar.

Gange og sykkel;

Å ha gode gang- og sykkelsamband mellom viktige funksjonar er viktig for trafikktryggleik, folkehelse, areal og miljø. Tilrettelegging for dette er viktig kvalitetsheving, og fylkeskommunen er ein viktig aktør for å sikre slik tilrettelegging i og mellom tettstadene og regionsentra ved ny transporttrasè frå Arna til Voss. Ei slik regional rute vil også vere ei nasjonal rute, og på sikt kan dette også vere eit viktig tiltak for reiseliv og anna næringsutvikling.

Reiseliv;

Vaksdal kommune har mange naturperler langs – og nær fylkesveg, og er positive til å delta i eit prosjekt for tiltak som styrker reiselivet i kommunen, jamfør *handlingsprogram tiltak 5.6*. Fylkesvegen gjennom Bergsdalen, og vegen frå Dalseid (xE16) til Gullbrå i Eksingedalen er strekningar med flotte natur- og kulturopplevingar, som kan tilretteleggast med tiltak. Vaksdal kommune ser også at parkering i samband med friluftsliv som på enkelte stader er ei utfordring både for trafikktryggleik, framkomst og drift/vedlikehald.

Kollektivtransport;

Fylkeskommunen har ei leiande rolle i utvikling av kollektivstrukturen, og Vaksdal kommune vil peike på potensialet tettstadene i kommunen har for vekst og utvikling i kollektivaksen mellom regionsentra. Føresetnadane for ei berekraftig areal- og samfunnsutvikling er gode, og gjennom kommuneplan og områdeplaner planlegg kommunen for utvikling av attraktive og klimavenlege stasjonsbyar.

Vaksdal kommune vil også peike på den dårlege løysinga for bussreisande til/frå tettstaden Dale. Dale er eit viktig stopp langs E16 og Fylkesveg 314 til Bergsdalen. På Dale er også den einaste ungdomsskulen i kommunen, og mange skuleelevar kjem med buss til Dale barne- og ungdomsskule, og med av/påstiging i konfliktområde er dette lite tilfredsstillande for trygg skuleveg. Vaksdal kommune ber om at fylkeskommunen prioriterer dette i vidare planarbeid og inn i ramme for investeringstiltak 2018-2021. På lengre sikt vil Vaksdal peike på dei viktige knutepunkta som stasjonar og haldeplassar som må ivaretakast ved utbygging av nye transportårer mellom Bergen og Voss.

Innfartsparkering;

Som innspel syner kommunen til at Jernbanedirektoratet er i ferd med å ferdigstille strategi for innfartsparkering langs Vossebana.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Samrøystes vedtak.

KOM - sak 24/2017 Vedtak:

Vaksdal kommune vil understreke at byutvikling og vekst langs kollektivaksen aust for Bergen sentrum vil legge til rette for eit klimavenleg utbyggingsmønster og vere eit potensielt stort bidrag i forhold til klimamål. Vekst i transportbehov skal dekkast av kollektivtransport, sykkel og gange. Med potensialet for vekst og utvikling som ligg til stasjonsbyane i den miljøvenlege «Bergensbaneregionen» i den statlege utbygginga av ny E16 og jernbane, er det viktig at Vaksdal kommune vert sett i samanheng med, og invitert med i Fylkeskommunen og Bergen kommune sitt samarbeid med regionsenterkommunane, og om Byvekstavtale. Det er naturleg at Vaksdal skal inngå i *byutgreiing for Bergen*. Samordna areal- og transportplanlegging er ei føresetnad for å nå viktige nasjonale og regionale mål, og toglinja austover er ei openbar ressurs som vil stø opp om målsettingane. Regionale partnerskap er viktige, og Vaksdal kommune vil vere ein naturleg samarbeidspart.

Klassifisering

Kommunen meiner også at inndelinga i overordna fylkesvegar og andre fylkesvegar bør vurderast med tanke på viktige omkøyringsvegar. For samfunnstryggleik og regularitet i vegsystemet er det viktig å ha eit robust vegnett, som inneber alternative løysingar. Fylkesveg 569 frå Dalseid til Mo og fylkesveg 314 over Hamlagrø er eksempel på slike omkøyringsvegar som stadig vert nytta. Vaksdal kommune meiner desse må inngå i overordna fylkesvegnett ut frå funksjon som omkøyringsveg til riksvegnettet, og viktig diagonal i overordna struktur.

Begge desse vegstrekningane har også tunnellar som utgjør flaskehalsar for vekst og utvikling i Eksingedalen og Bergsdalen. Næringsutviklinga i desse dalføra vert hemma av låge tunnellar som treng strossast.

Når det gjeld Fv 343 frå E16 til Vaksdal stasjon/Vaksdal mølle ber kommunen vere merksam på denne med tanke på planlegging og gjennomføring av statleg plan for ny E16 og jernbane, og behov for å prioritere dette både i plan- og budsjettsamanheng.

Klima og miljø;

For å møte noverande og komande klima- og miljøutfordringar er det nødvendig med fokus på ras/skredsikring. Vaksdal kommune saknar ras/skredsikring som strategi for utvikling av fylkesvegnettet, eventuelt som satsingstiltak på lik linje med fylkeskommunen si prioritering av grøftereinsk og drenering grunna klimaendring, jamfør strategiar side 12. I Hordaland er det særskild dei indre delane, inkludert Osterfjordområdet, som er særleg utsett for naturfarar som skred og flaum, og dette bør følgjast opp i handlings- og investeringsprogram.

Trygg skuleveg;

Ei prioritering av trygge skuleveggar er positivt, og trafikktryggingstiltak som «hertese» rundt skulane og tilrettelegging for auka gange og sykling kan med føremon følgjast opp med tilskotsordningar.

Gange og sykkel;

Å ha gode gang- og sykkelsamband mellom viktige funksjonar er viktig for trafikktryggleik, folkehelse, areal og miljø. Tilrettelegging for dette er viktig kvalitetsheving, og fylkeskommunen er ein viktig aktør for å sikre slik tilrettelegging i og mellom tettstadene og regionsentra ved ny transporttrasè frå Arna til Voss. Ei slik regional rute vil også vere ei nasjonal rute, og på sikt kan dette også vere eit viktig tiltak for reiseliv og anna næringsutvikling.

Reiseliv;

Vaksdal kommune har mange naturperler langs – og nær fylkesveg, og er positive til å delta i eit prosjekt for tiltak som styrker reiselivet i kommunen, jamfør *handlingsprogram tiltak 5.6*. Fylkesvegen gjennom Bergsdalen, og vegen frå Dalseid (xE16) til Gullbrå i Eksingedalen er strekningar med flotte natur- og kulturopplevingar, som kan tilretteleggast med tiltak. Vaksdal kommune ser også at parkering i samband med friluftsliv som på enkelte stader er ei utfordring både for trafikktryggleik, framkomst og drift/vedlikehald.

Kollektivtransport;

Fylkeskommunen har ei leiande rolle i utvikling av kollektivstrukturen, og Vaksdal kommune vil peike på potensialet tettstadene i kommunen har for vekst og utvikling i kollektivaksen mellom regionsentra. Føresetnadane for ei berekraftig areal- og samfunnsutvikling er gode, og gjennom kommuneplan og områdeplaner planlegg kommunen for utvikling av attraktive og klimavenlege stasjonsbyar.

Vaksdal kommune vil også peike på den dårlege løysinga for bussreisande til/frå tettstaden Dale. Dale er eit viktig stopp langs E16 og Fylkesveg 314 til Bergsdalen. På Dale er også den einaste ungdomsskolen i kommunen, og mange skuleelevar kjem med buss til Dale barne- og ungdomsskule, og med av/påstiging i konfliktområde er dette lite tilfredsstillande for trygg skuleveg. Vaksdal

kommune ber om at fylkeskommunen prioriterer dette i vidare planarbeid og inn i ramme for investeringstiltak 2018-2021. På lengre sikt vil Vaksdal peike på dei viktige knutepunkta som stasjonar og haldeplassar som må ivaretakast ved utbygging av nye transportårer mellom Bergen og Voss.

Innfartsparkering;

Som innspel syner kommunen til at Jernbanedirektoratet er i ferd med å ferdigstille strategi for innfartsparkering langs Vossebana.

25/2017: VAL AV TOMT FOR DALE BARNE- OG UNGDOMSKULE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Eksisterande skuletomt, gbnr 22/171, vert valt som lokalisering av ny barne- og ungdomskule på Dale.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Ordføraren orienterte frå arbeidet i referansegruppa.

Endringsframlegg frå Kjartan Haugsnes på vegner av SV, H, MDG, FRP:

1. Sandliane vert valt som lokalisering av ny barne og ungdomsskule på Dale.
2. Ny skule vert bygd med kultursal som stettar krav til akustikk, lager, øvingslokale og publikum for kulturlivet i heile kommunen.
3. Ved sal av gbn. 22/171 må det tas høgde for eventuelt areal til ny jernbanestasjon på Dale.
4. Svømmeanlegg, rehabilitering eller nybygg vert å avklare når endeleg kostnadskalkyle føreligg.

Røysting:

Framlegg til vedtak frå rådmannen og framlegget frå Kjartan Haugsnes vart sett opp mot kvarandre: Kjartan Haugsnes sitt framlegg fekk 7 røyster (SV, H, FRP, MDG) og fall.

KOM - sak 25/2017 Vedtak:

Eksisterande skuletomt, gbnr 22/171, vert valt som lokalisering av ny barne- og ungdomskule på Dale.

26/2017: KONKURRANSEUTSETTING AV REVISJONSTENESTER FOR VAKSDAL KOMMUNE – VAL AV REVISOR

Framlegg til vedtak:

Kommunestyret i Vaksdal kommune vel som revisor frå 01.07.2017 til 30.06.2021.

Kontrollutvalet 15.03.2017

Behandling:

Møtet blei lukka jf. kml. §31.3

I møtet 15.03.17 hadde sekretariatet førebudd sak til kontrollutvalet der utvalet skulle innstilla overfor kommunestyret på val av revisor for Vaksdal kommune frå 01.07.2017. Det er kommunestyret som skal gjera det endelege vedtaket. Sekretariatet presenterte i møtet 15.03.17 eit munnleg forslag til kven kommunen bør velja som revisor. Det blei også presentert ei grunngeving i høve dei 3 tildelingskriteria som ligg til grunn i konkurranse-grunnlaget.

Leiar for kontrollutvalet var nøgd med presentasjonen.

På bakgrunn av det som kom fram i saksframlegget, og ut frå det som blei presentert i møtet, vart kontrollutvalet tilrådd å kome med innstilling til val av revisor for Vaksdal kommune frå 01.07.2017 til 30.06.2021.

Medlemene i kontrollutvalet var etter presentasjonen samrøystes samd om å innstille på Deloitte AS som revisor for Vaksdal kommune frå 01.07.2017 til 30.06.2021.

KONT - sak 11/2017 Tilråding:

Kommunestyret i Vaksdal kommune vel Deloitte AS som revisor frå 01.07.2017 til 30.06.2021.

Kommunestyret 03.04.2017

Behandling:

Saka blei behandla først i møtet.

I medhald av forvaltningslova § 6 2. ledd, vedtok kommunestyret samrøystes at Kjartan Haugsnes er ugild i saka. Odd Jøran Oldervik kom inn i hans stad.

Roald Breistein frå sekretariat for kontrollutval i Hordaland fylkeskommune orienterte.

Samrøystes vedtak.

KOM - sak 26/2017 Vedtak:

Kommunestyret i Vaksdal kommune vel Deloitte AS som revisor frå 01.07.2017 til 30.06.2021.

SPØRSMÅL

Skriftleg spørsmål frå Kjartan Haugsnes:

Søkjartal og plass i dei kommunale barnehagane i Vaksdal.

I dei siste kommunestyremøta og formannskapsmøta har det vore etterlyst og debattert at fleire barn i barnehagane i Vaksdal ikkje får plass i sin lokale barnehage. Foreldre på Dale, og særleg på Vaksdal har vore uroa over at det kun vert tilbydd plass på Stanghelle.

For foreldre som pendlar til Voss og Bergen på arbeid får særlege utfordringar når barnehageplassen ikkje er i nærmiljøet.

Søknadsfristen i dette barnehageopptaket var 1. mars, men i formannskapet 20. mars kunne ikkje administrasjonen gjere greie for problemstillinga.

SV har vorte kontakta av fleire foreldre som no har fått melding om at deira barn har fått tilbod om barnehageplass anna stad enn i nærbarnehagen.

Spørsmål.

1. Kan ein i kommunestyret 03.04.2017 gjere greie for kor mange barn som ikkje har fått tilbod i sin nærbarnehage/førsteval?
2. Arbeider administrasjonen med å finna turvande løysingar som ikkje inneber at barn må pendla?

Rådmannen gav slikt svar:

Alle med rett til plass i barnehage får plass, også dei som er født i november, sjølv om dette ikkje er vedtatt enda. Om rett til barnehageplass:

Retten til barnehageplass gjelder for barn som fyller eitt år seinast innan utgangen av oktober det året det vert søkt om barnehageplass. Stortinget skal våren 2017 avgjøre om også barn født i november skal få rett til plass. Det er stor grunn til å tru at Stortinget vedtar å gi barn født i november rett til plass. (hentet fra regjeringen.no)

1. Barnehageopptak pågår frå 1.mars og utover våren, me reknar med ut april. Dette er vanleg prosedyre ved barnehageopptak.

Tilbodsbrief vert sendt ut i fleire puljar. Alle med rett vil få tilbod, men ved å sende i puljar held vi oversyn over mogelege endringar (dei som takkar nei til tilbodet) og kan gje flest mogeleg tilbod i tråd med ynskje. Då slepp foreldra å få fleire tilbodsbrief.

I opptaket held vi oss til kriteria fastsett i vedtektene, og alder tel sterkast når det gjeld ynskje om barnehage.

Når det gjeld søkjarar som «ikkje har fått fyrstevalet» er det viktig å hugse at dei utgjer mange ulike kategoriar - til dømes:

1. Barn som allereie har plass, men som står på venteliste til fyrsteval
2. Barn som allereie har plass og som vel å bli der dei er sjølv om dei får tilbod om fyrstevalet

3. Familiar med fleire barn som prioriterer å få sysken i same barnehage framfor i kvar sin (seier altså nei til tilbod om fyrsteval for eldste born)
4. Nye søkjarar
5. Nye søkjarar med fleire barnehagar i søknaden

Det er ikkje rett mot desse foreldra å forenkla behova deira til berre bustad/næraste barnehage.

Sidan opptaket ikkje er ferdig er det for tidleg å gjere greie for kor mange barn som ikkje har fått tilbod i sin nærbarnehage/førsteval i år.

Det me ser er at det er klart flest barn frå Dale som ikkje får plass i nærbarnehage (Dale). Slik har det vore over fleire år. Etter andre runde er det 3 frå Vaksdal og 17 frå Dale som har fått plass på Stanghelle. For Dale sin del er det innkjørt at dei minste barna går på Stanghelle og det fungerer bra sjølv om foreldra pendlar i båe retningar.

2. Administrasjonen arbeider med løysingar for å utnytte arealkapasiteten i dei ulike barnehagane slik at flest mageleg får plass i sin nærbarnehage. Der det er areal nok kan vi ha større ev. fleire avdelingar.

T.d på Vaksdal kan vi ved å nytte «all-rommet» utvide kapasiteten der, det er også god plass til større avdelingar. Vi vil også fylle opp kapasiteten i dei andre barnehagane. Dette har vi gjort tidlegare då vi hadde fleire barn i barnehagane. Bemanning vert tilpassa tal plassar.

Fagmiljøet vårt vurderer at det beste er å halde aktivitetane samla for å unngå isolerte personalgrupper og unødig ressursbruk, altså unngå å oppretta ny avdeling utanfor dei eksisterande barnehagane.

Pr. no er det sendt ut to puljar med tilbod. Det er forventa at fleire takkar nei til tilbodet. Dette er vanleg når det gjeld dei yngste borna. Foreldra søker til hovudopptaket, men endrar ofte planane - tek lengre permisjon osb. Me reknar med å sende ut den siste pulje ganske snart, og så vert det alltid litt justeringar til slutt før alt er på plass.

I samband med økonomiplanen vil vi sjå nærmare på behovet frametter. Så langt ser dette ut som normale variasjonar mellom bygdene. Tal barn er ganske stabil, men det er søkt om plass til fleire små barn som tel som to plassar, dvs krev meir areal og meir bemanning. For det vi kjenner til for 2017 (neste kull) ser det ut som tal fødte vil bli om lag som i 2016, rundt 40 barn.

Når opptaket er klart litt etter påske har vi ei full oversikt. Om det blir behov for budsjettjustering vil vi legge det fram i samband med tertial 2.

Andre spørsmål:

Anneli Vatle Lilletvedt

Om openhet og innsyn i offentlege verksemder/publisering av dokument på Innsyn Rådmannen svarte

Arne Normann

Om flaumsikringsarbeidet i Bolstadfjorden til Stamnes - kan ordføraren sjekka kven som har ansvaret for dette området
Ordføraren svarte

Vaksdal kommune

Jan Hansen

Om ledige eldrebustader på Vaksdal
Rådmannen svarte

Tom Charles Johnsen

Om kildesortering i offentlege bygg i Vaksdal kommune
Ordføraren svarte

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
29/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	17/492

REFERATSAKER OG MELDINGAR

Underliggjande saker:

Saksnummer	Tittel
29/2017.1	BRUK AV VIGILO I BARNEHAGANE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

Notat

Til
Kopi til:

Saksbehandlar: Rådmann/Åse Elin Myking
Vår referanse: 17/61 - 17/3507 / FA - A10, TI - &00
Dato: 27.04.2017

Emne: BRUK AV VIGILO I BARNEHAGANE

I samband med revisjon av vedtektene vart det stilt krav om samtykke til bruk av Vigilo i barnehagane i kommunen. Vigilo er eit dataverktøy for dagleg drift i barnehagen og kommunikasjon med foreldre/føresette. Mange kommunar har tatt programmet i bruk. Programmet vart presentert for foreldre/føresette i vinter. Status for tilbakemeldingane er at nesten alle har samtykka, 1-2 er skeptiske/ikkje interessert og nokre (færre enn 5) har ikkje svart.

Me har undersøkt saka med Datatilsynet. Dei svarer at kommunen i dette høve har rettsleg grunnlag for å ta i bruk Vigilo og at det ikkje er krav om samtykke. Kommunen har eit «tjenestleg behov» for å nytte verktøyet i drifta og rettsleg grunnlag til registrering av barn for å ha oversyn over kven som er til stades. Fylkesmannen viser til Datatilsynet i denne saka.

Med bakgrunn i at dei fleste foreldre ynskjer å ta i bruk verktøyet, og basert på svaret frå Datatilsynet, har rådmann godkjent å ta i bruk Vigilo i barnehagane i kommunen.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
05/2017	Kontrollutvalet	PS	23.02.2017
30/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Roger Erlandsen	FE - 033, TI - &14	17/232

ÅRSMELDING KONTROLLUTVALET FOR 2016

Vedlegg:

Årsmelding Kontrollutvalet 2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Årsmelding for Vaksdal Kontollutval for 2016 godkjennes slik den ligg føre.

Kontrollutvalet - Sak 05/2017

KONT - Behandling:

Leiar for kontrollutvalet tok ein gjennomgang av årsmeldinga for kontrollutvalet i 2016.

Eit av medlemene meinte at folkevaldopplæringa som blei avholdt for kontrollutvalet på Solstrand Hotel & Bad 25. og 26. januar 2016 burde være med i årsmeldinga. Medlemene var samd i dette, og dette blei lagt til.

Medlemene i kontrollutvalet hadde ingen andre kommentarar til årsmeldinga. Årsmeldinga justeres i samsvar med kommentarar i møtet.

KONT - Tilråding:

Årsmelding for Vaksdal Kontollutval for 2016 godkjennes slik den ligg føre.

Saksopplysningar:

Leiar for kontrollutvalet tek ein gjennomgang av årsmeldinga for kontrollutvalet i 2016.

KONTROLLUTVALET I VAKSDAL

ÅRSMELDING 2016

1. SAMANSETNING AV UTVALET

Medlemer

Boris Groth, leiar
Bente Jorunn H. Sundheim, nestleiar
Björg Aase Nottveit Hop
Odd Jøran Oldervik
Terje Davidsen

Varamedlemer:

1. Anny Bjordam Leiren
2. Roald Brekke
3. Olav Jarl Bruvik
4. Jeanette Eriksen
5. Ole Petter Lien
6. Frank Robert Aas
7. Britt Opheim

Sekretær: Roger F. Erlandsen, Askøy kommune

2. MØTEVERKSEMD

Utvalet har i 2016 hatt 6 møte, og det er registrert 32 saker.

Tilsette i kommuneadministrasjonen har møtt etter innkalling frå kontrollutvalet.

Representant frå Deloitte har ikkje fast møteplikt, men er til stades på møta enten etter eige interesse eller etter innkalling frå kontrollutvalet.

SAKER UTVALET HAR HATT TIL HANDSAMING

a. Innstillingssaker

Som kommunen sitt kontrollorgan skal kontrollutvalet med bakgrunn i revisjonsmeldinga gje uttale om årsrekneskapen før han skal vedtakas av Kommunestyret.

I 2016 har kontrollutvalet fått seg førelagt følgjande rekneskap:

Rekneskap Vaksdal kommune for 2015.
Rekneskap Vaksdal Kommunale Arbeids og Opplæringscenter for 2015.
(AO-Senteret).

b. Saker i 2016

Sak	Møtedato	Sak nr
ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER	27.01.16	01/16
PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON, OG PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL: PROSESSMØTE 1	27.01.16	02/16
FØRESPURNAD I SAMANHENG MED BOGE 3 KRAFTVERK	27.01.16	03/16
ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER	27.04.16	04/16
REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNE FOR 2015	27.04.16	05/16
REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS OG OPPLÆRINGSSENTER FOR 2015	27.04.16	06/16
FØRESPURNAD I SAMANHENG MED BOGE 3 KRAFTVERK	27.04.16	07/16
REVISJONSTENESTER	27.04.16	08/16
REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNE FOR 2015	11.05.16	09/16
REKNESKAP OG ÅRSMELDING VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS OG OPPLÆRINGSSENTER FOR 2015	11.05.16	10/16
ÅRSMELDING KONTROLLUTVALGET FOR 2015	11.05.16	11/16
INFORMASJON FRA HFK OM SEKRETARIATTENESTE	11.05.16	12/16
GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	14.09.16	13/16
GODKJENNING AV PROTOKOLL	14.09.16	14/16
ORIENTERING OM OMSORGSBOLIGER	14.09.16	15/16
PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON, OG PROSJEKTPLAN FOR UTARBEIDING AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL: PROSESSMØTE 2	14.09.16	16/16
VAL AV NY FORVALTNINGSREVISJON	14.09.16	17/16
HFK	14.09.16	18/16
GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	13.10.16	19/16
GODKJENNING AV PROTOKOLL	13.10.16	20/16
OPPDATERTE PLANDOKUMENT: PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON, OG PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL	13.10.16	21/16
VAL AV NY FORVALTNINGSREVISJON	13.10.16	22/16

EKSTERN REVISOR NY KONKURRANSE – FULLMAKT TIL KONTROLLUTVALET	13.10.16	23/16
HFK, TILBOD SEKRETARIATTENESTE	13.10.16	24/16
TILBOD FRÅ HFK PÅ GJENNOMFØRING AV ANBODSKONKURRANSE FOR REVISJONSSTENESTE	13.10.16	25/16
KONKURRANSEUTSETTING AV REVISJONSTENESTENE FOR VAKSDAL KOMMUNE – FORSLAG TIL KONKURRANSEGRUNNLAG	13.10.16	26/16
BUDSJETT KONTROLLUTVALET 2017	13.10.16	27/16
GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	07.12.16	28/16
GODKJENNING AV PROTOKOLL	07.12.16	29/16
BESØK AV EINING: VAKSDAL SJUKEHEIM	07.12.16	30/16
ORIENTERING FRÅ RÅDMANNEN PÅ OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONEN AV HEIEMETENESTA (2015)	07.12.16	31/16
ORIENTERING FRÅ RÅDMANNEN OM SAKSHANDSAMING AV SAK «STAMNES SENTRUM VIDAREUTVIKLING»	07.12.16	32/16

Kontrollutvalet deltok på Folkevaldopplæring for kontrollutval i kommunar i Hordaland. Dette blei arrangert på Solstrand Hotell & Bad 25. og 26. januar 2016. Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune stod for store delar av opplæringa, og det var også hyra inn nokre eksterne førelesarar. Folkevaldopplæringa bidrar til å gjere eit godt arbeid i kontrollutvalet, og her kan også nyttige kontaktar knyttes.

Det blei i 2016 utarbeida ny Plan for forvaltningsrevsjon og ny Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020.

Kontrollutvalet bestilte ny forvaltningsrevisjon av Deloitte: *Kvalitet i pleie- og omsorgstenestene*. Formålet med revisjonen er å undersøkje i kva grad brukarar og tilsette opplever at omsorgstenestene i Vaksdal kommune har tilfredsstillande kvalitet.

Det blei henta inn tilbud frå Hordaland fylkeskommune v/sekretariat for kontrollutvalet (HFK) på sekretariattjenester for kontrollutvalet i Vaksdal. Tilbodet blei akseptert og vedtatt av kontrollutvalet. (Vedtak om å engasjere HFK som sekretariat for kontrollutvalet blei fatta i kommunestyremøte med møtedato 13.02.2017).

Avtaleperiode for revisjonstenester for Vaksdal kommune går ut 30.06.17. Det blei derfor vedteke å gjennomføre ny konkurranse i høve revisjonstenester for kommunen. Det blei vedteke at Hordaland fylkeskommune v/ sekretariat for kontrollutvalet skulle utføre dette arbeidet.

c. Saker som må følgjast opp i 2017

Foreta forvaltningsrevisjon i samsvar med Plan for forvaltningsrevisjon

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportar. Vurdere når selskapskontroll skal gjennomførast.

Rekneskap og årsmelding for Vaksdal kommune for 2016

Rekneskap og årsmelding Vaksdal Kommunale Arbeids og Opplæringscenter for 2016
(AO-Senteret)

Kontrollutvalet takkar for jobben Deloitte har utført som revisor. Kontrollutvalet takker for godt samarbeid med kommunen, og ser fram til eit godt samspel også i året som kjem.

Leiar for KU takkar medlemene for godt samarbeid og innsats i 2016.

Dalekvam februar 2017

KONTROLLUTVALET I VAKSDAL

Boris Groth /
Leiar

Bente Jorunn H. Sundheim
Nestleiar

Bjørg Aase Nottveit
Hop
Medlem

Odd Jøran Oldervik
Medlem

Terje Davidsen
Medlem

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
31/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Truls Morten Kaland	FE - 151	16/1031

BUDSJETT VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS OG OPPLÆRINGSSENTER KF

Vedlegg:

Møteprotokoll styret for AO-senteret

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommunestyre godgjenger budsjett 2017 for Vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter innafor ei samla ramme av kommunalt tilskotet på kr 1.798.700,-. Kr 1.496.500,- vert finansiert med ordinært tilskot og kr 302.200,- vert finansiert ved bruk av integreringstilskot.

Saksopplysningar:

Vaksdal kommunale arbeids og opplæringscenter KF (AO-senteret) handsama budsjett 2017 i møte 15.12.2017.

AO-senteret sitt budsjett vert finansiert med 50% tilskot frå NAV (tilskot til Varig tilrettelagt arbeid i skjerma versemnd) og 50% tilskot frå Vaksdal kommune.

Utover dette er det laga avtale mellom Vaksdal kommune og AO-senteret om gjennomføring av tiltak som vert finansiert 50% av tilskot frå NAV (Varig lønstilskot) og 50% tilskot frå Vaksdal kommune. Vaksdal kommune sin del vert dekkja av integreringstilskotet.

Budsjett for AO-senteret er vist under:

	2016	2017	Auke
VTA - lønsutgifter	2 194 270	2 634 290	440 020
VTA - driftsutgifter	515 710	559 060	43 350
VTA - inntekter og refusjonar	-743 600	-660 200	83 400
VTA - tilskot frå NAV	-1 512 600	-1 798 700	-286 100
VTA - tilskot frå Vaksdal kommune	-453 780	-734 450	-280 670
Sum	-	-	-

	2016	2017	Auke
Dagsenter - lønsutgifter	951 770	928 008	-23 762
Dagsenter - driftsutgifter	148 600	189 260	40 660
Dagsenter - inntekter og refusjonar	-41 550	-33 000	8 550
VTA - tilskot frå Vaksdal kommune	-1 058 820	-1 084 268	-25 448
Sum	-	-	-

	2016	2017	Auke
Tilskot frå NAV	-1 512 600	-1 798 700	-286 100
Tilskot frå Vaksdal kommune	-1 512 600	-1 818 718	-306 118

Den kommunale delen var i 2016 kr 1.512.600,- og vert frå AO-senteret foreslått auka til kr 1.818.718,- i 2017. I budsjett 2017 for Vaksdal kommune som vart vedteke 12.12.2016 var det føresett kr 1.496.500,-. Det er difor trong for ytterlegare auke av opprinneleg budsjett.

Utan tilskot frå NAV og Vaksdal kommune medfører AO-senteret sitt budsjettframlegg ei samla auke på kr 592.218,-. Den kommunale delen av tilskotet er noko meir enn 50%. Den ekstra stillinga medfører ei auke på om lag kr 430.000,- pr år. Ordinær prisauke med 2,5% utover dette utgjør om lag kr 76.000,-. Administrasjonen vurderer det slik at AO-senteret bør tilpasse budsjett slik at tilskotet frå Vaksdal kommune tilsvarer tilskotet frå NAV.

MØTEPROTOKOLL

Styret for AO senteret KF

Møtedato: 15.12.2016

Møtestad: AO senteret

Møtetid: 14.00 – 15.00

TILSTADES PÅ MØTET:

Anita Sævild
Magne Hestad
Roald Hesjedal
Evelyn Boge
Mai Britt Rishes Iversen

FORFALL:

MØTANDE VARAMEDLEMMER:

Andre møtande: Dagleg leiar Grete Nedkvitne

Saker som vart drøfta:

GODKJENNING AV BUDSJETT FOR VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS OG OPPLÆRINGSSENTER KF

Styret godkjente dagleg leiar sitt budsjettforslag 2017 for Vaksdal Kommunale Arbeids og opplæringscenter KF

Underskrifter :

Anita Sævild

Evelyn Boge

R. Hesjedal

Magne Hestad

Mai-Britt Rishes Iversen

MØTEINNKALLING

Styret for AO senteret KF

Møtedato: 15.12. 2016
Møtestad: AO senteret, Dalegården
Møtetid: kl 14.00 -15.00

Eventuelle forfall/melding om møtande varamedlem skal meldast til
Grete Nedkvitne tlf 56596778 eller mail grete.nedkvitne@vaksdal.kommune.no

Sakliste:
**BUDSJETT 2017 FOR VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS OG
OPPLÆRINGSSENTER KF**

Saksframlegg til styret:
Vedlagt er budsjett for 2017 for Vaksdal kommunale Arbeids og opplæringscenter KF.

Framlegg til vedtak:
Styret for AO-senteret godkjenner budsjett for Vaksdal kommunale Arbeids og
opplæringscenter KF.

MOGELEGE ANDRE SAKER / DRØFTINGAR

Dale, 14.11.2016
Grete Nedkvitne

Dagleg leiar

Budsjett for AO senteret KF 2017		2016	2017	2016	2017
		VTA	VTA	DAGSENER	DAGSENER
	Ao senteret KF				
	teneste 234				
3010	fast løn	1483000	1818700	635380	652508
3116	fast løn reinhaldspersonale	18000	23500	18000	23500
3021	vikarløn v/sjukdom	40000	50000	12360	15000
3025	vikarløn v/ferie	30000	30000	20000	20000
3061	Anna løn/honorar	91670	92000	20000	20000
3068	seniorbonus	9000	9000	9000	9000
3086	møtegodtgjersle	1300	1300	0	0
3087	tapt arbeidsfortjeneste	1000	1000	0	0
3091	pensjonspremie - fellesordninga	266800	289310	121230	84000
3096	kollektiv gruppelivsforsikring	5000	5000	3000	3000
3099	arbeidsgjevaravg	248500	314480	112800	101000
	sum	2194270	2634290	951770	928008
3100	kontormateriell	2500	2500	500	1000
3115	matvarer	20000	25000	3000	15000
3121	velferdstiltak	3000	5000	2000	5000
3122	motivasjonskostnader	1500	2000	1000	2000
3123	arbeidstøy	5000	10000	500	2000
3124	produksjonsmateriell - råvarer	150000	160000	500	3000
3126	reingjeringsmateriell	5000	5000	5000	3000
3129	andre driftsutgifter	3000	3000	1000	2000
3130	post og banktjenester	500	500	500	500
3133	porto	200	500	100	100
3135	abonnementsavgift og teljarsteg	1800	3000	1800	2000
3141	stillingsannonser	0	1000	0	1000
3144	reklame/informasjonsmateriell		10000		0
3146	gåver og representasjon	500	500	500	500
3150	opplæring, kurs		0	0	0
3153	kursavg	11500	30000	3000	12000
3160	skys og kostgodtgjersle	0	0	0	0
3162	køregodtgjersle	1000	1500	500	1500
3165	andre oppgavepl godtgjersler	4000	4000	4000	4000
3166	Telefongodtgjersle	0	0	0	0
3170	transport	0	0	0	0
3171	årsavgifter, forsikring transportmidlar	4000	4500	4000	4500
3172	drivstoff og rekvisita	13000	15000	3000	5000
3173	vedlikehald/service av transpmidlar	6000	7000	3000	4000
3180	energi	20000	30000	20000	25000
3186	reiseforsikring	200	200	200	200
3188	yrkesskadeforsikring	4000	4000	4000	2000
3190	husaleiga	72400	77360	72400	77360
3196	kontigentar	20000	20000	0	0
3197	lisensar/avgifter	3500	3500	3500	3500
3200	innventar og utstyr	38110	50000	1000	10000
3220	kjøp av maskiner	50000	50000	0	1000
3230	vedlikehald og byggtjenester	6000	10000	600	600
3240	vedlikehald og drift av maskiner	10000	10000	0	2000
3245	drifts-/serviceavtalar datasentralar	1000	1000	1000	1000
3247	drifts-/serviceavtalar kontormaskiner	1000	1000	1000	1000
3262	utgifter til leigevask	0	0	0	0
3248	teknutst-årleg kontr/sertifisering	45000	0	0	0
3270	konsulenttjenester	11000	11000	11000	11000
3271	tap	1000	1000	0	0
	sum utgifter	2709980	3193350	1100370	1117268

		2016	2017	2016	2017
		VTA	VTA	DAGSETER	DAGSETER
3650	sal av varer og tjenester m/avg.	-550000	-550000	-2050	-3000
3653	portoinntekter		-200	0	0
3655	tjenester utført for kommunen	-70000	-60000	-10000	-10000
3701	refusjon frå arbeidsmarknadsetaten	-1512600	-1798700	0	0
3711	refusjon frå sjukepengar	-51100	-50000	-29500	-20000
3730	refusjon frå fylkeskommunar	-22500	0	0	0
3780	refusjon frå Vaksdal kommune	-453780	-734450	-1058820	-1084268
3940	bruk av disp fond	-50000	0	0	0
	sum inntekter	-2709980	-3193350	-1100370	-1117268
	Auke i lønnsutgifter på VTA, refusjon frå arbeidsmarkedsetaten og kommune skuldast at det er tilsett assistent der lønnsutgiftene vert dekkja 50% av lønnstilskot frå NAV og dei restrerande 50% vert dekkja av integreringstilskot frå kommunen.				

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
24/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	20.03.2017
32/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Gjertrud Karevoll	FE - 141, TI - &37	15/1569

PLANSTRATEGI 2017-2020 - 2 GANGS HANDSAMING

Vedlegg:

2016 Planstrategi Vaksdal til høyring

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunal planstrategi for Vaksdal kommune 2016-2019 vert vedtatt slik den ligg føre.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 24/2017

FPØ - Behandling:

Saka skal vidare til kommunestyret.

Framlegg frå ordføraren:

Kommunestyret ber om ei samla framstilling for det som gjeld næring og friluftsliv.

Rådmannen sitt framlegg samrøystes vedteke.

Framlegget frå ordførar samrøystes vedteke.

FPØ - Tilråding:

Kommunal planstrategi for Vaksdal kommune 2016-2019 vert vedtatt slik den ligg føre.

Kommunestyret ber om ei samla framstilling for det som gjeld næring og friluftsliv.

Saksopplysningar:

Kommunal planstrategi er eit verktøy i plan- og bygningslova, §10-1. Ved revisjon av plan- og bygningslova i 2008 vart det sett krav til at kommunane skal utarbeide kommunal planstrategi kvart 4. år.

Saka gjeld godkjenning av kommunal planstrategi 2016-2019. Hensikten med planstrategiane er å

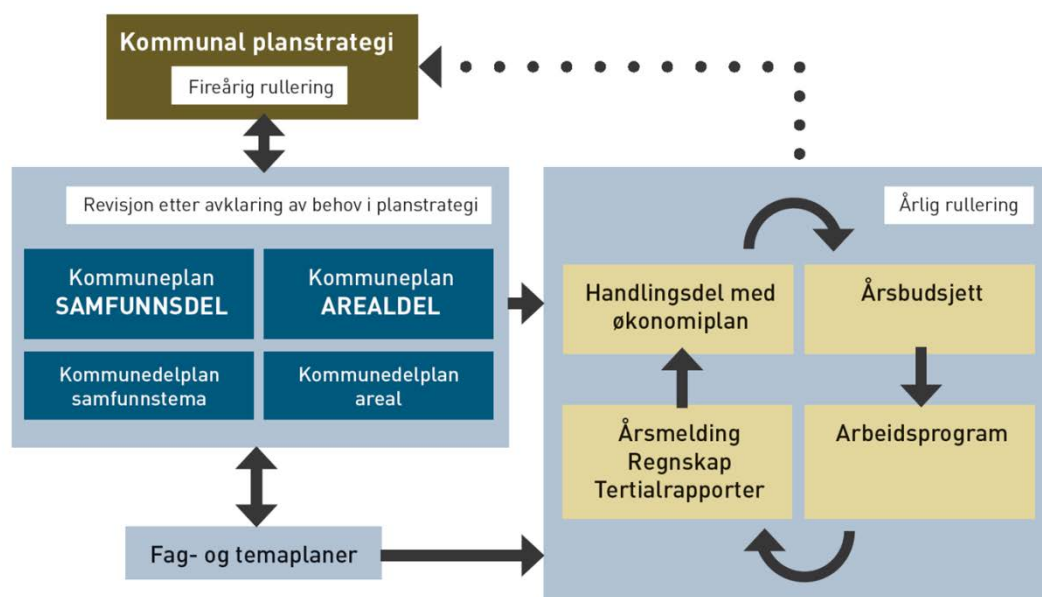
legge til rette for ei ønska samfunnsutvikling, samt gje politisk nivå i kommunen reell og meir innflytelse i planarbeid i kommunane. Målet er større samhandling og forankring av planarbeid mellom administrativt og politisk nivå i kommunen, og ei tettare kopling mellom fag og folkemeining. Gjennom arbeidet med planstrategien skal det gjerast systematiske vurderingar av kommunen sitt planbehov, slik at kommunen betre kan møte aktuelle utfordringar.

Saka vart handsama i FPØ 30.01.2017 - Sak 06/2017, og vedtatt lagt til offentlig høyring. Høyringsperioden har frist 12. mars 2017. Innan 10. mars er det kome 4 innspel; frå Statens vegvesen, NVE , Kystverketog Direktoratet for mineralforvaltning. Eventuelle andre merknader i saka vert lagt fram i møtet 20. mars 2017. Planstrategien er ikkje juridisk bindande, og det er ikkje anledning for motsegn til dette dokumentet.

Gjennom å klarleggje kva planoppgåver kommunen bør starte opp eller vidareføre for å legge til rette for ønska utvikling i kommunen er målet å betra den kommunale planlegginga. Det er då viktig at planlegginga er behovsstyrt og ikkje vert gjort meir omfattande enn nødvendig.

Målsetjing:

- Betre og meir behovsstyrt planlegging
- Verktøy for politisk prioritering av planoppgåver
- Betre samarbeid om planoppgåver på tvers av kommune- og fylkesgrenser

Prosess

Det er andre krav til offentlege medverknadsprosessar i samband med arbeidet med planstrategien enn ved anna planarbeid. Kommunen skal innhente synspunkt frå nabokommunar, statlege og regionale organ, og forslag til kommunal planstrategi skal til offentlig høyring i minimum 30 dagar før handsaming (vedtak) i kommunestyret, jamfør Plan- og bygningslova §10-1. Planstrategien er ikkje juridisk bindande, og det er ikkje anledning for motsegn til dette dokumentet.

Vurdering

Planstrategien har ein kortfatta status for nøkkeldata, utfordringstrekk og utfordringar knytt til samfunnsutvikling, levekår og folkehelse. Planarbeidet i kommunen har vore omfattande, særleg dei 3 siste åra. Strategien gjer også greie for dette. Desse planane skal takast i bruk, dei skal omsetjast til praksis. Me skal trygge det me er flinke til, og heve oss der me har mest å hente. Nytt planarbeid skal

bidra til det siste, nemleg å heve oss der det er mest nødvendig.

Kommunen står føre ein særleg krevande periode med store statlege samferdselsprosjekt, som vil påverke kvardagane til innbyggjarane i større og større grad. I denne planstrategien er det då også vektlagt ein balanse mellom planlegging og iverksetting ut frå kapasiteten i kommuneorganisasjonen.

Endringar etter høyring og offentleg ettersyn:

Det er ikkje gjort endringar etter offentleg medverknad.

Oppsummering etter innkomne merknader følgjer under.

Oppsummering av merknader til planframlegget:

Nr	Dagsett	Offentleg instans	Merknad
1		Fylkesmannen	Kan kome
2		Hordaland fylkeskommune	Kan kome
3	7. mars 2017	Bane NOR	Kan kome
4		Statens vegvesen	Peiker på nasjonale forventningar, rikspolitiske retningslinjer og aktuelle forskrifter vert ivaretatt i planlegging
5	1. mars 2017	NVE	NVE har ingen merknader til framlegget.
6	22. feb 2017	Direktoratet for mineralforvaltning	Om mineralressursar.
7	9.mars	Kystverket	Ingen merknader til framlegget
		Andre	

1. Fylkesmannen

2. Hordaland fylkeskommune

3. Bane NOR

4. Statens vegvesen

Statens vegvesen har ansvar for at føringar i Nasjonal transportplan (NTP), Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, vegnormalane og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringar blir ivareteke i planlegginga. Vi uttalar oss som forvaltar av riksveg på vegne av staten, fylkesveg på vegne av fylkeskommunen, og som statleg fagmyndighet med sektoransvar innan vegtransport.

For transportpolitikken er det eit overordna mål å tilby eit effektivt, tilgjengeleg, sikkert og miljøvennleg transportsystem som dekkar samfunnet sitt behov for transport og som fremjar regional utvikling. Viktige tema for Statens vegvesen er:

- *Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging*
- *Satsing på mjuke trafikantar, fotgjengarar og sykkel*
- *Eit godt og velutvikla kollektivtilbod*
- *Universell utforming*
- *Behandling av støy og reduksjon av klimagassutslepp*
- *Kommunal trafikksikkerheitsplan*

Dei fleste av tema er tatt opp i planstrategien, men me vil nemne fylgjande:

- *For å oppnå dei tre hovudtema i dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging (vedtatt av stortinget i 2015), er det viktig at «Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging» vert lagt til grunn i planarbeidet.*
- *For å oppnå at Vaksdal kommune vert ein trygg og inkluderande stad for alle, bør det arbeidast*

for eit universelt utforma transportsystem. Transportsystemet skal vere tilgjengeleg for alle i samsvar med «Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming».

- *Støy relatert til E 16 er ei utfordring i Vaksdal kommune. Syner difor til gjeldande forskrift «T-1442; Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging», som må leggjast til grunn i utgreiinga i høve utbyggingar langs veg.*

Rådmannen sin kommentar: Merknader er knytt til innhaldet i komande planarbeid, og må ivaretakast i utarbeiding av planar.

5. NVE

NVE har ingen merknader til framlegget til planstrategi.

6. Direktoratet for mineralforvaltning

For å få ei god og berekraftig forvaltning av våre mineralressursar oppmodar DMF til at det lages temaplan for mineralressursar. Planane kan lages som kommunedelplanar i kvar einskilde kommune, men vi oppmodar sterkt til at det blir utarbeidd regionale planar for mineralske ressursar. Dette er i tråd med regjeringas nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging som spesifikt seter at behovet for og tilgangen på byggeråstoff ses i ei regional samanheng.

DMF anbefaler derfor at kommunen legg opp til ei kartlegging av ressurstilgang og behov for mineralressursar, enten som ei eige plan eller i samband med ei eventuell plan for massehandtering. Sjå til dømes til Regional plan for masseforvaltning i Akershus

Rådmannen sin kommentar:

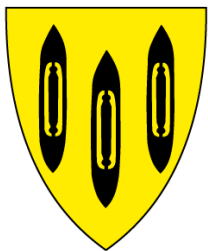
Det er lagt opp til plan for massehandtering/forvaltning i denne planstrategien.

7. Kystverket

Kystverket har ingen merknader til planstrategi

Vurdering

Med bakgrunn i saka slik det er gjort greie for rår ein til at Planstrategi for Vaksdal 2016-2019 vert vedteken.

KOMMUNAL
PLANSTRATEGI
2016-2020

vaksdal
kommune
BYNÆRT BYGDELIV

Føreord

Kommunal planstrategi er eit styringsdokument der kommunen tek stilling til kva planar som skal utarbeidast i komande 4-års periode. Dette kan vere nye planar, eller rullering av eksisterande. Samfunnet er i konstant endring, som naturleg nok påverkar aktualiteten av planar. Dette kan også medføre at enkelte planar utgår, eller vert del av andre planar. Planane våre skal vere aktuelle, realistiske og nødvendige, slik at planarbeidet ikkje vert meir omfattande enn behovet tilseier.

I det pågåande arbeidet med rullering av samfunnsdelen har kommunen definert både verdigrunnlag og målsettingar. Det er naturleg å sjå planstrategien i lys av dette. Samstundes gjev nasjonale lover og retningslinjer rammer for oss, i tillegg til regionale føringar. Ulike kunnskapsgrunnlag seier oss noko om kva me er flinke til, og kor forbetringspotensialet er størst. Det er då naturleg å ta tak i dette, slik at me både «løftar» enkelte område, og sikrar at me forblir gode på aktuelle område.

Verdiane som er lagt til grunn i samfunnsdelen:

Samhald er tufta på ynskje om å skape eit samfunn som ber preg av likeverd og rausheit. Det å kjenne seg inkludert, er viktig både for ein sjølv, og for samfunnet generelt. I samhald ligg det å framsnakke kommunen sin, og å vere med på å skape utviklinga av Vaksdal kommune i ynskt retning.

Open skal bygge på det å vere god på informasjon og kommunikasjon i kommunen. Den opne haldninga skal bidra til at fleire kjenner seg imøtekomne i kommunen, enten dei er tilflyttarar, tilreisande eller innbyggjarar. God kommunikasjon og openheit skal bidra til ryddige og transparente prosessar. Det opne samfunnet er med på å bidra til trygge oppvekstvilkår.

Nyskaping gjer Vaksdal kommune meir innovativ og nytenkande. Skaparkrafta skal fremjast og satsast på, og gje grunnlag for nye idéar for samfunnet. Vaksdal kan utvikle sine fortrinn, for å fremje styrkar og identitet.

Dette grunnlaget gjev oss ei retning for samfunnsutviklinga.

- eit verdivalg

Innhold

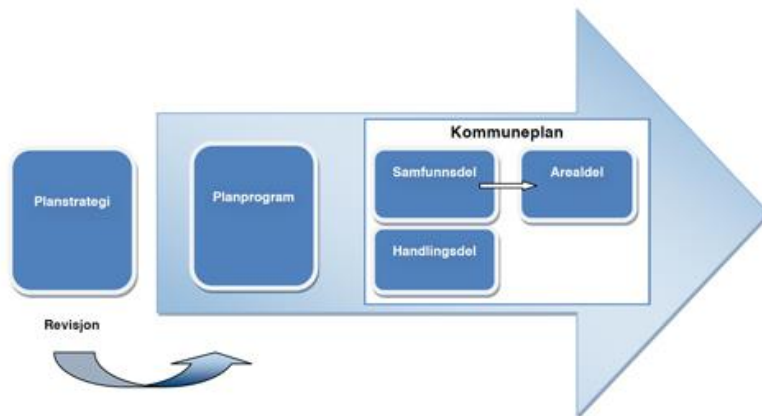
Føreord	2
1 INNLEIING	4
Kva er kommunal planstrategi?.....	4
Kommunen sitt plansystem.....	5
Rammene for planstrategien	6
Nasjonale forventningar	6
Kommunale forventningar	6
Planarbeid i 2012-2016	7
Kommuneplanen	8
Kommunedelplan Oppvekst(2013)	8
Kommunedelplan Helse og omsorg (2016)	8
Kulturplan (2016).....	8
Kulturminneplan (2015)	8
Trafikktryggleiksplan (2016)	9
Overordna beredskapsplan/ROS for Vaksdal (2015).....	9
2 PLANBEHOV FOR PLANPERIODEN 2016-2020.....	10
Kunnskapsgrunnlag	10
Utfordringar.....	10
Demografi og samfunnsutvikling.....	10
Levekår og folkehelse	11
3 PRIORITERTE OMRÅDE	12
Samfunnsutvikling	12
Folkehelse.....	12
Klima, energi og miljø.....	13
Samfunnstryggleik.....	13
Samla vurdering av planbehov i kommunen i perioden 2016-2020:	13
Planar til rullering i perioden.....	13
Tabell 1 Planarbeid 2016-2020.....	14
Følgjande overordna planar er gjeldande eller under arbeid:	14

1 INNLEIING

Kva er kommunal planstrategi?

Kommunal planstrategi er eit verktøy i plan- og bygningslova, §10-1. Ved revisjon av plan- og bygningslova i 2008 vart det sett krav til at kommunane skal utarbeide kommunal planstrategi kvart 4. år. Denne skal vedtakast innan eit år etter at nytt kommunestyre er sett. Første generasjon planstrategiar vart då vedtekne i 2012. Andre generasjons planstrategiar skal då vedtakast i 2016.

Hensikten med planstrategiane er å legge til rette for ei ønska samfunnsutvikling, samt gje politisk nivå i kommunen reell og meir innflytelse i planarbeid i kommunane. Målet er større samhandling og forankring av planarbeid mellom administrativt og politisk nivå i kommunen, og ei tettare kopling mellom fag og folkemeining. Fokus vert då dreia frå fag til prosess og samhandling, der målet er ei omforeint planportefølgje. Gjennom arbeidet med planstrategien skal det gjerast systematiske vurderingar av kommunen sitt planbehov, slik at kommunen betre kan møte aktuelle utfordringar.

Gjennom å klarleggje kva planoppgåver kommunen bør starte opp eller vidareføre for å legge til rette for ønska utvikling i kommunen er målet å betra den kommunale planlegginga. Det er då viktig at planlegginga er behovsstyrt og ikkje vert gjort meir omfattande enn nødvendig.

Planstrategi skal vere eit overordna styringsdokument, og vert avgrensa til dei overordna plandokument; kommuneplan, kommunedelplanar og dei viktigaste temaplanane.

Tidsperspektivet i dei overordna kommunale planane er vanlegvis 10-25 år. I kommunal planstrategi skal ein ta stilling til kva planar som skal utarbeidast i den næraste 4-års-perioden. Dette gjeld nye planar, rullering av eksisterande, eller endra temasamansetting – til dømes er kommunen sin tidlegare barne/ungdomsplan no del av *Kulturplan for Vaksdal kommune 2016-2026* (vedtatt 2016).

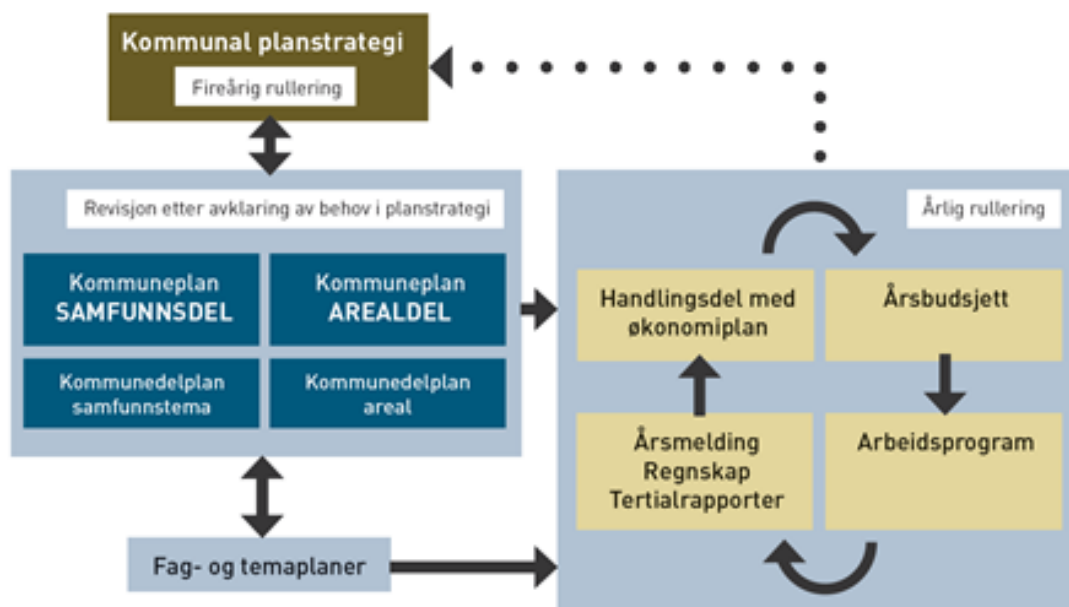
Målsetjing:

- Betre og meir behovsstyrt planlegging
- Verktøy for politisk prioritering av planoppgåver
- Betre samarbeid om planoppgåver på tvers av kommune- og fylkesgrenser

Kommunen sitt plansystem

Grunnpilaren i Vaksdal kommune sitt plansystem er kommuneplanen. Den består av ein arealdel og ein samfunnsdel og er det overordna planverket som andre planar skal forankrast i. Samstundes er det naudsynt at kommuneplanen sjølv er forankra i gjeldande lovverk og tek omsyn til nasjonale og regionale føringar og mål. Samfunnsdelen tek for seg utviklingstrekk og utfordringar i samfunnet og presenterer mål og strategiar for den framtidige utviklinga. Arealdelen med tilhøyrande føresegn seier kva type arealbruk som gjeld i ulike delar av kommunen. Ved utbygging krev somme område og tiltak ein områdeplan eller reguleringsplan. Kommunedelplanar tek føre seg ulike samfunnstema, til dømes *oppvekst og helse og omsorg*. På somme område er det behov for endå meir spesifikke planar. Me snakkar då om tema- og fagplanar. Døme på dette er trafikktryggleiksplan, beredskapsplan for vassverk, ruspolitisk handlingsplan, med meir. Alle planar skal forankrast oppover i det kommunale planhierarkiet, kor kommuneplanen tronar på toppen. Handlingsdelen er tatt inn i økonomiplanen som vert rullert årleg. Planen tek for seg dei store linene i inntekter, drift og investering. Årsbudsjettet bygger på økonomiplanen.

Interkommunale plansamarbeid er òg ein del av kommunekvardagen. I kommunar som Vaksdal er det vanleg å delta i interkommunale samarbeid innan ulike tenester. Helsetenester og renovasjon er døme på dette.

Figur 1 Det kommunale plansystemet

Rammene for planstrategien

Nasjonale forventningar

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging¹ vedtatt av stortinget i 2015 skal leggjast til grunn for dei nye kommunestyra sitt arbeid med regionale og kommunale planstrategiar og planar. Forventningane er knytt til tre hovudtema:

1. Gode og effektive planprosessar
2. Berekraftig areal- og samfunnsutvikling
3. Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområde

Gode og effektive planprosessar inneber raskare prosessar for planlegging av bustad, næring og samferdsel. Samarbeid, enklare regelverk, målretta planlegging og auka bruk av IKT er viktige verkemiddel.

Berekraftig areal- og samfunnsutvikling handlar om omstilling til lavutslepp-samfunn og tilpassing til klimaendringar. Dette inneber også å legge til rette for auka verdiskaping og næringsutvikling, og innovasjon og vekst i nye og grønne næringar. Framtidsretta næringsutvikling, innovasjon og kompetanse er viktig, og tilrettelegging for eit godt samspel mellom by og omland, forskning, utdanning og kompetanse.

Attraktive og klimavenlege by- og tettstadsområde treng miljøvenlege transportsystem, tilstrekkeleg bustadbygging, sunne og trygge omgjevnader og gode levekår for alle. Dette inneber mellom anna å skape kompakte sentrum rundt kollektivknutepunkt. Nærleik til marknader, kompetansemiljø og kvalifisert arbeidskraft gjer byar og tettstader viktigare, og auka fokus på sentra som er attraktive, sunne og gode å bu og arbeide i. Urbane og grønne kvalitetar, attraktive byrom, møteplassar og uteareal med god arkitektur og kulturhistorie bidreg til «å høyre til». Helse, trivsel og levekår vert framheva, og arbeid for å redusere livsstilssjukdomar og plager frå forureing i nærmiljøet er viktig. Fysisk aktivitet, helsefremjande miljø, sosiale og kulturelle aktivitetar og gode møteplassar kan bidra til sunnare livsstil og auka aktivitet for alle. Ei aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdiar som grunnlag for mellom anna identitet, friluftsliv og næringsutvikling.

Samferdselsdepartementet si bestilling (desember 2015) til Statens Vegvesen og Jernbaneverket om utredning/planlegging av K5 Arna-Stanghelle i statleg plan direkte på reguleringsplannivå fordrar ei tett oppfølging med internt og eksternt samarbeid, og stort planarbeid og arealforvaltning i komande planperiode.

Kommunale forventningar

I det nylege arbeidet med samfunnsdelen er det utarbeida verdiar og målsettingar for samfunnsutviklinga:

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging/id2416682/>

Bynært bygdeliv

Samhald

Open

Nyskapande

Vaksdal kommune skal vere ein inkluderande og trygg stad å bu for alle

- Trygge og utviklande oppvekstvilkår for barn og unge
- Aktivitet for alle
- Trygg stad å bu, og å ferdast
- God arealutnytting som bind både funksjonar og stader saman

Stasjonsbyane Vaksdal, Dale og Stanghelle er attraktive sentra som inviterer til aktivitet

- Dale skal vere ein samlingsplass for heile kommunen
- Eit variert kulturtilbod som femner alle
- Lett for næringslivet å etablere seg
- Breit tilbod av bustadar og arbeidsplassar, som samsvarar med folketalsvekst og arealtilgang

Vaksdal kommune er proaktiv, og vil vere robust til å handtere dei endringane ein møter

- Kommunen er medveten si rolle i samfunnsutviklinga
- Tenestene i Vaksdal er moderne, helsefremjande og innovative
- Aktiv bidragsytar for eit regionalt og interkommunalt næringsliv
- Eit samfunn som tek høgde for framtidige utfordringar
- Veg- og jernbaneutbygging bidrar til positiv samfunnsutvikling

Planarbeid i 2012-2016

Til planstrategi 2012 vart det utarbeidd eit utfordringsdokument og ei prioritert liste for planarbeid i perioden 2012-2016:

Mykje av dette planarbeidet er fullført, noko er enno under arbeid, og nokre få punkt er ikkje starta opp. Dette kan vere fordi behovet er endra, eller overordna retningslinjer gjev nye føringar. Til dømes er det utarbeidd overordna beredskapsplan/ROS, og interkommunalt samarbeid om legevaktteneste. Kommunen har i denne perioden gjennomført omstillingar og tilpassingar til framtida. Omorganisering og nye strukturar er tilpassa ein meir effektiv og framtidsretta kommuneorganisasjon, utgreiing av regionale samferdselsprosjekt gjennom kommunen, kommunereform, omsorgs- og oppvekststruktur har vore tunge prosessar som har vore førande i planarbeidet.

I perioden har det vore utarbeidd ei rekke planar;

- Kommunedelplan oppvekst, vedtatt 2013
- Kommunedelplan helse- og omsorg, vedtatt 2016
- Overordna ROS/beredskapsplan, 2016
- Kulturplan, vedtatt 2016
- Kulturminneplan, vedtatt 2015
- Trafikktryggleiksplan, vedtatt 2016 (Trafikksikker kommune)

I perioden har det også vore eit omfattande utgreiingsarbeid i høve kommunestruktur og skulestruktur, samt utvikling av konseptet «Lev vel» i Vaksdal. I 2015 vart det utarbeidd eit kunnskapsgrunnlag - *Folkehelseoversyn for Vaksdal*.

Kommuneplanen

Rullering av kommuneplanen sin samfunnsdel er i slutfasen, og kommunen sin visjon *bynært bygdeliv* er konkretisert i tre kjerneverdier; *open, samhald* og *nyskapande*, med målsetjingar for utvikling av kommunen. Dette er eit viktig grunnlag for strategiutvikling.

I 2014 leverte Statens vegvesen og Jernbaneverket KVU Voss-Arna. Dette har prega rulleringa av kommuneplanen, både samfunnsdel og arealdel, og har også medført at kommunen i 2016 har starta arbeidet med områdeplanar for stasjonsbyane Vaksdal og Stanghelle. I tillegg er reguleringsendring av Tettaneset under arbeid.

Det er forventa at rullering av både samfunnsdelen og arealdelen til kommuneplanen vert avslutta i planperioden.

Kommunedelplan Oppvekst(2013)

Kommunedelplan oppvekst har som føremål å - *styrke faktorar som sikrar alle barn og unge ein god oppvekst*. Omgrepet *forsterke kvalitet i grunnopplæring for alle* er sentralt, og dette gjeld både strukturkvalitet, prosesskvalitet og resultatkvalitet. Nye behov gjer at det er lagt opp till rullering i planperioden.

Kommunedelplan Helse og omsorg (2016)

Kommunedelplan for helse og omsorg gjeld kommunen sitt tenestetilbod, både for somatisk og psykisk helse. Den omfattar tenester innan helsefremjing, førebygging, rehabilitering, behandling og omsorg, men ikkje ruspolitisk- og bustadsosial handlingsplan. Dei to sistnevnte bør utarbeidast i perioden.

Kulturplan (2016)

Kulturplanen har anker i visjonen *Bynært bygdeliv*, med mål om *Kultur for alle*, med underteksten; *mangfald – samhald – trivsel – utvikling*. Planen er eit arbeidsreiskap for alle kulturaktørar i Vaksdal. Planen vart vedteken i 2016.

Kulturminneplan (2015)

Plan for kulturminne 2015-2018 har overordna målsetting å styrkja kommunen si evne til å ivareta kulturminna sine på best mogeleg måte. Dette er ein «ikkje-fornybar-ressurs», som ein må ha oversikt over, for å kunne prioritere. Slik kan ein også redusere faren for konflikt mellom verneinteresser og andre private- og samfunnsinteresser. Planen vart vedteken i desember 2015.

Trafikktryggleiksplan (2016)

Trafikktryggleiksplan 2016-2019 markerer eit vende i det systematiske trafikktryggleiksarbeidet i kommunen. Denne planen er tydeleg på fellesansvaret mellom einingane Oppvekst, Helse- og omsorg og Samfunnsutvikling, for å nå det overordna målet om *null drepne og null skadde*. Einingane har såleis ein felles plan og gjennomføring av tiltak for det systematiske arbeidet. Kommunen vart godkjent som trafikksikker kommune (<https://www.tryggtrafikk.no/tema/trafikksikker-kommune/>) i 2016, og Dale barne- og ungdomsskule vart tildelt trafikksikringsprisen 2016 for det samla løftet som kommunen har gjort så langt. *Dalekunst* har vore ein sentral aktør i dette.

Overordna beredskapsplan/ROS for Vaksdal (2015)

Kommunen har eit generelt og grunnleggjande ansvar for å ta i vare innbyggjarane sin tryggleik innanfor sitt geografiske område. Alle uønskte hendingar skjer i ein kommune, og kommunane utgjer det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen. Beredskapsplanen er utarbeida på grunnlag av den heilskaplege ROS-analysen for Vaksdal kommune som vart utarbeida i 2014. I ROS-analysen viser kommunen korleis vi både kan redusere sannsynet for at uønskte hendingar skjer og korleis ein kan førebu seg slik at konsekvensar for liv og helse, stabilitet, miljø, økonomiske verdiar og for kommunen sitt omdømme vert så små som mogeleg. Dei hendingane som vert omfatta av beredskapsplanen vert vurdert å ha ein høgare risiko enn det som vert oppfatta som "normal risiko". Beredskapsplanen er samordna med andre relevante krise- og beredskapsplanar i og utanfor kommunen. Planen var ferdig, og vedtatt i 2015.

2 PLANBEHOV FOR PLANPERIODEN 2016-2020

Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlag er i hovudsak faktastoff og tal som er grunnlag for utvikling, status, og statistiske framskrivingar. Statistisk sentralbyrå og Hordaland fylkeskommune si statistikkavdeling² er hovedkjelder for dette kapittelet. I 2015 og 2016 er det utarbeidd kunnskapsgrunnlag særleg for kommunen. Dette er folkehelseoversyn, demografi og bustadutvikling, næringsutvikling og oppvekstforhold. Saman med Hordaland fylkeskommune si oversikt og risikoindeks for folkehelse er dette dei viktigaste statistiske kjeldene for denne planstrategien.

Demografi (befolkningslære) gjeld folketal og utvikling over tid, og innbyggarsamansetning (til dømes alder, kjønn, familiemønster osv).

Utfordringar

Demografi og samfunnsutvikling

Basert på status og utviklingstrekk er det tydeleg at Vaksdal kommune si utfordring blir å snu ein negativ folketalsutvikling i løpet av planperioden. Om dagens utvikling med fråflytting i utkanten og berre moderat folkevekst i stasjonsbyane held fram kan det i nær framtid verte ei utfordring å oppretthalde dagens service og tenestetilbod i alle delar av kommunen.

Ved sida av folketalet er det og utfordringar knytt til alderssamansetninga. Det er ein demografisk tendens at aldersgruppa 18 – 35 er underrepresentert i kommunen noko som kan skuldast manglande tilbod for studerande og få arbeidsplassar for unge. Det er dessutan for få av dei utflytta ungdommane som vel å flytte attende til Vaksdal kommune for å etablere seg

Dei sentrale områda i kommunen som har best kommunikasjonar mot Bergensregionen sine vekstsentra har føresetnader for ein vekst som er vesentleg større enn prognosane tilseier. Det er difor vurdert at kommuneplanen må legge til rette for ei vekstfremjande utvikling i dei tre stasjonsbyane slik at desse kan fungere som lokale kraftsentra som kan bidra til at den negative utviklinga i utkantane kan reverserast.

Bustadutvikling og næringsutvikling er store tema i kommuneplanen som er under rulling. Tettstadutvikling og samferdsel er tunge fagområde i områdeplanar som er starta, for stasjonsbyane Vaksdal og Stanghelle. Målsettinga er å skape attraktive tettstader.

Fleire av dei mest sentrale utfordringane knytt til trafikk og samferdsel i Vaksdal kommune ligg utanfor kommunen sitt direkte ansvarsområde og kan difor ikkje løysast gjennom kommunal planlegging aleine. Vaksdal kan vere ein viktig pådrivar for å få fart på dei endringsprosessane som er i gang for å betre hovudtransportsystemet gjennom utbetring av Bergensbanen og E16.

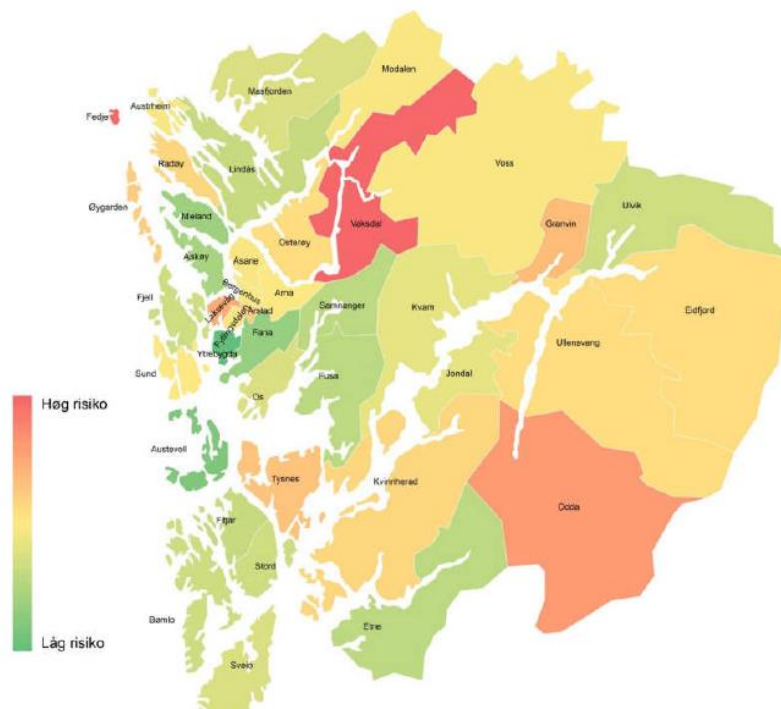
² <http://statistikk.igest.no/hf/>

Levekår og folkehelse

Folkehelseoversynet frå 2015 peikar på ei rekkje forhold.

Andelen born som går i barnehage er lågare enn samanliknbare kommunar, særleg mellom dei yngste borna. Unntaket er minoritetsspråklege born, der fleire går i barnehage i Vaksdal enn i andre kommunar. Elevane i grunnskulen trivst med skulekvardagen, dei gjer meir lekser og skulkar mindre enn landssnittet. Utdanningsnivå og bruttoinntekt i befolkinga er lågare enn landssnittet. Ni av ti unge opplever nærmiljøet sitt som trygt. Psykiske vanskar aukar, og mest blant dei unge (15-29 år) i kommunen, men likevel: færre i Vaksdal oppsøker primærhelsetenesta med psykiske symptom og lidingar enn i fylket og landet elles. Andelen røykarar i kommunen er høgare enn snittet i fylket. Og Vaksdal har den høgaste uføreandelen i fylke. Vaksdal har høg andel eldre i kommune. Kommunen kjem høgt på tabellen over hjarte- og karsjukdomar, muskel- og skjelettlidningar og kreftsjukdom. Sjukefråveret i kommunen har vore høgt i mange år. To av kommunen sine fire vassverk er ikkje godkjente. Kvalitetsavvik (bakterie-innhald) gjer at drikkevotnet i periodar må kokast. Kommunen har høg grad av pendling, både inn og ut av kommunen. Talet på trafikkulukker har gått ned, men framleis skjer det alvorlege ulukker langs stamveg og fylkesvegar gjennom kommunen. Valdeltakinga i Vaksdal er lågare enn i fylket og landet elles.

Hordaland fylkeskommune har også utarbeidd risikoindeks for folkehelsa i kommunane. Det er viktig å merke seg at risikoindeks **ikkje** seier noko om korleis folkehelsestanden er, men er eit mål for sårbarheiten, med andre ord; risiko for negativ utvikling³.

Fylkeskommunen seier i rapporten; «*Vaksdal scorar generelt ganske dårleg på dei fleste delindeksane. Vaksdal får sin høgaste delindeksrisiko for grunnskoledelen⁴, og har den nest høgaste låginntektsdelen blant kommunane.*»

³ Risikoindeks er eit ukjent begrep for mange. Eit eksempel kan vere; Mange innbyggjarar i ein kommune er tilsett i oljeindustrien, og kommunen har lite arbeidsløyse. Men vanskelege tider er varsla. Kommunen vil då ha ein høg risikoindeks (stor sansynlegheit) for auka arbeidsløyse). Ein høg risikoindeks peikar på at kommunen må vere budd på endringar, og sjå etter alternative løysingar for dette.

3 PRIORITERTE OMRÅDE

Samfunnsutvikling

Statleg planlegging av ny trasè for E16 og dobbeltspora jernbane inneber store endringar og krav til transformasjonar i mange av kommunen sine funksjonar og areal. Kommunen ser for seg eit omfattande planarbeid i perioden, med ferdigstilling av kommuneplan, *områdeplanar* for stasjonsbyane og planar for massehandtering og deponi.

Arbeidet med samfunnsutvikling, med vekt på areal- og ressursforvaltning står i ei særstilling i komande planperiode. Kommunen sitt ansvar som samfunnsutviklar, og areal- og ressursforvaltning har ei viktig og naturleg samanheng med næringsutvikling. Planarbeidet med arealdelen til kommuneplanen, områdeplanar for stasjonsbyane og samhengane til statlege reguleringsplanar, inkludert «tunge» tema som til dømes massehandtering vil vere prioritert. Ein *strategi for massehandtering* bør utarbeidast.

Folkehelse

Den største delen av kommunen si tenesteytande verksemd er knytt til helse- og omsorg. Auka fokus på helsefremjing, livsmeistring, aktivitet og deltaking heile livet er viktig for god livskvalitet. Å vidareutvikle konseptet «Lev vel» i Vaksdal vil vere viktig i planperioden, særleg knytt til ressurscenter på Vaksdal og helsehus på Dale.

Helsefremjing, som også noko forenkla kan kallast folkehelse, er eit tverrfagleg tema der hensikten er å førebygge og/eller redusere behovet innbyggjarane har for helsetenester. Eit systematisk, folkehelsearbeid vil sette fokus på dei tiltaka vår kommune vil ha mest nytte av. Folkehelseoversynet viser at kommunen har utfordringar knytt til livsstilsvæl, samanlikna med andre kommunar, og risikoindeksen syner at kommunen er sårbar for ei negativ utvikling på folkehelseområdet. Dette bygger opp under behovet for eit sektorovergripande samarbeid, og dei ulike einingane arbeider med tiltak.

Oppvekst kjem godt ut i folkehelseoversynet, med høg trivsel. Den svake sida er særleg faglege prestasjonar i skulen. Risikoindeks peikar då også på oppvekst som ein særleg sårbar sektor. Kommunedelplan for oppvekst er frå 2013, med målsettingar for dette. Kommunen arbeider med ny barne- og ungdomsskule på Dale, som vil vere eit viktig tilpassing for eit godt skulemiljø og pedagogisk plattform. Dette vil vere eit stort «løft» for sektoren i planperioden. Framtidige behov, nye lover, reglar og metodar gjer at kommunedelplanen bør rullerast i takt med dette.

Talet på innvandrarar og forventa vekst gjer at kommunen ynskjer å lykkast med integreringsarbeidet. Dette har stor betydning for livskvalitet for våre nye landsmenn, og for vekst og verdiskaping i kommunen. Bustader og kommunale tenester er viktige faktorar, men også å sjå behov og moglegheiter hjå den enkelte. Dette vil mellom anna vere tema i kommunedelplan oppvekst og i bustadpolitisk strategiplan, som er tenkt rullert i planperioden.

Eit lovkrav (Alkoholoven §1-7d) til ei fag/temaplan for « Alkoholpolitisk handlingsplan». Kommunen sin gjeldande plan (Rusplan) er frå 2006, og bør rullerast.

⁴ Høg del som har grunnskule som høgste utdanning

Planarbeid vil med dette vera rullering av kommunedelplan *Oppvekst*, ruspolitisk handlingsplan, bustadpolitisk handlingsplan og areal- og ressursfordeling knytt til områdeplanar for stasjonsbyane. Trafikktryggleiksplanen vert evaluert årleg, og bør rullerast kvart 4. år. Dette vert då i 2020.

Klima, energi og miljø

Klimautfordringar med auka nedbør, flaum, ras, havnivåstigning og springflo er tema som er viktige både som tema- og arealplanarbeid. Av alle fylkene i Norge er det Hordaland som har størst utslepp av klimagassar. Transportsektoren og industri er dei største kjeldene, og halvparten av klimagassutsleppa skjer på område der kommunal sektor har verkemiddel. Ei sentral utfordring er å ta klimahensyn i all samfunns- og arealplanlegging, slik at tilpassing til eit «klimasmart» samfunn og ny teknologi gjev «grønt» skifte. Dette vil også gjelde for energi og nullutsleppsteknologi, og er del av kommuneplanen si overordna målsetting i samfunnsdelen, og pregar særleg arealplanlegging, beredskapsplanar, innkjøp og drift/vedlikehald. Kommunedelplan for Energi og klima 2011-2015 har langsiktige visjon- og målsettingar som enno står seg godt, og arbeidet med tiltak vert vidareført i komande planperiode. Rullering bør kome i slutten av planperioden.

Klima, energi og miljø vil vere eit viktig tema i arbeidet med områdeplanane i stasjonsbyane, og vil få stort fotavtrykk.

Ei anna aktuell utfordring er småkraftverk, og dette bør vere utgreidd i egen plan.

Samfunnstryggleik

I planperioden har kommunen utarbeidd ny overordna beredskapsplan basert på overordna ROS-analyse. Kommunen er budd når hendingar skjer eller trugar. Det vil sjølvstundt vere eit overordna mål at hendingar ikkje skjer. *Tryggleik i kvardagen* er viktig, og fokus på førebyggjande arbeid vil vere eit verkemiddel. Planen vert oppdatert ved endringar, og minimum kvart år. Analysane skal rullerast kvart 4. år, som vert i 2019.

Samla vurdering av planbehov i kommunen i perioden 2016-2020:

- Områdeplanar for Stasjonsbyane
- Massehandtering/deponi
- Småkraft

Planar til rullering i perioden

- Kommuneplanen er til rullering, med ferdigstilling i planperioden
- Kommunedelplan *Oppvekst*
- Trafikktryggleiksplan
- Samfunnstryggleik og beredskap
- Energi- og klimaplan
- Bustadsosial strategiplan
- Ruspolitisk handlingsplan

Plantype og -namn	Vår 2017	Haust 2017	Vår 2018	Haust 2018	Vår 2019	Haust 2019	Vår 2020	Haust 2020
Kommuneplan								
Samfunnsdelen (2005)								
Arealdel (2007)								
Kommunedelplan Oppvekst								
Arealplanar								
Områdeplan Vaksdal								
Områdeplan Stanghelel								
Massedeponi								
Tema og fagplanar								
Overordna plan for <i>Samfunnstryggleik og beredskap</i>								
Strategisk plan for massehandtering								
Energi- og klimaplan								
Småkraft								
Ruspolitisk handlingsplan								
Trafikktryggleiksplan								
Bustadpolitisk strategiplan								

Tabell 1 Planarbeid 2016-2020

Følgjande overordna planar er gjeldande eller under arbeid:

Plantittel	Tidsperiode	Vedtaksdato	Merknad
Kommuneplanen Strategidel	2005 – 2015	13.06.2005	Er i prosess
Kommuneplanen Arealdel	2006 – 2016	19.02.2007	Er i prosess
Kommunedelplan Oppvekst	Mot år 2020	2013	Til rullering
Kommunedelplan Helse- og omsorg	2015-2030	11.04.2016	
Kommunedelplan for vegsamband Tysse – Kallestad		12.06.2006	
Kommunedelplan for klima og energi	2011 - 2015	26.09.2011	Til rullering, som temaplan
Strategisk næringsplan	2008 - 2012	2008	
Interkommunal kommunedelplan for Fjellheimen villreinområde	Plan med handlingsprogram 2016-2019	2016 i dei respektive kommunestyra	
Overordna plan for samfunnstryggleik og beredskap	2015-	2015	Oppdaterast ved endringar. Til rullering i 2019.
Plan for kulturminne	2015-2018	14.12.2015	
Kulturplan	2016-2026	Vedteken 2016	
Trafikktryggleiksplan	2016-2020		Vert evaluert og oppdatert årleg. Til rullering 2019
Verneplan for Stølsheimen		Vedteken	
Bustadsosial strategiplan	2010 - 2015	08.02.2010	Til rullering
Rusmiddelplan (ruspolitisk handlingsplan)		2004	Til rullering
Hovudplan for vassforsyning		Vedteken	
Hovudplan for avlaup		Vedteken	

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
29/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	20.03.2017
33/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Svein-Ove Hesjedal	FE - 026, FA - K20, TI - &01	14/822

INTERKOMMUNALT SAMARBEID OM TILSYN MED FORSØPLING FORURENSINGSLOVEN - INNGÅING AV AVTALE MELLOM VAKSDAL KOMMUNE OG BIR AS

Vedlegg:

Avtale - tilsyn med forsøpling - Vaksdal 2017
Årsrapport-forsøpling2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommunestyre godkjenner at kommune inngår avtale om interkommunalt samarbeid gjennom BIR AS.

Samarbeidet omfatter utføring av administrative oppgaver knyttet til tilsyn med og kartlegging av forsøpling i kommunen, samt administrative oppgaver med opprydding i saker om forsøpling i kommunen.

Kommunestyret delegerer mynde til BIR AS til å løse delar av kommunen sine oppgaver i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensingsloven). Delegasjon av oppgaver og avgjerdsmynde er skildra i avtalen sitt punkt 5.

Samarbeidet vert etablert mellom kommunane Askøy kommune, Fusa kommune, Kvam herad, Os kommune, Osterøy kommune, Samnanger kommune, Sund kommune, Vaksdal kommune og BIR AS. Oppgåvene vert utført av BIR AS, som driftar eit felles kontor for utføring av oppgåvene etter forureiningslova.

Samarbeidet vert finansiert av BIR AS sine midlar.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 29/2017

FPØ - Behandling:

Heidi Rongved stilte spørsmål ved sin habilitet, ho er varamedlem til styret i BIR. Formannskapet vedtok med heimel i forvaltningsloven § 6 e) punkt 2 at Heidi Rongved er ugild til å delta under behandlinga av saka.

Samrøystes vedtak.

FPØ - Tilråding:

Vaksdal kommunestyre godkjenner at kommunen inngår avtale om interkommunalt samarbeid gjennom BIR AS.

Samarbeidet omfatter utføring av administrative oppgaver knyttet til tilsyn med og kartlegging av forsøpling i kommunen, samt administrative oppgaver med opprydding i saker om forsøpling i kommunen.

Kommunestyret delegerer mynde til BIR AS til å løse delar av kommunen sine oppgaver i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensingsloven). Delegasjon av oppgaver og avgjerdsmynde er skildra i avtalen sitt punkt 5.

Samarbeidet vert etablert mellom kommunane Askøy kommune, Fusa kommune, Kvam herad, Os kommune, Osterøy kommune, Samnanger kommune, Sund kommune, Vaksdal kommune og BIR AS. Oppgåvene vert utført av BIR AS, som driftar eit felles kontor for utføring av oppgåvene etter forureiningslova.

Samarbeidet vert finansiert av BIR AS sine midlar.

Saksopplysningar:

I ks-sak 29/2014, gjorde Vaksdal kommunestyre vedtak om å inngå avtale med BIR AS om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling. Avtalen er datert 19. desember 2014 med utløp 31. desember 2016.

BIR AS ønskjer no å vidareføre prosjektet som eit fast oppdrag og kjem med forslag til ny avtale.

Bakgrunn

Ifølge avtalen av 19. desember 2014 og med heimel i forurensningsloven § 83 fekk BIR AS delegert mynde frå Vaksdal kommune til å løse delar av kommunen sine oppgaver i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forureining og om avfall (forurensingsloven).

Samarbeidet inneber at BIR AS utfører oppgaver knytt til kartlegging av og tilsyn med forsøpling i kommunen, samt administrative oppgaver med opprydding i saker om forsøpling. Den «avslutta» avtalen vart først organisert som eit 2-års prøveprosjekt, med oppstart 1. januar 2015 og slutt 31. desember 2016.

I eigarmøte i september 2016 vedtok styret i BIR AS at frå 2017 skal prosjektet vidareførast som ei permanent og BIR-styrt teneste finansiert av BIR sine egne midlar.

Vurdering

Evaluering av prøveprosjekt 2014 - 2016

Etter at BIR AS i to år har gjennomført tilsyn med forsøpling, kan ein konstatere at mykje er oppnådd for å begrense forsøpling i kommunen. Det er fjerna avfall mange stader og tilsyn skal sikra at det ikkje vert forsøpla igjen.

Det er fjerna bilvrak (også lastebilar), samt mengder bildelar og avfall (m.a. bilbatteri og kvitevarer). Dette har hindra moglege forureining gjennom tilførsel av miljøfarlege stoff til grunn eller vatn (olje, tungmetall, batterisyre m.m.).

Tilsynsaktiviteten har truleg auka miljømedvetet blant innbyggjarane. Etter oppslag i media har BIR fått fleire tips og førespurnader frå folk vedkomande bilvrak og forsøpling. Dessutan er det mange som uttrykker sin glede over prosjektet når dei tilfeldig treffast under feltarbeidet.

Tilsyn med forsøpling må ikkje ta slutt. Sjølv om mange forsøpla områder har vorte kartlagt, vil stadig nye saker dukka opp. Dessutan kan det også ta lang tid før enkelte gamle saker vert avslutta. Interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling har vore eit godt prosjekt. Samarbeidet gjer det moglege å løse tilsynsoppgaver effektivt og fører til rask forbetring av forsøplings situasjonen i

kommunen.

For å effektivisere arbeidet og forhindre forsøpling må det først planmessig tilsyn. Kontrollaktivitet gjennomført over lengre tid, påverkar folk sine haldningar , og færre å kvitter seg med avfallet sitt på en ulovleg måte. Elles er det og erfart at mange sjølv ryddar opp «på førehand», før det vert kontrollert.

Ny avtale frå 2017

I det vidare prosjektet skal BIR arbeide for å lukke alle opne saker og arbeide for at nye forsøplingsstadar vert kartlagt og etter kvart rydda opp. Denne aktiviteten vil betre den generelle forsøplings situasjonen i Vaksdal kommune. BIR AS vil dekke kostnadane til prosjektgjennomføring. Ny avtale skal sikre vidareføring av arbeidet i framover, men med nokre endringar i høve til utgått avtale:

- Ubegrensa tidsvarigheit -med eit års oppseiingsfrist (avtalen sitt punkt 14)
- organisering i form av eit permanent oppdrag finansiert av BIR (avtalen sitt punkt 7)
- erstatning ved misleghald begrensa til eit beløp som tilsvarer eit reelt tap (avtalen sitt punkt 11)

Med omsyn til avtalen datert 19. desember 2014, vert avgjerdsmynde lagt til BIR AS, utvida til også å gjelde forurensningsloven § 83, andre ledd, som lyder:

«Når særlige hensyn taler for det, kan kommunestyret og fylkestinget delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak til henholdsvis kommunale/interkommunale og fylkeskommunale/interfylkeskommunale selskaper.»

Endringa vert gjort for å fastsette og tydeleggjere BIR AS si mynde til å gjere einskildtvedtak på vegne av kommunen.

Konklusjon

Den 1. januar 2017 utløp avtale datert 19. desember 2014 mellom Vaksdal kommune og BIR AS om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling. En ny avtale skal sikre vidareføring av arbeidet i framtida.

I eigarmøte i september 2016 vedtok styret i BIR AS at frå 2017 skal prosjektet vidareførast som ei permanent og BIR-styrt teneste finansiert av BIR sine egne midlar.

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

dd.mm.åååå

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

1. Parter

Avtalen er inngått mellom Vaksdal kommune og BIR AS.

2. Bakgrunn

Askøy kommune, Fusa kommune, Kvam herad, Os kommune, Osterøy kommune, Samnanger kommune, Sund kommune og Vaksdal kommune (heretter kalt deltakerkommunene) har delegert myndighet til BIR AS til å løse noen av deltakerkommunenes oppgaver i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).

Samarbeidet omfatter utføring av administrative oppgaver knyttet til tilsyn med og kartlegging av forsøpling i kommunene, samt administrative oppgaver med opprydding i saker om forsøpling i kommunene.

For å realisere samarbeidet inngås det likelydende avtaler mellom BIR AS og hver av deltakerkommunene.

3. Formål

Formålet med samarbeidet er å sikre en god ivaretagelse og gjennomføring av deltakerkommunenes oppgaver knyttet til forsøpling ihht forurensningsloven. Samarbeidet har som formål:

- Å redusere omfanget av forsøpling i deltakerkommunene
- Gjennom råd, veiledning og opplysning, arbeide for å motvirke forsøpling
- Å tilrettelegge for innsamlingskampanjer for avfall
- Å sikre oversikt over forsøplingssituasjonen i deltakerkommunene, og gjennomføre tilsyn i saker om forsøpling
- Å sikre en rask oppfølging av og opprydding i saker om forsøpling, i samsvar med forurensningslovens bestemmelser
- Å sikre en kostnadseffektiv gjennomføring av deltakerkommunenes oppgaver knyttet til forsøpling

4. Virkeområde og avgrensning

Samarbeidet omfatter deltakerkommunenes oppgaver og myndighet etter forurensningsloven som er delegert til BIR AS, jmfør denne avtalens pkt 5.

5. Delegasjon av oppgaver og avgjørelsesmyndighet

BIR skal ivareta følgende oppgaver for Vaksdal kommune:

1. Gjennom råd, veiledning og opplysning, arbeide for å motvirke forsøpling

Som del av dette arbeidet skal BIR AS sørge for:

- Bistå kommunen med å informere utad om betydningen av at det ikke forsøples og synliggjøre kampanjer mv i lokalpressen mv.
 - Opprettelse av sentralt mottakssentral for tips/meldinger om forsøpling hos BIR
 - Tilrettelegging av innsamlingskampanjer, som kan forebygge forsøpling
2. Gjennomføre kartlegging og tilsyn med avfall og forsøpling i kommunen

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

Som del av dette arbeidet skal BIR AS sørge for:

- Etablering av et felles rammeverk (planer, rutiner, dokumentmaler mv) for kartlegging av forsøplings situasjonen og oppfølging av saker om forsøpling
- Gjennomføring av kartlegging av den generelle forsøplings situasjon i kommunen, herunder lokalisering av forsøpling, samt type, mengde, farlighetsgrad
- Utarbeidelse av planer for prioritering, håndtering og opprydding av forsøpling, med tidsfrister, basert på kartlagt behov i kommunen
- At det føres planmessige og ad hoc tilsyn i saker om forsøpling

3. Sørge for opprydding i avfall og forsøpling, ved at ansvarlige identifiseres og får pålegg om å rydde mv, eller ved å sørge for nødvendig opprydding og kreve utgifter dekket hos ansvarlige.

Som del av dette arbeidet skal BIR AS sørge for:

- Identifisering av ansvarlige for forsøpling, der dette er mulig uten uforholdsmessig bruk av tid og ressurser
- Sørge for opprydding i konkrete saker om forsøpling, ved bruk av forvaltningsmyndigheten som delegeres BIR AS etter forurensningsloven

Fusa kommune har gitt BIR AS myndighet etter følgende bestemmelser, jf. vedtak i Vaksdal kommunestyre **dd.mm.åååå**:

- § 7 (plikt til å unngå forurensning)
- § 28, første ledd, 1. pkt, andre og tredje ledd (forbud mot forsøpling)
- § 35, første, tredje og fjerde ledd (avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg og utfartssteder)
- § 37, første ledd, andre ledd men med unntak for alternativene "skip, fly eller annen liknende større gjenstand", og tredje ledd (pålegg om å rydde opp i avfall eller betale for opprydding)
- § 48, første ledd, 2. pkt og andre ledd (forurensningsmyndighetens oppgaver og tilsyn)
- § 49, første, andre og tredje ledd men med unntak for alternativet "forskrift" (opplysningsplikt)
- § 50, første ledd siste pkt, andre, tredje og fjerde ledd (rett til granskning)
- § 51, andre ledd og tredje ledd men med unntak for alternativet "forskrift" (pålegg om undersøkelse)
- § 52, men med unntak for alternativet "forskrift" (godkjenning av laboratorier og analysemetoder)
- § 73 (tvangsmulkt ved forhold i strid med loven)
- § 74, første, andre og tredje ledd (umiddelbar gjennomføring av tiltak)
- § 76, første ledd 1 pkt og tredje ledd (betaling av utgifter til tiltak mot forurensinger og avfallsproblemer)
- § 77, første ledd (begrenset adgang til å kreve utgifter dekket før tiltak er truffet)
- § 83, andre ledd (delegasjon av myndighet lagt til kommunen eller fylkeskommunen)

BIR AS plikter å ivareta og utøve delegerte oppgaver og myndighet fra det tidspunktet som delegasjonen trer i kraft. Tidspunkt for ikrafttredelse av delegasjonen er sammenfallende med tidspunkt for ikrafttredelse av denne avtalen.

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

6. Organisering

Deltakerkommunene delegerer oppgaver og myndighet til BIR AS, som vil være kommunenes interkommunale samarbeidsorgan.

I BIR AS organiseres og ivaretas delegerte oppgaver og myndighet i Avdeling for Forvaltning og Utvikling (FoU-avdelingen). FoU-avdelingen ansetter 1 person i 100 % stilling for å ha tilstrekkelig bemanning for å utføre oppgavene.

Hver kommune oppnevner 1 kontaktperson for samarbeidet med BIR samtidig med godkjenning av avtalen og informerer BIR AS skriftlig om navn og kontaktinformasjon,

BIR AS oppnevner en kontaktperson i FoU-avdelingen for samarbeidet, og informerer kommunene skriftlig om navn og kontaktinformasjon.

7. Gjennomføring av prosjekt

Samarbeidet organiseres som et permanent oppdrag og finansieres av BIR AS sine midler.

8. Underretning og informasjon til kommunene

BIR skal for hvert år utarbeide en årsrapport som sendes kommunene. Årsrapporten skal foreligge senest 15. mars påfølgende år, og skal minimum inneholde informasjon om planer og oppgaver som er utført for hver kommune. Årsrapporten stiles til kommunens administrasjonssjef.

Årsrapporten kan ellers inneholde (ikke uttømmende):

- Mål
- Resultat av kartlegging og tilsyn
- Planer for tilsyn
- Saker om forsøpling, herunder status ift opprydding
- Oversikt over vedtak, pålegg, bruk av tvangsmulkt mm
- Omtale av informasjonsarbeid
- Omtale av innsamlingskampanjer
- Opprettelse av sentralt mottakssentral for tips/meldinger om forsøpling hos BIR
- Klager og andre henvendelser
- Driftsregnskap

FoU-avdelingen og kontaktpersonen i hver kommune avtaler seg i mellom omfang av informasjonsutveksling mellom FoU-avdelingen og kommunen utover den formelle årsrapporten.

På forespørsel fra kommunen vil BIR AS gi kommunen innsyn i alle saker som gjelder kommunen med alle saksdokumenter, samt innsyn i FoU-avdelingens virksomhet og rutiner for å utføre de delegerte oppgavene og myndighetene.

9. Tvister

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkningen eller rettsvirkningene av avtalen, skal tvisten først søkes løst gjennom forhandlinger.

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler. BIR AS sin forretningsadresse er vernet.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift i Norge i henhold til lov 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift (voldgiftsloven).

10. Mislighold

Det foreligger mislighold fra BIR AS sin side, dersom BIR AS ikke overholder de forpliktelser som BIR AS har etter denne avtale. Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes Vaksdal kommunes forhold eller force majeure. Kommunen skal reklamere skriftlig uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

Tilsvarende foreligger det mislighold fra Vaksdal kommunes side, dersom Vaksdal kommune ikke overholder de forpliktelser som kommunen har etter denne avtale. Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes BIR AS forhold eller force majeure. BIR AS skal reklamere skriftlig uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

11. Sanksjoner ved mislighold

Kommunen kan kreve erstattet ethvert direkte tap som med rimelighet kan tilbakeføres til mislighold fra BIR AS sin side, med mindre BIR AS godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes BIR AS. Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves. Erstatning er begrenset til et beløp som reelt tilsvarer kommunens tap ekskl. merverdiavgift.

BIR AS kan kreve erstattet ethvert direkte tap som med rimelighet kan tilbakeføres til mislighold fra Fusa kommune sin side, med mindre kommunen godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes kommunen. Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves. Erstatning er begrenset til et beløp som reelt tilsvarer BIRs tap ekskl. merverdiavgift.

12. Force majeure

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen og som etter norsk rett må regnes som force majeure, skal motparten varsles om dette så raskt som mulig. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelse suspenderes i samme tidsrom.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare si opp avtalen med den rammede parts samtykke eller hvis situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 90 kalenderdager regnet fra det tidspunkt situasjonene inntreffer, og da bare med 15 kalenderdagers varsel.

I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig.

13. Utvidelse og uttredelse fra samarbeidet

Det interkommunale samarbeidet regulert i denne avtalen er åpent for tiltredelse av andre kommuner, både blant BIR sine eierkommuner og for andre kommuner. Nye kommuner som vil tiltre denne

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

samarbeidsavtalen gjør det på samme vilkår som deltakerkommunene som er part i avtalen med BIR AS.

BIR avgjør om nye kommuner skal kunne tiltre denne samarbeidsavtalen.

Dersom en eller flere deltakerkommuner trer ut av avtalen etter oppsigelse, tar BIR stilling til behov for eventuell endring i bemanning. Alle deltakerkommuners avtaler revideres.

14. Varighet, revisjon og oppsigelse

Avtalen trer i kraft ved signering og gjelder frem til en av partene sier opp avtalen med ett års oppsigelsesfrist. Oppsigelse skal være skriftlig og fremsettes overfor BIR AS, med kopi til de andre deltakerkommunene.

Hver av partene kan kreve avtalen revidert dersom vesentlige forutsetninger for avtalen endres. Dersom en part krever avtalen revidert, skal alle likelydende avtaler inngått mellom BIR AS og deltakerkommuner undergis samtidig revisjon.

15. Underskrift

Denne avtalen er utstedt i 2 (to) likelydende eksemplarer, ett til hver av partene.

Sted /dato

Sted /dato

Underskrift Vaksdal kommune

Underskrift BIR AS

Administrerende direktør
Steinar Nævdal

**Tilsyn med forsøpling
i Vaksdal kommune
- årsrapport med evaluering
av resultatene i periode
2015-2016**

BIR AS

Januar 2017

Tilsyn med forsøpling i Vaksdal kommune – årsrapport med evaluering av resultatene i periode
2015 – 2016

INNHOOLD

1. Innledning.....	4
2. Beskrivelse av arbeid i periode høst 2014 – vinter 2016.....	4
3. Gjennomført aktiviteten i forhold til avtalens bestemmelser.....	6
4. Kostnader.....	7
5. Oppsummering.....	7

Vedlegg 1 – Tabell med statusarbeid 31.12.2016

Vedlegg 1 – Kart – status 31.12.2016

1. Innledning

Samarbeid mellom Vaksdal kommune og BIR AS innenfor fagområdet tilsyn med forsøpling ble organisert i form av et prøveprosjekt med oppstart 1. januar 2015. Sluttdato til prosjektet ble satt på 1. januar 2017.

Avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling av den 19. desember 2014 inneholder i sitt punkt 8 at det må gjennomføres en evaluering av resultatene av samarbeidet. Bl. a. må det vurderes kost/nytte for kommunen. Resultatet av evalueringen skal legges fram for kommunen.

I løpet av prosjektgjennomføring mye ble gjort for å oppfylle avtalens bestemmelser. Videre i dokumentet skal det omtales tidligere arbeid og oppnådde resultater og erfaringer i forhold til avtalen.

2. Beskrivelse av arbeid i periode høst 2014 – vinter 2016

2.1. Forberedningsarbeid

Samarbeidet begynte formell 1. januar 2015, men allerede høsten 2014 gjennomførte BIR noen forberedningsarbeid. Før prosjektoppstart ble følgende utarbeidet:

a) Rammeverk for kartlegging av forsøplingssituasjonen og oppfølging av saker om forsøpling.

Alle bestemmelser som gjelder saksbehandling ble samlet i *Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingsaker i BIR AS. Dokumentet inneholder bl.a.* myndighetsdelegasjon, definisjoner, rutiner for befarings og saksbehandling. Kommunen fikk dette sammen med avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling.

BIR AS har utarbeidet nødvendige dokumentmaler for saksbehandling:

- Varsel om befarings ved forsøpling/forurensning
- Oversendelsesbrev til annen myndighet
- Forhåndsvarsel om vedtak – pålegg om opprydding ved forsøpling/forurensning
- Vedtak – pålegg om opprydding ved forsøpling/forurensning
- Vedtak om tvangsmulkt ved forsøpling/forurensning
- Forhåndsvarsel om vedtak – umiddelbar gjennomføring av tiltak
- Vedtak – umiddelbar gjennomføring av tiltak
- Saksavvisning

b) Kartlegging av den generelle forsøplingssituasjon i kommunen – flyfotoanalyse.

For å gjøre seg kjent med den generelle forsøplingssituasjon i kommunen, ble det gjennomført flyfotoanalyse ved bruk av data fra Kartverket (www.seeiendom.no).

I Vaksdal kommune ble det identifisert 4 potensielle forsøplings- og/eller forurensningslokalisasjoner.

Lokaliteter med korte beskrivelser ble merket på kart i et ArcGIS-programmet.

c) Prioriteringsliste.

Under tilsyn blir saker prioritert etter potensiell skade eller ulempe for miljøet. Faktorer som må vurderes er: avfallstype, avfallsmengde, areal, lokalitet, væske lekkasjer.

Forhold som øker sannsynligheten for at en sak prioriteres:

- forurensning fra virksomhet som ikke håndteres av andre myndigheter
- forurensning som har skapt stor bekymring i befolkningen
- 5 eller flere avskiltede/ulovlig registrerte biler
- bilvrak som er sterkt preget av forringelse
- ulåste biler
- vrak av større kjøretøy eller maskiner
- bildeler
- bygningsavfall som kan inneholde miljøgifter
- større mengder elektronikk
- kasserte hvitevarer, spesielt kjøleskap
- kjemikaliebeholdere, sprayflasker
- avfall som med stor sannsynlighet kan føre til skade på barn
- forurensning i nærhet av brønner, vassdrag, barnehager og skoler

Forhold som reduserer sannsynligheten for at en sak prioriteres:

- hageavfall
- rent trevirke
- rent metall
- stein, grus
- bilvrak som er lagret under presenning og på fast dekke
- bildekk
- bygningsmaterialer som er lagret for fremtidig bruk

2.2. Rekognoseringsturer

Mellom mars og mai 2015 ble alle steder identifisert etter flyfotoanalyse besøkt under rekognoseringsturer. Disse turene ble gjennomført uten forhåndsvarsel av grunneier og derfor var kun til orientering i den generelle forsøplings-situasjonen i kommunen. I tillegg til tidligere markert steder ble det funnet 4 nye forsøplings- eller forurensningsområder. Det må nevnes at etter oppslag i Vaksdalposten fikk BIR flere henvendelser fra innbyggere i kommunen om forsøpling og vrak.

2.3. Befaringer

I mai 2015 begynte BIR befaringer på forsøplingssteder. Til sammen ble det gjennomført 11 varslet kontroller og 6 varsler om pålegg om opprydding ble sendt.

De gjennomførte befaringer førte til at flere bilvrak og store mengder avfall er blitt fjernet. I noen tilfeller tar oppryddingen ganske lang tid og ekstra kontroller kreves for å holde seg orientert med oppryddingsgjennomgang.

Tilsyn med forsøpling i Vaksdal kommune – årsrapport med evaluering av resultatene i periode
2015 – 2016

Nåværende tilstand sammenlignet med den opprinnelige vises i tabellen nedenfor.

Dato	Antall lokaliteter	Antall befaringer (etter varsel)	Antall varsler om pålegg om opprydding	Antall vedtak om pålegg om opprydding	Antall avsluttede saker*	Antall klagesaker
1. januar 2015	4	0	0	0	0	0
31. desember 2016	15	11	6	0	11	0

* - både etter orienteringsturer og befaringer

3. Gjennomført aktiviteten i forhold til avtalens bestemmelser

Hovedmål til prosjektet er å redusere omfanget av forsøpling i kommunen. Dette målet skal ha vært oppnådd ved iverksettelse av følgende oppgaver:

3.1. Gjennom råd, veiledning og opplysning, arbeide for å motvirke forsøpling

Denne oppgaven realiserer BIR delvis i samarbeid med media. Etter oppslag i Vaksdalposten ble det mottatt flere tips og henvendelser fra folk angående bilvrak og forsøpling. Slike oppslag og stor interesse blant innbyggere om tilsynsaktiviteten har ført til at flere har ryddet opp «på forhånd», før de ble kontrollert.

Under kontroll informerer tilsynspersonell om mulige måter til å kvitte seg med avfall (om det er ønskelig).

Henvendelser og tips kan rettes til BIRs kundesenter, på e-post, telefon eller vanlig post. Kundeveiledere skal sørge for at alle varslinger om forsøpling oversendes tilsynspersonell. Det er også mulig å ta kontakt direkte med tilsynspersonell.

3.2. Gjennomføre kartlegging og tilsyn med avfall og forsøpling

Først ble kartlegging gjennomført under flyfotoanalyse. Det var et utgangspunkt til videre feltarbeid gjennom orienteringsturer. Til sammen 15 steder med mulig (oppdaget etter analyse av flybilder) eller reell (funnet under orienteringsturer) forsøpling ble markert. I 2 tilfeller viste interpretasjon av flyfotoer seg å være feilaktig. Oppdatert tabell med statusarbeid 31.12.2016 og kart med den aktuelle forsøplings situasjonen i kommunen, blir vedlagt til denne rapporten (tabellen og kartet oppdateres etter hvert at endringer kommer).

Tilsynsarbeid gjennomføres både som planmessige kontroller på utvalgte steder og «ad hoc» aktiviteten i forbindelse med tipser og henvendelser fra innbyggere. BIR reagerer på henvendelser uten ugrunnet opphold.

3.3. Sørge for opprydding

I Forurensningslovens § 28 står det at den som overtrådt forbud til å tømme, etterlatte, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet skal sørge for nødvendig opprydding. Dette innebærer at forurensningsmyndigheten må alltid finne ut hvem som er ansvarlig for forsøpling.

For å identifisere grunneiere brukes det BIR sin kundedatabase. Når det gjelder norskregistrerte etterlatte biler eller bilvrak, identifiseres eiere ved hjelp av Statens vegvesens appen «Bil og henger».

Etter å ha identifisert den ansvarlige, blir administrative midler brukt for å få en til å rydde opp. Vanligvis sendes det varsel om pålegg om opprydding med fastsatt frist, men i enkelte tilfeller, hvor forsøpling ikke er så stor og fare for miljøet er minimal, er det nok å ha en muntlig avtale med vedkommende.

For hver eneste sak blir frist for opprydding tilpasset individuelt med hensyn til omfanget av forsøplingen, fare for forurensning og – ikke minst – ansvarliges muligheter til å gjennomføre arbeidet. Faktorer som kan forlenge fristen er f. eks. sykdommer, værforhold og årstid.

Forvaltningsmyndighet delegert til BIR i avtalen om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling av den 19. desember 2014 er tilstrekkelig for å realisere tilsynsoppgaver (inkludert administrativt arbeid).

4. Kostnader

Vaksdal kommune ytet et vederlag i form av tilskudd til BIR, som dekket en stilling i avdeling for forvaltning og utvikling i BIR AS. Årlig beløp var 63 291 NOK (dvs. 126 582 NOK i løpet av det to års prøveprosjektet).

Slike kostnader skulle ikke ha vært tilstrekkelige i tilfelle at kommunen ville ha gjennomført likt tilsyn selv. Ansettelse av en person trekker med seg en rekke tilleggsomkostninger, som for eksempel driftskostnader. Nettopp for å begrense utgifter kan det overlates noen oppgaver til andre aktører som skal jobbe på vegne av kommunen.

I september 2016 vedtok styret i BIR AS at fra 2017 skal prosjektet videreføres som en permanent tjeneste og finansieres av BIRs egne midler. Dermed vil kommunen bli fritatt for betaling av vederlaget til BIR for utførte oppgaver.

5. Oppsummering

Etter to år med prosjektgjennomføring kan det konstateres at mye er blitt gjort for å begrense forsøplingen i kommunen. Det er fjernet avfall fra mange steder og stadig tilsyn sikrer at de ikke blir forsøpelt igjen.

Tilsynsaktiviteten førte til økt miljøbevissthet blant innbyggere. Etter oppslag i Vaksdalposten fikk BIR flere tips og henvendelser fra folk angående bilvrak og forsøpling. Dessuten er det mange som uttrykker sin glede over prosjektet når de tilfeldig treffes under feltarbeidet. Derfor er tilbakemelding fra beboere generelt sagt veldig positiv.

Tilsyn med forsøpling er en pågående prosess. Selv om de fleste forsøplingsområder er blitt kartlagt, stadig nye saker dukker opp. Dessuten kan det også ta lang tid før enkelte gamle saker skal avsluttes.

Gjennomført tilsynet har i den høyeste grad oppfylt bestemmelser som står i avtalen mellom BIR og Vaksdal kommune. Videre arbeid, uten noen kostnader fra kommunen sin side, vil være til nytte for begge partene.

Tilsyn med forsøpling i Vaksdal kommune – årsrapport med evaluering av resultatene i periode
2015 – 2016

Tilsyn med forsøpling i Vaksdal kommune – årsrapport med evaluering av resultatene i periode
2015 – 2016

Vedlegg 1

Tabell med statusarbeid 31.12.2016

Nr. på kart	Beskrivelse etter flyfotoanalyse	Beskrivelse etter orienteringstur	Beskrivelse etter befarings	Aktuell status
1	Villfylling	Ingen forsøpling	-	Saken avsluttet
2	Bilverksted – mulig bilvrak	Mange bilvrak, bildeler, skrot	Ryddet opp	Saken avsluttet
3	Forsøpling	Vrak av traktor, minst 8 gamle motorer, dekk, deler av ukjent kjøretøy, litt avfall, gamle sviller	Ryddet opp	Saken avsluttet
4	Mulig bilvrak	Ikke noen vrak	-	Saken avsluttet
5	-	Masse bilvrak, skrot og skrap	Ryddet opp	Saken avsluttet
6	-	Skrap og skrot	Kommunal sak, ryddet opp	Saken avsluttet
7	-	Uregistrerte biler og bilvrak	Ryddet opp	Saken avsluttet
8	-	3 bilvrak (2x citroen, 1 suzuki baleno), bildeler	Ryddet opp	Saken avsluttet
9	-	Bilvrak (rød Opel Astra II)	Bilvrak ble fjernet	Saken avsluttet
10	-	Bilvrak (VW Transporter)	Bilvrak, bildeler (motor)	Muntlig avtale, frist – 31.12.2016
11	-	Forsøpling på skråning, takstein	-	Til oppfølging
12	-	Lastebilvrak, mulig forsøpling og flere bilvrak	Ryddet opp	Saken avsluttet
13	-	Forsøpling (mulig forbrenningsrester)	Ryddet opp	Saken avsluttet
14	-	Mulig bilvrak	2 bilvrak, bildeler	Varsel om pålegg om opprydding, frist – 15.09.2016
15	-	Skrap, rustet lastebilvrak, gammel tilhenger, plog, trepaletter, containere	-	Til oppfølging

- - avsluttede saker
- - pågående saker
- - saker til oppfølging

Vedlegg 2
 Kart over plassering av
 forsøplingssteder
 Status 31.12.2016
 1 : 160 000

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
30/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	20.03.2017
34/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Svein-Ove Hesjedal	FE - 205, FA - M00, TI - &00, HistSak - 04/01070	17/318

LOKAL "FORSKRIFT OM VASS- OG AVLAUPSGBYR I VAKSDAL KOMMUNE" ENDRING I PUNKT I GJELDANDE FORSKRIFT

Vedlegg:

FORSKRIFT OM VASS- OG AVLAUPSTENESTENE I VAKSDAL KOMMUNE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Med heimel i lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg § 5, vedtek Vaksdal kommunestyre å endra lokal «Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune». Endringa vedkjem kun punkt I «Generelle føresegner» og dei dokumenta som er lista opp i punkt 1 til 4. Bakgrunn for vedtaket er at lova og overordna forskrift, som den lokale forskrifta er heimla i, er endra.

«Generelle føresegner»

Abonnentane i kommunen betaler for vass- og avlaupstenester levert av kommunen. Tilhøvet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og forskrifter og av lokale reglement, føresegner, regulativ og deklarasjonar. Dei viktigaste dokumenta er lista nedanfor:

1. Lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg
2. Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 16 om kommunale vass- og avlaupsgebyr
3. Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune (dette dokumentet)
4. Andre dokument

Kommunalt gebyrregulativ for det einskilde år.

Standart abonnementsvilkår for vatn og avlaup – administrerande og tekniske bestemmelser frå Kommunenes sentralforbund.

NS 3940 Areal og volumberegning av bygninger.»

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 30/2017

FPØ - Behandling:

Samrøystes vedtak.

FPØ - Tilråding:

Med heimel i lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg § 5, vedtek Vaksdal kommunestyre å endra lokal «Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune». Endringa vedkjem kun punkt I «Generelle føresegner» og dei dokumenta som er lista opp i punkt 1 til 4. Bakgrunn for vedtaket er at lova og overordna forskrift, som den lokale forskrifta er heimla i, er endra.

«Generelle føresegner»

Abbonnentane i kommunen betaler for vass- og avlaupstenester levert av kommunen. Tilhøvet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og forskrifter og av lokale reglement, føresegner, regulativ og deklarasjonar. Dei viktigaste dokumenta er lista nedanfor:

1. *Lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg*
2. *Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 16 om kommunale vass- og avlaupsgebyr*
3. *Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune (dette dokumentet)*
4. *Andre dokument*

Kommunalt gebyrregulativ for det einskilde år.

Standart abonnementsvilkår for vatn og avlaup – administrerande og tekniske bestemmelser frå Kommunenes sentralforbund.

NS 3940 Areal og volumberegning av bygninger.»

Saksopplysningar:

Vaksdal kommunestyre vedtok i sak 0008/2004 lokal "Forskrift om vass- og avlaupstenestene i Vaksdal kommune». Vedtaket var heimla i dåverande gjeldande lov om kommunale vass- og kloakkavgifter samt i den sentral forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer.

I ettertid har lov og sentral forskrift, som lokal forskrift er heimla i, vorte endra og det er no rett å få den lokale forskifta i tråd med lov og forskrift som gjelder i dag.

Ein legg difor fram for kommunestyret endring av punkt I i lokal forskrift under overskrifta «Generelle føresegner». Endringa vedkjem kun punkt I «Generelle føresegner» og dei viktigast dokumenta som er lista opp i punkt 1 til 4. Det er såleis ikkje endringar i §1 – §14 i gjeldande forskrift.

FORSKRIFT OM VASS- OG AVLAUPSGBYR I VAKSDAL KOMMUNE

Heimel: Fastsett av Vaksdal kommunestyre til å gjelde frå **xx.xx.2017** i medhald av lov 16.mars 2012 nr.12 om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3 og § 5 og forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensing av forurensing (forurensingsforskriften) § 16-1 andre ledd.

I. GENERELLE FØRESEGNER

Abonentane i kommunen betaler for vass- og avlaupstenester levert av kommunen. Tilhøvet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og forskrifter og av lokale reglement, føresegner, regulativ og deklarasjonar. Dei viktigaste dokumenta er lista nedanfor:

1. Lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg
2. Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 16 om kommunale vass- og avlaupsgebyr
3. Forskrift om vass- og avlaupsgebyr i Vaksdal kommune (dette dokumentet)
4. Andre dokument
Kommunalt gebyrregulativ for det einskilde år
Standart abonnementsvilkår for vatn og avlaup – administrerande og tekniske bestemmelser frå Kommunenes sentralforbund
NS 3940 Areal og volumberegning av bygninger

§1 FØREMÅLET MED FORSKRIFTA

Forskrifta fastsett utrekning og innbetaling av dei gebyra abonnentane skal betale for dei vass- og avlaupstenestene kommunen leverer.

§ 2 VERKEOMRÅDET FOR FORSKRIFTA

Forskrifta gjeld alle abonnentane i kommunen, sjå definisjon i § 3.

§ 3 DEFINISJONAR

- *Abonent:*
 - Eigar/festar av eigedom som er registrert i grunnboka med eige gards- og bruksnummer, eller eige festenummer eller seksjonsnummer (under felles gards- og bruksnummer), som er tilknytt kommunal vass- og eller avlaupsleidning direkte eller gjennom felles stikkleidning.
Det same gjeld festar av eigedom der festeavtalen ikkje er registrert i grunnboka (tinglyst), men der festaren eig dei bygningane som er plassert på tomte, og bruker festerett slik det går fram av lov om tomtefeste.
For festeavtalar med kort festetid (feste til anna enn bustad og fritidsbustad) kan det vere avtalt at ein annan enn festaren skal vere abonnent.

- Eigar/festar av eigedom, som kommunen i medhald av §§ 65, 66 og 92 i Plan og bygningslova har kravd tilknytt kommunal vass- og avlaupsleidning.
 - Eigar eller leiar av eigen eining som er tilknytt vass- og/eller avlaupstenesten, sjå definisjon under kombinerte bygg.
- *Abonnementsgebyr:*
Den faste delen av årsgebyret, som skal dekkje dei faste utgiftene til kommunen for vass- og/eller avlaupstenester.
 - *Avlaupsleidning*
Med avlaupsleidning meiner ein i desse forskrifter separate leidningar for avlaup frå sanitærutstyr og industriproduksjon (spillvassleidning) eller fellesleidningar for slikt avlaupsvatn.
 - *Bruksareal (BRA) etter NS 3940 (forenkla):*
Forenkla kan ein seie at bruksareal omfattar:
 - Arealet innanfor dei omslutta veggane i bustaden og
 - Del av fellesareal som høyrer til bustaden, men som ligg utanfor dei omslutta veggane i bustaden.
 For detaljar, sjå NS 3940.
 - *Bruksendring:*
Med endring i bruken av eigedommen meiner ein her endring mellom ulike kategoriar, som for eksempel bustad, hytter/fritidsbustad og nærings-/offentleg verksemd.
 - *Eingongsgebyr for tilknytning:*
Eingongsgebyr for etablering av abonnement på vass- og/eller avlaupstenester.
 - Eigne vass- og avlaupsanlegg
Sanitæranlegg, stikkleidningar og felleseigde private stikkleidningar til og med tilknytingspunktet/ anboringsklaven på kommunen sin hovudleidning.
 - *Felles privat stikkleidning:*
Privat leidning eigd i fellesskap av abonnentar som er tilknytt det kommunale leidningsnettet via felles private stikkleidning.
 - *Forbruksgebyr:*
Den variable delen av årsgebyret som vert betalt etter forbruk (målt eller stipulert).
 - *Gebyrregulativet:*
Gebyrregulativet er namnet på den gjeldande prisoversikta for vass- og avlaupsgebyr i kommunen. Satsane i gebyrregulativet vert oppdatert årleg gjennom vedtak i kommunestyret.
 - *Kombinerte bygg (næringsverksemd- bustad)*
Med ei eining i denne forskrift meiner ein bueining eller næringseining. Bueining er ein bustad med eit eller fleire rom og med separat inngang, samt eige bad/Wc og kjøkkendel. Bueining med maks. ei utleigeeining vert rekna som ei bueining. Ei næringseining er eit sjølvstendig lokale (eigen eining som er utleidd/nytta til næringsverksemd).

- *Næringsverksemd:*
Forretningsverksemd.
- *Offentleg verksemd:*
Verksemd driven av stat, fylkeskommune eller kommune.
- *Stipulert forbruk:*
Stipulert forbruk er forventta forbruk hos ein abonnent fastsett på basis av bygningsarealet.
- *Årsgebyr:*
Det samla gebyr som vert betalt årleg av abonnentar for å ha tilgang til vass- og/eller avlaupstenestene i kommunen. Årsgebyret er samansett av abonnementsgebyr og forbruksgebyr.

II. VASS- OG AVLAUPSGEBYR

§ 4 GEBYRTYPAR

Følgjande gebyrtypar gjeld for både vass- og avlaupstenester:

- Eingongsgebyr for tilknytning
- Årsgebyr (abonnementsgebyr og forbruksgebyr)
- Purregebyr
- Tilleggsgebyr

§ 5 EINGONGSGEBYR FOR TILKNYTING

Lov om kommunale vass- og avlaupstenester krev at det vert betalt eingongsgebyr for tilknytning til vass- og/eller avlaupstenester.

Eingongsgebyret skal betalast:

- førstegangsoppføring av bygg på eigedom, som vert tilknytt offentleg vass- og/eller avlaupsleidning.
- når eigedom som det er hus på vert tilknytt kommunal vass- og/eller avlaupsleidning

Ein fast sum ligg til grunn for eingongsgebyret for tilknytning til vatn og avlaup. Storleiken på gebyret blir fastsett årleg av kommunestyret og går fram av *Gebyrregulativet*.

Kommunen kan fastsetje avvikande eingongsgebyr for tilknytning dersom det vert ekstra høge eller låge kostnader ved etablering av tenesta.

Tilknytingsgebyret forfell til betaling seinast ved tilknytning første gong.

§ 6 ÅRSGEBYR

Årsgebyret for både vass- og avlaupstenester skal betalast av alle abonnentar og er samansett av to delar:

- abonnementsgebyr
- forbruksgebyr

Samla abonnementsgebyr for kommunale vass- og/eller avlaupstenester skal dekkje dei forventa faste årsutgiftene knytt til vass- og/eller avlaupstenestene i kommunen. Resten vert dekt gjennom forbruksgebyret.

Årsgebyret skal reknast frå og med månaden etter at eigdommen er tilknytt kommunalt leidningsnett.

Storleiken på abonnementsgebyr og forbruksgebyr vert fastsett årleg av kommunestyret og går fram av *Gebyrregulativet*.

ABONNEMENTSGEBYR

- Abonnementsgebyret skal dekkje ein del av kommunen sine faste kostnader i tilknytning til vass- og avlaupstenestene.

For fleirbustader og/eller kombinerte bygg (både næring og bustad) skal det betalast abonnementsgebyr pr. eining. Abonnementsgebyret er differensiert etter brukerkategori. Alle abonnentar i ein brukerkategori betalar eit like stort fast beløp som går fram av *Gebyrregulativet*.

Bustadabonnentar er inndelt i følgjande brukerkategoriar:

- Frittståande bueiningar < 60m²
- Bueiningar i fleirbustad (f.o.m 2 bueiningar) og/eller kombinerte bygg
- Frittståande einebustadar > 60m²

Næringsabonnentar er inndelt i følgjande brukerkategoriar:

- Anna næring/verksemd
- Offentlege bygg (adm.bygg, skular, barnehagar)
- Servicenæring (overnatting og servering)
- Institusjonar (sjuke-/pleieheim, omsorgsenter)
- Våt næring (tekstil)

FORBRUKSGEBYR

Forbruksgebyret skal vere basert på målt eller stipulert vassforbruk.

Alle bygg kan installera vassmålar.

Både kommunen og abonnenten kan krevje at forbruksgebyret vert fastsett ut frå målt forbruk.

Nærings- og kombinasjonsbygg:

Desse bygga bør ha installert vassmålar.

Om bygget berre er tilknytt avlaupsnettet skal det installerast avlaupsmålar.

Eigedom som har godkjent vassmåler, betaler årsgebyr for både vatn og avlaup i samsvar med faktisk målt vassforbruk og pris pr. m³. For installasjon og bruk av vassmåler gjeld reglane i §7.

Eigedom som ikkje betaler gebyr etter målt vassforbruk, skal betala årsgebyr etter stipulert forbruk basert på utrekning av bruksareal i samsvar med NS 3940 og pris pr. m³. Omrekningsfaktor for stipulert forbruk [m³/m²] er definert i *Gebyrregulativet*.

For alle abonnentar gjeld at avlaupsmengde vert rekna lik vassmengda, sjå likevel § 8.

§ 7 BRUK AV VASSMÅLER

Teknisk driftsteneste kan i det enkelte høve, eller for bestemte grupper, tillate eller krevje betaling etter målt forbruk.

For eigedom med installert vassmåler gjeld følgjande:

Kommunen eig og kostar vassmålaren. Kostnader med installasjon, drift, avlesing m.m. skal betalast av abonnenten. Pris for leige av vassmålar går fram av Gebyrregulativet. Teknisk driftsteneste skal godkjenne type, storleik og plassering av målaren.

Huseigaren skal halde målaren lett tilgjengeleg for avlesing og vedlikehald. Vert målaren borte eller skada, skal eigaren straks melda dette til teknisk driftsteneste.

Teknisk driftsteneste skal godkjenne den som står for installasjon og vedlikehald. Det same gjeld ved eventuelt flytting, skifte eller fjerning av målaren.

Utgifter til installasjon eller eventuell flytting av målaren skal betalast av eigaren.

Teknisk driftsteneste og huseigaren kan få målaren kontrollert av autorisert kontrollør. Eit avvik på +- 5% skal medføra justering av målar for eigaren si rekning.

Dersom eventuell feilmålte mengder kan reknast ut, skal gebyret justerast for den perioden det er tvil om, etter gjennomsnittet av nærmaste avlesingsperiode før feilen er oppstått, og etter at han er retta.

§ 8 AVVIK I ÅRSGEBYRET

For alle abonnentar gjelder at avlaupsmengda ut er lik vassmengda inn. Dersom avlaupsmengda frå ein abonnent er vesentleg større eller mindre enn det målte vassforbruket, kan forbruksgebyret for avlaup vert basert på målt eller stipulert/utrekna avlaupsmengde (utslepp).

For næringsverksemd og offentleg verksemd der samansetjinga av avlaupsvatnet skil seg ut frå vanleg husholdningsavlaup og verkar anten fordyrande eller innsparande på drift og vedlikehald av avlaupsanlegget i kommunen, kan ein rekne ut eit påslag/frådrag i forbruksgebyret for avlaup basert på dei forventa ekstrautgiftene/innsparingane.

Restriksjonar for vassforbruk eller kortare avbrot i leveranse eller mottak av avlaup gir ikkje grunnlag for reduksjon i gebyra.

§ 9 MELLOMBELS TILKNYTING

Med mellombels tilknytning meiner ein bygg/anlegg som har innlagt vatn og/eller er tilknytt avlaupsnett, men kor bygget/anlegget ikkje er i permanent bruk, og/eller berre skal brukast i ein avgrensa periode. Eit eksempel på slikt anlegg er anleggsbrakker.

Eigar/festar av eigedommen skal betale abonnementsgebyr og forbruksgebyr etter gjeldande reglar for næringsverksemd, med avrekning i samsvar med den tida tilknytninga er operativ.

Ein skal ikkje betale eingongsgebyr for tilknytning, men alle kostnader ved tilknytning og fråkopling vert belasta eigar/festar av eigedommen.

Mellombels tilknytning gjeld for opp til eitt år, med høve til å søkje om vidareføring. Elles gjeld *Tekniske og administrative avgjerder* i kommunen, jfr. *I Generelle føresegner*.

§ 10 PÅLEGG OM UTBETRING

Kommunen kan gje abonnenten eit pålegg om utbetring av eigne avlaupsanlegg innan ein gjeven frist, jfr. Forureiningslova § 7. Etter Forureiningslova § 73 kan ein gje forureinsningsgebyr om forholdet ikkje er utbetra når fristen har gått ut. Om den ansvarlege ikkje etterkjem pålegget kan kommunen sørgje for iverksetjing av tiltaka, jfr. Forureiningslova § 74.

Kommunen kan oppmode abonnenten om å utbetre eigne drikkevassanlegg innan ein tidfesta frist som grunnlag for å fastsetje vassforbruket. Om tilhøvet ikkje er utbetra når fristen har gått ut, vert årsforbruket fastsett.

§ 11 INNBETALING AV GEBYR

Abbonnten er ansvarleg for betaling av gebyra.

Kommunen sender faktura for eingongsgebyr for tilknytning til abonnenten samstundes som igangsettingsløyve (byggeløyve) vert gjeve eller når eksisterande bygg blir tilknytt kommunal leidning. Eingongsgebyret må vere innbetalt før tilknytning finn stad.

Abonnementsgebyr og forbruksgebyr vert krevd inn på felles faktura og blir fordelt over 3 terminar pr. år.

Gebyr for mellombels tilknytning og tilleggsgebyr vert fakturert særskilt.

Avlesing av målt vassforbruk vert gjort ein gong i året. Forbruksgebyret vert betalt à konto fordelt over 1 eller 2 terminar basert på forbruket for året før. Avrekning skjer i hovudsak på 1. termin (faktura) året etter.

Dersom vassforbruket til abonnenten har endra seg vesentleg frå siste målaravlesing, kan kommunen endre à konto beløpet. Abonnenten skal varslast før slik endring finn stad.

Etter søknad kan kommunen gje fritak for årsgebyret når gebyrpliktig eigedom fysisk vert kopla frå kommunen sitt leidningsnett. Ved innvilga søknad om fritak opphører

abonnementet når melding om at anboringspunktet er plombert er motteke. Ny tilknytning av eigedommen krev ikkje ny betaling av eingongsgebyr for tilknytning. Kostnader ved fråkopling og ny tilknytning skal dekkjast fullt ut av abonnenten. Arbeidet skal utførast etter tilvising frå kommunen.

III. AVSLUTTANDE FØRESEGNER

§ 12 INNKREVJING AV GEBYR

Forfalle krav på årsgebyr er sikra med pant i eigedommen etter "Lov om pant" § 6-1. Gebyra kan krevjast inn av kommunen etter reglar for innkrevjing av skatt.

§ 13 VEDTAKSMAKT

Vedtak etter denne forskrifta vert fatta av rådmannen.

§ 14 KLAGE

Avgjersle etter forskrifta som er einskildvedtak følgjer kap. IV-VI i forvaltningslova, og kan påklagast. Klagen blir send til den instansen som har fatta vedtaket.

Vedtak om storleik på gebyra er forskrift og vert vedtekne av kommunestyret, jfr. kap. VII i Forvaltningslova.

§ 15 IVERKSETJING

Ny forskrifta vert iverksett **xx.xx.2017**

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
31/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	20.03.2017
35/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Willy Andre Gjesdal	FE - 044	16/62

STANDARD ABONNEMENTSVILKÅR FOR VANN OG AVLØP

Administrative bestemmelser

Vedlegg:

Administrative bestemmelser_til intern bruk

Revisjon av standard abonnementsvilkår for vann og avløp - høringsbrev
regler for va-installasjoner med tilknytning til kommunale va-leidningar

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune innfører vedlagte «Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, administrative bestemmelser», revisjon 2017. Vilkåra erstattar «Regler for VA-installasjonar med tilknytning til kommunale VA-leidningar» vedteken av Vaksdal kommunestyre 30.04.1980.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 31/2017

FPØ - Behandling:

Samrøystes vedtak.

FPØ - Tilråding:

Vaksdal kommune innfører vedlagte «Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, administrative bestemmelser», revisjon 2017. Vilkåra erstattar «Regler for VA-installasjonar med tilknytning til kommunale VA-leidningar» vedteken av Vaksdal kommunestyre 30.04.1980.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Gjeldande regler for VA-installasjonar med tilknytning til kommunale VA-leidningar vart vedteken av Vaksdal kommunestyre 30.04.1980, og er moden for utskifting som følgje av endringar i regelverk og teknisk utvikling.

«Standard abonnementsvilkår for vann og avløp» er ein vidareføring av «Normalreglement for sanitæranlegg» frå 2008 og er delt i to hefte:

Dei **administrative bestemmelsene** inneheld juridiske og forvaltningsmessige tilhøve, medan dei **tekniske bestemmelsene** fastlegger krav til teknisk utføring for private vann og/eller avløpsanlegg med tilknytning til kommunalt leidningsnett. Dei teknisk bestemmelsene vert innført administrativt etter delegasjon.

Bestemmelsene er i hovudsak gitt av kommunane, som eig hovudanlegga og som leverar tenestene innanfor vassforsyning og avløp. Når slike vilkår er vedteke av kommunestyrene, vil dei som utgangspunkt være bindande for de som knyt seg til slike anlegg på privatrettslig grunnlag, jf. Rt. 2007 s. 431.

Vurdering

Vilkåra sitt formål er å ivareta det gjensidige ansvarstilhøve mellom kommunen og den einskilde abonnent i samband med tilknytning til kommunalt vann- og avløpsanlegg, samt å sikre trygg utføring av sanitærinstallasjonar og private vann- og avløpsanlegg.

Den siste revisjonen har vore ute på høyring til ein rekke kommunar, offentlege instansar og private selskap i 2016, jamfør vedlagte høyringsbrev.

Revisjonen har teke omsyn til endra regelverk samt nye utfordringar som kommunen står ovanfor, mellom anna når det gjeld klimaendringar, samt endringar i rettspraksis om ansvarstilhøve.

Alle berørte partar, både huseigarar, profesjonelle aktørar og kommunalt tilsette, skal kunne ha nytte av å nytte abonnentsvilkåra.

Konklusjon

Det er mogleg for den einskilde kommune å setje særtilkår i vilkåra. Rådmannen har vurdert abonnementsvilkåra og tilrår å innføre dei som dei ligg føre utan endringar.

KS

Administrative bestemmelser

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp

KOMMUNEFORLAGET

© Kommuneforlaget AS.

Denne filen er kun til intern bruk i kommunen når bestemmelsene skal vurderes og eventuelt vedtas.
Må ikke distribueres videre eller gjøres tilgjengelig for andre.

© 2017 Kommuneforlaget AS, Oslo
2. utgave, 1. opplag 2017

Omslagsbilde: Fotolia

Omslag: HAVE A BOOK

Sats: HAVE A BOOK

Trykk og innbinding: Interface Media as

ISBN: 978-82-446-2283-7

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Kommuneforlaget AS er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, Interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Kommuneforlaget AS

Postboks 1263 Vika

0111 OSLO

Telefon: 24 13 28 50

Henvendelser vedrørende utgivelsen rettes til:

kundeservice@kommuneforlaget.no

www.kommuneforlaget.no

© Kommuneforlaget AS.

Denne filen er kun til intern bruk i kommunen når bestemmelsene skal vurderes og eventuelt vedtas.
Må ikke distribueres videre eller gjøres tilgjengelig for andre.

Innhold

FORORD	5
INNLEDNING	7
KAPITTEL 1 GENERELT	9
1.1 Formål	9
1.2 Virkeområde/hjemmel	9
1.3 Definisjoner	14
1.4 Plikt til å overholde bestemmelsene	17
1.5 Overtredelser og håndhevelse	18
1.6 Endringer	20
1.7 Dispensasjon	20
1.7.1 Ikrafttreden. Opphevelse av tidligere bestemmelser	20
KAPITTEL 2 SØKNAD OG GODKJENNING	
AV TILKNYTNING M.M.	21
2.1 Søknad om tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg	21
2.2 Søknad om endringer	22
2.3 Tinglyste erklæringer	23
2.4 Godkjenning av søknad om tilknytning	24
2.5 Kontroll og besiktigelse av anlegg og installasjoner under utførelse	25
2.6 Prøving	26
2.7 Krav til materiell og utførelse	26
2.7.1 Separatsystem	27

KAPITTEL 3 ØVRIGE BESTEMMELSER	28
3.1 Anleggs- og vedlikeholdsutgifter	28
3.2 Funksjonskrav og tekniske krav	28
3.3 Eksisterende offentlige vann- og avløpsanlegg	30
3.4 Bygging nær offentlig vann- og avløpsanlegg	31
3.5 Opphør av tilknytning	32
3.6 Stengning av offentlige ledninger	33
3.7 Besiktigelse og kontroll av eksisterende anlegg og installasjoner	33
3.8 Kontroll og innskrenking av vannforbruk	34
3.9 Vannkvalitet og trykk	35
3.10 Videredistribusjon av vann- og avløpstjenester	36
3.11 Ekstraordinære vannuttak/påslipp	36
3.12 Påslippenes beskaffenhet	37
3.12.1 Generelt	37
3.12.2 Forurensningsforskriften	37
3.12.3 Eksempler på uønskede væsker, stoffer, gasser eller produkter	38
3.13 Utskillere og renseanlegg	39
3.14 Ansvarsforhold	40

Forord

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, en videreføring av Normalreglementet for sanitæranlegg, ble sist utgitt av Kommuneforlaget på vegne av KS i 2008. KS oversendte reglementet til landets kommuner og anbefalte dem å vedta å innføre bestemmelsene. Bestemmelsene er delt i to, *administrative bestemmelser* og *tekniske bestemmelser*. Revisjonsarbeidet har vært utført av en egen redaksjonskomité i 2015-2016 og har bestått av:

Bjørn Grimrud, fagsjef, Fagrådet for våtrom
Ann-Janette Hansen, juridisk rådgiver, Moss kommune
Guttorm Jakobsen, advokat, Advokatfirmaet Guttorm Jakobsen AS
Pål R. Johansen, redaktør, Kommuneforlaget as
Are Skaar Nielsen, fagsjef, Rørentreprenørene Norge

Et høringsutkast ble i juni 2016 sendt ut til en rekke kommuner, offentlige instanser og private selskaper og organisasjoner. Deres innspill har vært verdifulle bidrag til denne reviderte utgaven.

© Kommuneforlaget AS.

Denne filen er kun til intern bruk i kommunen når bestemmelsene skal vurderes og eventuelt vedtas.
Må ikke distribueres videre eller gjøres tilgjengelig for andre.

Innledning

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp består av administrative og tekniske bestemmelser – utgitt i hvert sitt hefte. De administrative bestemmelsene tar for seg juridiske og forvaltningsmessige forhold, mens de tekniske bestemmelsene fastlegger krav til teknisk utførelse.

Vilkårenes formål er å ivareta det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent i forbindelse med tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg, og å sikre betryggende utførelse av sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg.

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp bør vedtas av den enkelte kommune for at de skal ha tilstrekkelig gyldighet. Vilkårene er utformet slik at de uforandret kan vedtas av kommunen. Det er imidlertid også mulighet for kommunen til å legge inn egne særbestemmelser.

Bestemmelsene gis i hovedsak av kommunen som eier av hovedanleggene og leverandør av tjenestene innenfor vann og avløp. En del bestemmelser er i tillegg direkte eller indirekte hjemlet

i lover og forskrifter som forurensningsloven, plan- og bygningsloven (pbl.) og byggeforskriftene. Den foreliggende teksten er ment å utdype og konkretisere bestemmelsene i eksisterende lovverk og gi en kortfattet og lett tilgjengelig sammenfatning av de krav som gjelder. Det er imidlertid ikke meningen å presentere informasjon som finnes andre steder hvis dette ikke er nødvendig for sammenhengen i disse vilkårene. Det er brukt henvisninger til aktuelt regelverk der dette er naturlig.

Den foreliggende revisjonen har tatt hensyn til endrede krav og bestemmelser og nye utfordringer som kommunene står overfor, blant annet når det gjelder klimaendringer, samt endringer i rettspraksis når det gjelder pkt. 3.14 om ansvarsforhold.

Alle berørte parter, både huseiere, profesjonelle aktører og kommunalt ansatte, skal kunne ha nytte av å bruke disse abonnementsvilkårene.

Kommentar:

Dersom kommunestyret har vedtatt å innføre bestemmelsene, skal kommunen benytte dem.

1

Generelt

1.1 Formål

Formålet med disse bestemmelsene er å

- fastsette hvilke leveringsbestemmelser og vilkår kommunen, som eier av offentlig vann- og avløpsanlegg og leverandør av tjenestene, stiller for tilknytning til og bruk av offentlig vann- og avløpsanlegg. Dette omfatter også det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent som er, eller blir, tilknyttet offentlig vann- og avløpsanlegg.
- stille krav til aktørene slik at de private vann- og avløpsanlegg som tilknyttes kommunalt nett, blir utført på en betryggende måte med hensyn til funksjonssikkerhet og anleggs- og utstyrskvalitet.

1.2 Virkeområde/hjemmel

Abonnementsvilkårene omfatter private vann- og avløpsanlegg tilknyttet offentlige vann- og avløpsanlegg. De gjelder både for eksisterende og nye abonnenter, og uavhengig av om abonnenten har skrevet under en erklæring om å overholde vilkårene eller ikke.

For de som var abonnenter da kommunen vedtok bestemmelsene, gjelder de administrative bestemmelsene fullt ut, med unntak for søknadsplikten for eksisterende anlegg der det ikke foretas vesentlige endringer, jf. pkt. 2.2 og kravet til avstandsgrense på 4 meter for eksisterende bebyggelse, jf. pkt. 3.4.

For de som var abonnenter da kommunen vedtok bestemmelsene, gjelder de tekniske bestemmelsene knyttet til oppføring av anlegg bare for følgende punkter:

- Krav til overhøyde mellom topp hovedledning og laveste innvendig avløpsåpning, jf. pkt. 3.5 i tekniske bestemmelser
- Krav om sikring mot forurensning for å hindre tilbakesuging fra privat ledningsnett til offentlig ledningsnett, jf. pkt. 2.4 i tekniske bestemmelser

10

Kommentar:

Dette er selvsagt ikke til hinder for at kommunen håndhever øvrige lover og regler dersom anlegg/bygning/installasjoner er oppført i strid med gjeldende bestemmelser på oppførings-tidspunktet. Eksempler på dette kan være oppføring av bygninger og installasjoner som er i strid med gjeldende kommunale vedtekter, normer, etc., eller i strid med servituttløvens alminnelige bestemmelser om hvordan eieren av en eiendom med kommunen som ledningseier/servitutthaver plikter å opptre.

For øvrig gjelder de tekniske bestemmelsenes krav i tilknytning til drift og vedlikehold av anleggene fullt ut så langt de passer.

Kommentar:

Dersom for eksempel en vannledning lekker, vil det utgjøre et brudd på de tekniske bestemmelsene som kan følges opp med et pålegg om utbedring, uavhengig av når ledningen ble lagt.

Abonnementsvilkårene for vann og avløp gjelder, så langt de passer, også for påslipp til kommunal ledning fra offentlig veg, plass o.l.

Abonnementsvilkårene for vann og avløp er gitt av kommunen som eier av hovedanleggene og leverandør av vann- og avløpstjenester. En del vilkår er i tillegg direkte hjemlet i lover og forskrifter.

Kommentar:

Private vann- og avløpsanlegg uten offentlig tilknytning omfattes ikke av abonnementsvilkårene, med mindre pålegg om tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg er gitt etter plan- og bygningslovens bestemmelser.

Henvisninger til lover og forskrifter

Vann- og avløpsanlegg er omfattet av et betydelig regelverk som det er viktig å ha kjennskap til og følge. Plan- og bygningsloven, med byggt teknisk forskrift (TEK) og veiledning til byggt teknisk forskrift (VTEK), gir rammebetingelsene for planlegging og utforming av sanitærinstallasjoner og vann- og avløpsanlegg. I tillegg kommer enkelte lover med tilhørende forskrifter som normalt vil være av betydning for den enkelte kommunes vann- og avløpsabonnenter. Vi gjør oppmerksom på at lover og forskrifter kan endre seg over tid:

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) med bl.a. følgende forskrifter:

- Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26. mars 2010, sist endret 22. februar 2016
- Byggt teknisk forskrift (TEK) av 26. mars 2010 nr. 489
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med bl.a. følgende forskrift:
 - Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

- Lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven) med bl.a. følgende forskrift:
 - Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) med bl.a. følgende forskrifter:
 - Forskrift om miljørettet helsevern
 - Forskrift for badeanlegg, bassengbad, badstu m.v.
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med bl.a. følgende forskrifter:
 - Forskrift om begrensning av forurensning, kapittel 16 om kommunale vann- og avløpsgebyrer
 - Kommunens lokale forskrift om vann- og avløpsgebyrer

Nettbaserte kilder

Det finnes også et stort antall veiledninger, normer, standarder, detaljblad, rapporter etc. som er av betydning for den som arbeider innenfor vann-, avløps- og sanitærområdet.

For nærmere oversikt over gjeldende regelverk og annen nyttig informasjon viser vi blant annet til følgende nettbaserte kilder:

www.lovdato.no

Lovdata gir den komplette oversikt over lover og forskrifter m.m. i Norge.

www.norskvann.no

På Norsk Vanns hjemmesider finner du bl.a. informasjon om interessepolitisk arbeid og regelverk som er under utvikling, rapporter og veiledninger som Norsk Vann har utgitt på vann- og avløpsområdet samt oversikt over aktuelle kurs og arrangementer.

www.va-jus.no

På Norsk Vanns regelverkssider legges det fortløpende ut informasjon om nytt regelverk på vann- og avløpsområdet. Norsk Vanns regelverkshjelp til medlemmene inneholder også bl.a. følgende hjelpemidler:

- Regelverksdatabasen
- Boken «Vann- og avløpsrett»
- Selvkostveiledningen
- En rekke standardmaler for brev, brosjyrer m.m.
- Typiske spørsmål og svar

www.va-norm.no

Nettsted som skal gjøre det enkelt for alle aktører (entreprenører, rørleggere, konsulenter etc.) å finne ut hva som er kommunens krav til VA-tekniske anlegg.

www.rorsenter.no

Norsk Rørsenter AS er et kurs- og kompetansesenter innen vann- og avløpsteknikk og har prosjektledelsen for NKF og Norsk Vanns VA/Miljø-blad og for Norsk Vanns VA-norm (www.va-norm.no).

www.regelhjelp.no

Regelhjelp.no er et tilbud om bransjevise oversikter over regelverket. Bak nettstedet står Statens forurensningstilsyn, Mattilsynet, Direktoratet for arbeidstilsynet, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

www.dibk.no

Databasen til Direktoratet for byggkvalitet over lover, forskrifter, veiledninger, blanketter mv.

www.miljokommune.no

www.standard.no

Standard Norges hjemmesider, der man bl.a. kan finne oversikt over standarder på VVS- og VA-området.

Vi gjør oppmerksom på at nettadressene kan endre seg.

1.3 Definisjoner

Kommentar:

Standard abonnementsvilkår omhandler forholdet mellom abonnent og kommunen som leverandør av tjenestene, og for bedre presisering er det derfor valgt å avvike noe fra den terminologien innen vann og avløp som benyttes i lov og forskrift.

Avløpsanlegg

Med avløpsanlegg menes ledninger og øvrige anlegg både for sanitært avløpsvann (spillvann), industrielt avløpsvann og overvann.

Kommentar:

Avløpsanlegg omfatter ikke drensledninger.

14

Offentlig vann- og avløpsanlegg

Hovedanlegg for vann og/eller avløp som kommunen eller annet offentlig rettslig organ har bygd eller overtatt ansvaret for.

Kommentar:

Stikkledning for vann og avløp fra offentlig bygg regnes i disse vilkårene som privat vann- og avløpsanlegg. Det fremgår av brev fra Klima- og Miljøverndepartementet 28. mars 2014 til Sivilombudsmannen at ved tolkningen av hva som er å anse som et vann- og avløpsanlegg som omfattes av § 1 andre ledd i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg og hva som er å anse som private stikkledninger, vil anleggets dimensjon og formål være relevant. Det er videre et sentralt moment om anlegget er nødvendig for å levere vann- og avløpstjenester i kommunen, og hvorvidt kommunen selv har vedtatt at anlegget skal være en hovedledning, samt om ledningen er finan-

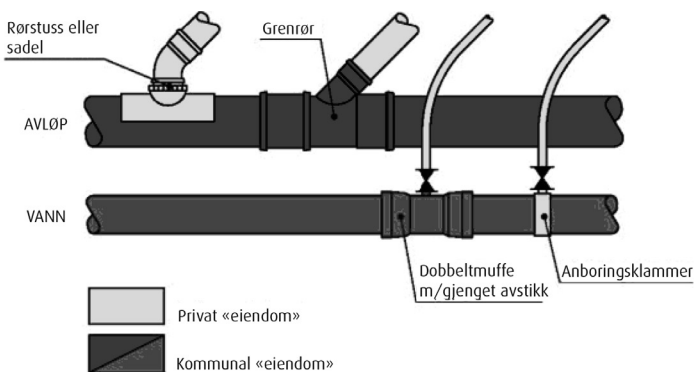
siert av vann- og avløpsgebyrer etter loven. Disse momentene vil på samme måte kunne være relevante ved tolkningen av hva som er å anse som offentlige vann- og avløpsanlegg etter standard abonnementsvilkår for vann- og avløp.

Privat vann- og avløpsanlegg

Private ledninger (stikkledninger) og utstyr utenfor husets yttervegg som er tilknyttet offentlig vann- og/eller avløpsanlegg.

Som privat anlegg regnes videre ethvert anlegg som kommunen eller annet offentligrettslig organ selv ikke har bygd, ikke har overtatt ansvaret for etter plan- og bygningslovens regler eller ikke på annen måte har påtatt seg ansvaret for gjennom skriftlig erklæring eller ved sin handlemåte/adferd.

Hvis ikke annet er angitt eller avtalt, er grensen mellom det private og det offentlige vann- og avløpsanlegget i tilkoplingspunktet på offentlig ledning. Anboringsklammeret på vannledningen er å anse som privat (se figur nedenfor):

Sanitærinstallasjoner

Rør, installasjoner og utstyr innenfor husets yttervegg som er tilknyttet vann- og/eller avløpsanlegg.

Abonnet

Eier av eiendom med vann- og/eller avløpsinstallasjoner som enten er tilknyttet offentlig vann- og avløpsanlegg, eller som har fått pålegg om tilknytning etter plan- og bygningslovens regler. Kommunen kan etter søknad godta at andre enn eieren står som abonnent, der særlige forhold tilsier det.

Kommentar:

Sistnevnte tilføyelse tar sikte på tilfeller der eiendommen er festet bort i lengre tid, eller hvor et større bygg er leid ut i lengre tid til en leietaker, og det av denne grunn vil være mest praktisk å forholde seg til den som bruker bygget og/eller eiendommen direkte. Selv om leietaker aksepteres som abonnent, kan kommunen i alle tilfeller holde eieren ansvarlig dersom leietaker misligholder sine forpliktelser etter avtalen.

16

Ansvarlig foretak

Ansvarlig foretak er i disse vilkårene foretak som er godkjent i henhold til plan- og bygningsloven og byggesaksforskriften, dvs. som er sentralt godkjent eller har erklært ansvarsrett. Foretaket skal i tillegg dokumentere at det utførende personellet har følgende minimumskvalifikasjoner for det relevante arbeidsområdet:

Sanitærinstallasjoner

- Svennebrev som rørlegger

Privat vann- og avløpsanlegg

- Svennebrev som rørlegger, samt S-ADK1- eller ADK1-sertifikat

eller

- Fagbrev innen veg- og anleggsfaget eller anleggsmaskinførerfaget, samt ADK1-sertifikat

Kommentar:

For å opprettholde tilstrekkelig kvalifikasjoner på dem som skal utføre arbeidet med sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg, og sikre den nødvendige faglige kvaliteten på disse arbeidene, er det som tidligere holdt fast ved kravet om at foretaket i tillegg til enten å være sentralt godkjent, eller å ha erklært ansvarsrett, må kunne dokumentere at det utførende personellet har visse nærmere angitte minimumskvalifikasjoner for det relevante arbeidsområdet.

1.4 Plikt til å overholde bestemmelsene

Abonnementen er ansvarlig for at hans private vann- og avløpsanlegg til enhver tid er i forskriftsmessig stand, og at de til enhver tid gjeldende bestemmelser om bruken av anlegget blir fulgt, jf. pkt. 1.2, 1.5, 2.5 og 3.7 i disse bestemmelsene. Abonnementen er også ansvarlig for at hans husstand, leieboere og andre som benytter hans anlegg, overholder abonnementsvilkårene.

Ansvarlig foretak er ansvarlig for at de private vann- og avløpsanleggene blir planlagt og utført i samsvar med gjeldende lov og regelverk. Alle arbeider på private vann- og avløpsanlegg og sanitærinstallasjoner skal utføres av ansvarlig foretak i henhold til pkt. 1.3, med mindre kommunen, som eier av hovedanleggene, i det enkelte tilfelle har godkjent en annen utførende.

Kommentar:

Firmaer som engasjeres til å spyle private stikkledninger, trenger ikke forhåndsgodkjenninger til dette eller tilfredsstille kravene i pkt. 3.2. Kommunen kan kreve opplysninger fra slike

firmar om hvor og når spyling har funnet sted og sannsynlig årsak til spylingen. Spyling eller annet arbeid på kommunens hovedledningsnett kan ikke finne sted uten skriftlig tillatelse fra kommunen.

1.5 Overtredelser og håndhevelse

Abonnementsvilkårene for vann og avløp skal håndheves av kommunen eller den kommunestyret delegerer myndighet til, med mindre noe annet framgår av disse bestemmelsene.

Kommunen kan kreve at anlegg blir reparert, utbedret, omlagt eller fjernet dersom de er i strid med de administrative eller tekniske bestemmelsene i disse abonnementsvilkårene eller med plan- og bygningsloven med tilhørende tekniske forskrift (TEK). Dette gjelder uavhengig av den myndighet som kommunen er tillagt etter forurensningsloven og plan- og bygningsloven når det gjelder krav om reparasjon av anlegg.

Kommunen kan etter forutgående varsel få arbeidet utført for abonnentens regning dersom et slikt pålegg ikke etterkommes. Arbeid som ikke kan utsettes, kan kommunen få utført uten forutgående varsel.

Kommentar:

Håndhevelse av disse abonnementsvilkårene reguleres av privatrettslige regler og anses ikke i utgangspunktet som utøvelse av offentlig myndighet. I den grad et vilkår er stilt med hjemmel i kommunens private eierrådighet over eget vann- og avløpsanlegg, foreligger det derfor ikke formell klageadgang til noen overordnet instans. Dette gjelder hvis kommunen har funnet det sikrest å bruke eierrådigheten som hjemmelsgrunnlag, selv om det også skulle være en mulig alternativ hjemmel for pålegget i lovverket. Et eksempel på dette kan

være ved krav om utbedring av utette vannledninger, hvor det kan være uklart i hvilken grad man også kan hjemle vedtaket i plan- og bygningsloven § 31-3. Hvis kommunen derimot bruker gjeldende lovverk som hjemmel for pålegg, gjelder forvaltningslovens bestemmelser.

Hvis det ikke kommer til en minnelig ordning med den aktuelle abonnenten, skjer håndhevelsen ved at det reises søksmål for de ordinære domstoler med krav om dom for at abonnenten plikter å etterkomme et gitt pålegg eller må unnlate å foreta en nærmere bestemt handling. Kommunen kan ev. kreve å få dekket utgifter for slikt arbeid i medhold av pkt. 1.5 andre og tredje ledd. På samme måte kan abonnenten reise sivilt søksmål for domstolene hvis han ikke godtar abonnementsvilkårene.

I den grad bestemmelsene i abonnementsvilkårene også har hjemmel i sentrale lover eller forskrifter og håndheves i tråd med disse, jf. pkt. 1.2, kan sanksjonsbestemmelsene i dette lovverket benyttes.

Kommunen kan også ved vesentlig mislighold av abonnementsvilkårene stenge eiendommens vanntilførsel og holde den stengt til forholdet er rettet.

Kommentar:

Det forutsettes at kommunen utviser skjønn i slike saker, spesielt når det gjelder vanntilførsel til boliger. En eventuell stenging må ikke true liv og helse eller kunne medføre brannfare.

Kommunen kan nekte et ansvarlig foretak som ikke overholder de til enhver tid gjeldende abonnementsvilkårene (administrative og tekniske bestemmelser), å utføre arbeid på slike anlegg hvis forholdene ikke blir brakt i orden innen rimelig tid. Det samme gjelder hvis krav til utførelsen etter plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter ikke blir overholdt.

1.6 Endringer

Kommunestyret kan vedta endringer i de administrative bestemmelsene. Kommunestyret, eller den kommunestyret delegerer myndighet til, kan vedta endringer i de tekniske bestemmelsene.

1.7 Dispensasjon

Når særlige grunner taler for det, kan kommunestyret eller det organ som kommunestyret har delegert myndighet til, gi dispensasjon fra disse abonnementsvilkårene.

1.7.1 Ikrafttreden. Opphevelse av tidligere bestemmelser

Abonnementsvilkårene for vann og avløp trer i kraft fra den dato kommunestyret bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves tidligere vedtatte sanitærreglement eller tilsvarende bestemmelser om private vann- og avløpsanlegg tilknyttet kommunalt nett.

2

Søknad og godkjenning
av tilknytning m.m.**2.1 Søknad om tilknytning til offentlig
vann- og avløpsanlegg**

I tillegg til nødvendige søknader i henhold til plan- og bygningsloven skal kommunen, som eier av vann- og avløpsanleggene, ha søknad om tilknytning til offentlige vann- og avløpsanlegg.

Søknadsskjema fås hos kommunen.

Søknad om tilknytning skal underskrives av abonnenten og ansvarlig foretak. Søknaden må inneholde tilstrekkelig dokumentasjon til at kommunen kan ta stilling til den, som erklæringer og situasjonsplan med inntegnet stikkledninger, angitt tilkoblingspunkt og høydeangivelser. Søknaden skal være godkjent før arbeidet settes i gang, med mindre kommunen tillater noe annet.

Kommunen kan også kreve at andre enn abonnenten, herunder leietakere, festere etc., skriver under på en slik søknad.

Overdras et arbeid under utførelsen til et annet ansvarlig foretak, skal det sendes ny søknad. Er et arbeid ikke påbegynt innen tre år etter at tillatelsen er gitt, bortfaller godkjenningen.

Ansvarlig foretak skal sørge for at det foreligger situasjonsplan som viser privat vann- og avløpsanlegg (slik det er bygd) så snart anlegget er ferdig. Situasjonsplanen med tilhørende innmåling av anlegget sendes til kommunen. Dersom mottatt dokumentasjon er tilfredsstillende, gis ferdigmelding av kommunen. Ferdigmelding gitt av vann- og avløpsmyndigheten vedlegges søknad om ferdigattest.

Kommentar:**Andre søknader**

Tiltak som oppføring, endring eller reparasjon av vann- og avløpsanlegg er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Mindre tiltak som ikke fører til fare eller urimelig ulempe for omgivelser eller allmenne interesser, f.eks. lokal drenering og reparasjoner ved rør- og ledningsbrudd, kan unntas fra søknadsplikten.

Uavhengig av om et tiltak er søknadspliktig, skal bestemmelser i plan- og bygningsloven og teknisk forskrift ivaretas av tiltakshaveren.

Når det gjelder søknad om utslipp av oljeholdig avløpsvann, henvises det til forurensningsforskriftens kap. 15, jf. pkt. 3.12.2. Kommunen kan også kreve søknad om påslipp av fettholdig avløpsvann.

2.2 Søknad om endringer

Senere reparasjoner og utbedringer av sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg som medfører vesentlige endringer i vannforbruk eller utslippsmengder, krever tillatelse fra kommunen.

Det kreves alltid tillatelse ved installasjon av sprinkleranlegg mot brann, snøkanoner og lignende. Det samme gjelder ved omlegging, rehabilitering eller opphør/stenging av private vann- og avløpsanlegg.

Søknad om endringer skal underskrives av abonnenten og et ansvarlig foretak som skal utføre arbeidet. Kommunen kan også kreve at andre enn abonnenten, herunder leietakere, festere etc., skriver under på en slik søknad.

For øvrig gjelder de samme krav til søknaden som under pkt. 2.1, og det benyttes samme søknadsskjema.

2.3 Tinglyste erklæringer

Ved søknad om tilknytning kan det kreves vedlagt tinglyst erklæring for følgende forhold:

- At det er innhentet tillatelse til å legge, drifte/vedlikeholde og skifte ut privat vann- og avløpsanlegg på andres eiendom
- At flere eiere er solidarisk ansvarlig for at gjeldende vilkår vedrørende felles privat vann- og avløpsanlegg blir fulgt
- At senere utvidet bruk av etablert felles privat vann- og avløpsanlegg blir godkjent av samtlige brukere/eiere

Også ellers kan det kreves framlagt tinglyste erklæringer når det er nødvendig for å sikre noens rett.

Kommentar:

Se f.eks. plan- og bygningsloven §§ 27-1 og 27-2, der plan- og bygningsmyndigheten skal påse at retten til å føre vann- og avløpsledning over annen manns grunn er tilstrekkelig sikret ved tinglyst dokument, eller på annen måte som kommunen godtar som tilfredsstillende. Den tinglyste erklæringen om

solidaransvar gjelder kun i forholdet mellom den enkelte sameier i en privat fellesledning og kommunen. Det er intet i veien for at det i samme erklæring fremgår at sameierne, hva gjelder forholdet dem imellom, kun skal ha et proratarisk ansvar for de aktuelle ledningene, dvs. at den enkelte sameier kun har ansvar for den delen av et felles ledningsnett som vedkommende benytter seg av. Dette vil i tilfelle være i samsvar med sameieloven § 9.

De tinglyste erklæringene skal i nødvendig utstrekning være påført at de ikke kan avlyses uten kommunens samtykke.

2.4 Godkjenning av søknad om tilknytning

De vilkårene som skal gjelde for godkjenning av søknad om tilknytning, herunder nærmere krav til det private vann- og avløpsanlegget, fastsettes av kommunen i hvert enkelt tilfelle, herunder også eventuell påslippsavtale i henhold til forurensningsforskriften.

Kommunen kan gi pålegg om tiltak som vil gi bedre infiltrasjon av overvann i grunnen, dersom dette kan gjennomføres uten urimelige kostnader. Det kan i den forbindelse gis pålegg om etablering og drift av overvannsanlegg eller tilknytning til et allerede etablert overvannsanlegg.

Kommentar:

Kommunen kan stille nærmere krav til søknaden eller anlegget for å godkjenne denne. Kommunen har også hjemmel til å gi pålegg som vil kunne motvirke problemer forbundet med økt avrenning av overvann fra den enkelte eiendom. Bestemmelsen er i stor grad sammenfallende med det som er foreslått av overvannsutvalget til ny § 29-8 i plan- og bygningsloven. Men med det unntaket at det ikke stilles krav om at et etablert

overvannsanlegg må være fastsatt i plan for at det skal kunne gis pålegg om tilknytning til dette. Dette fordi det ikke alltid vil foreligge en areal- eller reguleringsplan der slike anlegg er omfattet, og at det like fullt vil kunne være praktisk å kunne pålegge slik tilknytning uavhengig av om anlegget er forankret i plan. Kommunen har til en viss grad allerede adgang til å gi denne typen pålegg etter vannressurslovens § 7, 2. ledd.

Kommunen kan sette krav både overfor nye og eksisterende abonnenter om maksimal mengde som kan føres til offentlig eller privat avløpsanlegg, og til forensing av særlig forurenset avløpsvann.

Kommentar:

Dette er i samsvar med det som er foreslått som ny pkt. 7.3 tredje avsnitt i sektorlov for vanntjenester i Norsk Vann Rapport 214/2015. Uavhengig av om en slik lov blir vedtatt er det et praktisk behov for og hensiktsmessig at det inntas en klar hjemmel på dette punktet.

Godkjent søknad innebærer at et arbeid må utføres i henhold til gjeldende abonnementsvilkår, lover og forskrifter, med mindre skriftlig dispensasjon er gitt.

Godkjent søknad om tilknytning skal sendes ansvarlig foretak og abonnenten.

2.5 Kontroll og besiktigelse av anlegg og installasjoner under utførelse

Kommunen har når som helst, og uten forutgående varsel, rett til å kontrollere/besiktige sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg under utførelse i den grad disse kan ha betydning for drift og vedlikehold av offentlige vann- og avløpsanlegg eller

for gebyrberegningen. Vedkommende kontrollør skal uten oppfordring legitimere seg.

Kommunen overtar med sin kontroll ikke noe ansvar overfor abonnenten, utførende ansvarlig foretak eller tredjemann.

Kommunen kan gi pålegg om reparasjon, utbedring og ev. omlegging av private vann- og avløpsanlegg under utførelse dersom de ikke er i samsvar med abonnementsvilkårenes administrative og tekniske bestemmelser.

Kommentar:

Se også pkt. 3.7, som har tilsvarende bestemmelser for eksisterende anlegg og installasjoner. Dersom det f.eks. er mistanke om lekkasje på en privat stikkledning, vil dette kunne ha betydning for gebyrberegningen, og kommunen vil derfor ha hjemmel til å kontrollere nevnte stikkledning for å undersøke om dette er tilfelle eller ikke.

2.6 Prøving

I forbindelse med kontroll etter pkt. 2.5 kan kommunen forlange dokumentasjon av trykk og tetthets- og funksjonsprøving av sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg.

2.7 Krav til materiell og utførelse

Det henvises til abonnementsvilkårenes tekniske bestemmelser når det gjelder krav til materiell og utførelse. Det vises også til plan- og bygningsloven med tilhørende teknisk forskrift.

Det skal utarbeides drifts- og vedlikeholdsinstruks for installasjoner og materiell, og denne skal oppbevares av abonnenten.

2.7.1 Separatsystem

Kommunen kan kreve at stikkledningene legges som separatsystem i områder hvor kommunens ledninger er lagt som kombi-nertsystem der det foreligger et saklig behov for dette.

Kommentar:

Et eksempel på dette kan f.eks. være der kommunen har til hensikt å skifte ut sin eksisterende fellesledning med et separatsystem innen rimelig tid, f.eks. 5-10 år fram i tid, på det tidspunkt abonnenten søker om tillatelse til å anlegge avløpsledninger fra hovedledningen og inn til eiendommen. Det vil her være lite hensiktsmessig om kommunen godkjente et fellessystem, for så å gi pålegg om utskiftning til separatsystem noen år senere, når kommunen skulle legge om sitt ledningsnett til separatsystem, slik kommunen blant annet har hjemmel for i dette regelverket og i medhold av forurensningsloven § 22 andre ledd.

3.1 Anleggs- og vedlikeholdsutgifter

Alle omkostninger i forbindelse med etablering, drift og vedlikehold av private vann- og avløpsanlegg bæres av abonnenten.

Kummer, stengeventiler mv. som med kommunens tillatelse monteres på offentlig vann- og avløpsanlegg som del av det private anlegget, bekostes i sin helhet av vedkommende abonnent. Utstyr og vedlikeholdsansvar kan etter søknad overtas av kommunen.

3.2 Funksjonskrav og tekniske krav

Abonnenten er ansvarlig for at funksjonskravene og de tekniske kravene i tekniske bestemmelser, og i plan- og bygningsloven med tilhørende teknisk forskrift, overholdes i hele anleggets levetid. Dette gjelder også krav om at det private vann- og avløpsanlegget til enhver tid skal være tett, at de til enhver tid gjeldende krav til overhøyde mellom innvendig topp hovedledning

i forgreningspunktet og laveste avløpsåpning i bygning (for eksempel sluk i kjeller) blir oppfylt. Dersom avløpsvannet pum- pes, gjelder tilsvarende høydekrav målt til det høyeste punktet (gravitasjonspunktet) på pumpeledningen.

I den grad en bygning på et tidligere tidspunkt er anlagt med lavere overhøyde enn dagens krav, skal det iverksettes tiltak for å kompensere for dette, f.eks. ved å installere tilbakeslagsventil eller pumpestasjon etter dispensasjon fra kommunen for å mot- virke tilbakeslag. Abonnementen har plikt til å vedlikeholde slike installasjoner regelmessig.

Kommunen kan, dersom det foreligger et saklig behov for det, kreve at eksisterende abonnenter for egen kostnad skal koble takvannet fra offentlig avløpsanlegg, etablere fordryningstil- tak på eiendommen eller etablere nytt privat avløpsanlegg for å håndtere overvann til kommunalt ledningsnett, dersom dette ikke vil medføre uforholdsmessige kostnader for abonnenten.

Kommentar:

På samme måte som det er behov for å kunne stille relevante krav for håndtering av overvann på nyanlegg, er det også behov for å ha en klar hjemmel for at kommunene kan stille krav til overvannshåndteringen overfor eksisterende abonnenter. Det er derfor inntatt en uttrykkelig hjemmel for dette for eksisterende abonnenter. Dette er for øvrig i samsvar med forslag til § 7-3 fjerde ledd i Norsk Vanns Rapport 214/2015 med forslag til ny sektorlov på vann- og avløpsområdet. Det er føyd til at det må foreligge et saklig behov for et slikt krav, og videre oppstilt en begrensning om at det ikke må medføre uforholdsmessige kost- nader for abonnenten.

3.3 Eksisterende offentlige vann- og avløpsanlegg

Abonnementen godtar ved tilknytning til kommunens nett at eventuelle eksisterende lovlig anlagte offentlige vann- og avløpsanlegg på abonnentens grunn har rett til å bli liggende uavhengig av om denne retten er tinglyst eller ikke, og uavhengig av om abonnenten kjenner til ledningen på overtakelsestidspunktet for eiendommen. Abonnementen har bevisbyrden for at anlegget eventuelt er ulovlig anlagt.

Kommentar:

For nye vann- og avløpsanlegg som kommunen ønsker lagt over abonnentens eiendom etter at eiendommen ble tilknyttet kommunens nett, må kommunen inngå en avtale med abonnenten om rett til å ha ledningen på eiendommen.

Overvannsutvalget har foreslått at bestemmelsen blir lovfestet som ny § 27-6 i plan- og bygningsloven fra 2008.

Dersom abonnenten hevder at de offentlige vann- og avløpsledningene over hans eiendom i sin tid er anlagt ulovlig, er det abonnenten som har bevisbyrden. Bakgrunnen for dette er at en ny eier av en eiendom der det ligger kommunale VA-ledninger, ofte vil kunne bestride at kommunen i sin tid lovlig har fått tillatelse til å anlegge VA-ledninger over den aktuelle eiendommen.

Dette vil kunne være vanskelig å bevise for kommunen når det er inngått muntlige avtaler med tidligere grunneier, som i ettertid har flyttet fra eiendommen eller ikke lenger er i live.

For å unngå at bestemmelsen mister mye av sin betydning for kommunen, og før det har gått så lang tid at det uansett foreligger hevdsgrunnlag, er det presisert at det er nåværende abonnent/eier av den aktuelle eiendommen som må kunne dokumentere at kommunen i sin tid ulovlig la ledningene. I ut-

gangspunktet må det antas at kommunen ikke ville ha anlagt ledningen dersom kommunen på det aktuelle tidspunktet ikke hadde innhentet nødvendig tillatelse til dette.

3.4 Bygging nær offentlig vann- og avløpsanlegg

Offentlige vann- og avløpsanlegg skal ikke overbygges. Ny bebyggelse, inklusive garasjer og støttemurer, skal ikke plasseres slik at den er til ulempe for drift og vedlikehold av offentlige vann- og avløpsanlegg. Det samme gjelder øvrige søknadspliktige tiltak og øvrige tiltak som kan vanskeliggjøre drift og vedlikehold eller utskiftning av slike ledninger. Slik bebyggelse og slike tiltak skal ha en avstand til offentlig vann- og/eller avløpsanlegg på minst 4 meter beregnet fra ytterkant ledning/anlegg.

Det kan gis dispensasjon fra denne bestemmelsen etter søknad hvis utbyggeren sikrer drift og vedlikehold av offentlige ledninger med anlegg av varerør, kulvert eller tilsvarende, eller dersom tiltakshaver/abonnent forestår omlegging av hovedledningene etter servituttlovens regler.

Eier av offentlige vann- og avløpsanlegg skal påse at ovennevnte krav blir ivaretatt i forbindelse med, og så langt som mulig parallelt med, den ordinære byggesaksbehandlingen av tiltaket etter plan- og bygningsloven.

Håndhevelse av denne bestemmelsen skjer i tråd med pkt. 1.5 i disse bestemmelsene.

Kommentar:

For dem som ikke er tilknyttet offentlig vann- og avløpsanlegg, må kommunen sikre dette i en egen avtale. Bakgrunnen for

presiseringen i forhold til tidligere utgave av de administrative bestemmelsene fra 2008, er at det ofte vil kunne være et behov for å hindre å anlegge øvrige søknadspliktige tiltak over offentlige vann- og avløpsanlegg, ut over oppføring av bebyggelse og støttemurer. Dette vil f.eks. kunne gjelde anlegg med vesentlige terrengoppfyllinger, da slike fyllinger i praksis vil kunne gjøre det svært vanskelig for kommunen å komme til med forsvarlig drift og vedlikehold eller utskiftning av ledningene. Det er også åpnet opp for at tiltak som ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven er omfattet av bestemmelsen, der de vil kunne vanskeliggjøre drift og vedlikehold eller utskiftning av slike ledninger. Som eksempel på dette kan være ulike typer beplantning, så som å plante trær, en hekk, sette opp gjerde, etablere plattinger, etc.

Overvannsutvalget har i NOU 2015: 16 foreslått å lovfeste en ny § 29-4 femte ledd om at nye byggverk og tiltak skal ha en avstand til offentlige vann- og avløpsanlegg på minimum 4 meter, med mindre kommunen bestemmer noe annet. Bli bestemmelsen vedtatt, vil det foreligge et overlappende hjemmelsgrunnlag, men slik at bestemmelsen også vil gjelde overfor dem som ikke er tilknyttet offentlig vann- og avløpsanlegg, og derfor ikke bundet av abonnementsvilkårene.

3.5 Opphør av tilknytning

Når privat vann- og/eller avløpsanlegg skal settes ut av drift, skal abonnenten sørge for at ledningen avstenges ved tilknytningen på hovedledning eller der kommunen anviser. Kommunen kan i den forbindelse også kreve at private installasjoner på hovedledningen blir fjernet.

Kommunen kan foreta oppgraving og stenging for eierens regning dersom dette ikke blir utført av eieren av privat vann- og avløpsanlegg.

3.6 Stengning av offentlige ledninger

Alle planlagte stopp i vannforsyningen eller avløpshåndteringen som skyldes arbeider på kommunale ledninger, gjøres kjent i rimelig tid på forhånd for de berørte abonnentene.

Ved øyeblikkelig stenging av vannforsyningen på grunn av akutt arbeid på kommunens vannledninger, varsler kommunen de berørte parter så snart som mulig om når vannforsyningen vil være gjenopprettet.

Stengning av offentlig vannledning på grunn av tilknytning, opphør eller omlegging av privat stikkledning, kan bare utføres av kommunen etter bestilling fra ansvarlig utførende. Tidspunkt for stenging av kommunale vannledninger avtales med kommunen. Ansvarlig utførende plikter å varsle abonnenter som berøres av stengningen.

33

3.7 Besiktigelse og kontroll av eksisterende anlegg og installasjoner

Kommunen har når som helst, og uten forutgående varsel, rett til å besiktige/kontrollere sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg, i den grad disse kan ha betydning for drift og vedlikehold av offentlige vann- og avløpsanlegg eller for gebyrberegningen. Dette gjelder også kontroll av vannforbruket hos abonnenter som har vannmåler. Vedkommende kontrollør skal uten oppfordring legitimere seg.

Det er kun kommunens egne mannskaper, ansvarlig utførende eller andre med tillatelse fra kommunen som kan besiktige og kontrollere offentlige vann- og avløpsanlegg.

Kommunen kan gi pålegg om reparasjon, utbedring og omlegging av sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg som ikke er i samsvar med abonnementsvilkårenes administrative og tekniske bestemmelser, eller foreta andre kompensierende tiltak. Dette gjelder i den grad forholdet kan ha betydning for drift og vedlikehold av offentlige vann- og avløpsanlegg eller for kommunens gebyrberegning.

Kommentar:

Som eksempel på dette kan nevnes:

- Lekkasjer
- Ulovlig påslipp på offentlig avløpsanlegg, herunder fett og miljøskadelige stoffer
- Manglende overhøyde mellom topp hovedledning og laveste vannlås i bygning
- Manglende tilbakestrømningsbeskyttelse i abonnentens vannledningsnett, jf. pkt. 2.4 i abonnementsvilkårenes tekniske bestemmelser

3.8 Kontroll og innskrenking av vannforbruk

Abonnenten forplikter seg til ikke å sløse med vann.

Under vannmangel eller når andre forhold krever det, kan kommunen innføre restriksjoner på vannforbruk til spesielle formål, for eksempel hagevanning. Kommunen kan i slike situasjoner også innføre andre restriksjoner. Eventuelle restriksjoner som kommunen finner det nødvendig å gjennomføre under vannmangel eller når andre forhold krever det, gir ikke rett til å kreve erstatning eller prisavslag.

3.9 Vannkvalitet og trykk

For vannkvalitet gjelder drikkevannsforskriftens bestemmelser i § 12 (jf. § 5) som minimumskrav. Kommunen kan, med Mattilsynets godkjenning, avvike fra drikkevannsforskriftens krav til vannkvalitet for en avgrenset periode, dersom kravene ikke kan oppfylles før utbygging av nytt vannbehandlingsanlegg e.l. er gjennomført. Kommunen skal informere abonnentene om slike avvik fra drikkevannsforskriftens krav til vannkvalitet.

Næringsabonnenter med særskilt behov kan inngå avtale med kommunen om hvilke kvalitetsavvik de vil ha varsel om.

Vanntrykket skal være minst 2 bar ved tilknytningspunktet på den kommunale vannledningen. Dersom vanntrykket inne i bygningen ikke er tilfredsstillende, og dette ikke skyldes manglende trykk på kommunens ledning, må abonnenten bekoste og installere trykkforsterkningsanlegg. Kommunen kan kreve installering av reduksjonsventil på vanninnlegget dersom vanntrykket inne i bygningen overstiger 6 bar, jf. tekn. best. pkt. 2.1.3.

Kommunen plikter å varsle abonnentene ved vesentlige endringer i vanntrykk eller vannkvalitet.

Kommentar:

I den grad vannkvalitet og/eller trykk utgjør en mangel etter forbrukerkjøpsloven § 16, kan abonnenten etter nærmere regler kreve prisavslag og/eller erstatning, jf. forbrukerkjøpsloven § 26.

3.10 Videredistribusjon av vann- og avløpstjenester

Uten kommunens samtykke må det ikke tas, bortledes eller selges vann fra en eiendom som er tilknyttet offentlig vannanlegg, på en slik måte at uttaket i mengde overstiger et normalt husholdningsabonnement eller det vannforbruk som den aktuelle type virksomhet vanligvis har.

Det samme gjelder for tilførte avløpsmengder fra den enkelte abonnent til offentlig avløpsanlegg.

3.11 Ekstraordinære vannuttak/påslipp

Ved unormalt store eller støtvide vannuttak eller unormalt store eller støtvide påslipp av avløpsvann, f.eks. ved bruk til klimakjøling, sprinkleranlegg, jordvanning eller ved tømning av bassenger og oppfylling av tanker som overstiger det som er godkjent etter pkt. 2.1, 2.2 og 2.4, må det innhentes særskilt tillatelse fra kommunen.

Kommentar:

Som eksempel må testing av sprinkleranlegg ikke gjennomføres uten at det på forhånd er innhentet særskilt tillatelse fra kommunen til dette.

Kommunen kan som vilkår for slik tillatelse f.eks. stille krav om installering av vannmåler, eller stille krav til særskilte tidspunkter som tiltaket må gjennomføres på, mv.

3.12 Påslippenes beskaffenhet

3.12.1 Generelt

Til offentlig avløpsanlegg må det ikke føres væsker, stoffer, gasser eller produkter som kan være brann- eller eksplosjonsfarlige, miljø- eller helsefarlige eller skadelige for offentlig avløpsanlegg. Dette innebærer at abonnenter som er tilknyttet offentlig avløpsanlegg, må vise aktsomhet ved bruk av sine sanitærinstallasjoner for å unngå at slike væsker, stoffer, gasser eller produkter føres ut med avløpsvannet via vasker, sluk eller toalett. Eksempelvis skal farlig avfall leveres til godkjent mottak, legemiddelrester skal leveres til apotek og hygieneprodukter skal avhendes gjennom avfallsinnsamlingen.

Kommunen må straks varsles dersom farlige eller skadelige væsker, stoffer, gasser eller produkter ved uhell blir ført til offentlig avløpsanlegg.

Kommunen kan stille krav til påslipp av overvann til offentlig avløpsanlegg, bl.a. innhold, mengde, sandfang, fordrøyningsbasseng m.m.

3.12.2 Forurensningsforskriften

Forskrift om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) har en rekke bestemmelser som regulerer påslipp av avløpsvann fra virksomheter og husholdninger til offentlig avløpsanlegg.

De viktigste i denne sammenhengen er:

- Utslipp av oljeholdig avløpsvann, herunder påslipp til offentlig avløpsanlegg, er regulert i forurensningsforskriften kap. 15. Det skal bl.a. sendes søknad til kommunen ved etablering

av nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterende utslipp av oljeholdig avløpsvann.

- Påslipp av oppmalt matavfall til offentlig avløpsanlegg fra virksomheter og husholdninger er regulert i forurensningsforskriften kap. 15A. Slike påslipp er forbudt med mindre kommunen i forskrift gjør unntak fra forbudet.
- Ingen kan sette i verk eller øke utslipp av fotokjemikalieholdig eller amalgamholdig avløpsvann uten at utslippet, herunder påslipp til offentlig avløpsanlegg, etableres og drives i samsvar med kravene i forurensningsforskriften §§ 15A-5 til 15A-7.
- Kommunen kan i enkeltvedtak eller i forskrift fastsette krav til virksomheters påslipp av avløpsvann til offentlig avløpsanlegg, jf. forurensningsforskriften § 15A-4. Kravene kan fastsettes ut fra hensynet til det offentlige avløpsanleggets utslippskrav, for å unngå skade på offentlig avløpsanlegg, for å sikre at driften av avløpsanlegget og slambehandlingen ikke vanskeliggjøres, for å sikre kvaliteten på avløpslammet eller for å sikre helsen til personell som arbeider med offentlig avløpsanlegg. Kravene vil komme i tillegg til eventuelle krav som statlig forurensningsmyndighet har stilt i virksomhetens utslippstillatelse.

38

3.12.3 Eksempler på uønskede væsker, stoffer, gasser eller produkter

Vi nevner her noen eksempler på hva som er å anse som væsker, stoffer, gasser eller produkter som kan være brann- eller eksplosjonsfarlige, miljø- eller helsefarlige eller skadelige for offentlig avløpsanlegg, jf. pkt. 3.12.1.

Det gjelder blant annet bensin, rensvæsker, løsningsmidler, maling, lakk, sprøytemidler, legemidler, tjære, fett, olje, voks, sement, kalk, mørtel, sot, asfalt, karbid, presskaker, cyanidforbindelser, sulfater, sulfider, kadmiium, kvikksølv, amalgam, bly, kopper, nikkel, sink, krom, ammonium og magnesiumsulfater. Andre eksempler er vaskefiller og hygieneprodukter som bind, bleier, tamponger og Q-tips.

Denne opplistingen er ikke uttømmende.

3.13 Utskillere og renseanlegg

Ettersyn, tømning og vedlikehold av private olje- og fettutskillere, slamavskillere/septiktanker og andre renseanordninger tilknyttet offentlig avløpsanlegg må utføres i henhold til gjeldende forskrifter, utslippstillatelser og eventuelle øvrige vilkår som er satt.

Dersom slike anlegg ikke drives tilfredsstillende, kan kommunen gi pålegg om utbedring eller stenging, eller overta driften midlertidig for abonnentens og/eller leietakerens regning. Eieransvaret for de aktuelle anlegg tilligger fremdeles abonnenten/leietakeren.

Eieren er pliktig til å sette utskillere og renseanlegg ut av drift og føre avløpet direkte til offentlig avløpsanlegg når kommunen krever det, jf. forurensningsloven § 26.

3.14 Ansvarsforhold

Kommunen har ansvaret for bygging, forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale ledninger for vann og avløp.

Abonnenten har tilsvarende ansvar for bygningens sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg.

Kommunen som anleggseier er ansvarlig, uten hensyn til skyld, for skade som avløpsledning eller vannledning volder. For skade fra avløpsanlegg som skyldes at kapasiteten ikke strekker til, er anleggseieren kun ansvarlig dersom han har utvist uaktsomhet og/eller forsett.

Kommentar:

40 Teksten er revidert og tilpasset de senere årenes rettspraksis som på visse områder har innskrenket kommunens adgang til å fraskrive seg sitt objektive ansvar etter forurensningsloven § 24 a, i forhold til det som var situasjonen da standard abonnementsvilkår pkt. 3.14 ble utformet i 2008.

Endringene i reguleringen av bestemmelsene om ansvarsforhold innebærer først og fremst at kommunen ikke kan fraskrive seg sitt objektive ansvar for manglende vedlikehold av en offentlig avløpsledning. Det følger av Høyesteretts dom i Stavanger-saken avsagt 19. mars 2007, at en kommune kan fraskrive seg det objektive ansvaret for manglende kapasitet etter forurensningsloven § 24 a dersom det regner mer enn kommunens avløpsledning er dimensjonert for, og dimensjoneringen på det aktuelle tidspunktet var forsvarlig etter dagjeldende regler for dimensjonering av avløpsanlegg.

Senere rettspraksis har ikke endret på dette, og dommen anses derfor fortsatt å gi uttrykk for gjeldende rett på området.

Det vises her til at Alta-saken (Rt. 2011 s. 1304) gjaldt ansvarsfraskrivelse for manglende vedlikehold, og Molde-saken (Rt. 2014 s. 656) gjaldt spørsmålet om det foreligger et objektivt ansvar for andre skadeårsaker enn manglende vedlikehold eller manglende kapasitet.

I det aktuelle tilfellet, der tilbakeslagsskaden var forårsaket av tilstopping av røret ved at en større stein hadde kommet inn i dette, ble det konstatert at det er et rent ulovfestet objektivt ansvar også for denne type skader, og at adgangen til å fraskrive seg ansvaret måtte være den samme enten ansvaret var lovfestet (som i forurensningsloven § 24 a) eller ulovfestet, dvs. skapt av domstolene.

Kommunen er uten ansvar hvis private vann- og avløpsanlegg eller sanitærinstallasjoner, på grunn av arbeider på det offentlige hovednett, forurenses eller tilstoppes av rust, slam eller andre stoffer, eller får frostskafer.

Det samme gjelder ved svikt i vanntilførselen eller manglende vann til brannslukking/sprinkling og for skader som skyldes forhold som beskrevet i pkt. 3.8 og 3.9, så langt forholdet ikke rammes av forbrukerkjøpslovens bestemmelser, og kommunen har opptrådt aktsomt.

Kommentar:

Det henvises til teknisk forskrift, forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn § 5-4 og NKF og Norsk Vanns VA/Miljøblad nr. 82.

Kommunen er ikke ansvarlig dersom det oppstår skade på eiendom og det private vann- og avløpsanlegget eller sanitærinstallasjonen ikke er i samsvar med leveringsvilkårenes tekniske og administrative bestemmelser.

Kommentar:

Rettspraksis oppfattes fortsatt slik at den gir åpning for ansvarsfritak for kommunen der skaden er forårsaket av feil eller mangler ved abonnentens eiendom eller anlegg som f.eks. ikke godkjente kjellerrom eller abonnentens anlegg ikke tilfredsstillende krav til 90 cm overhøyde fra topp hovedledning til laveste slukåpning, jf. pkt. 3.5 i de tekniske abonnementsvilkårene, eller der regnværet eller flomhendelsen for øvrig er å anse som en force majeure-begivenhet, dvs. med et gjentakintervall på mer enn 50 år, jf. dom fra Borgarting lagmannsrett 19. juni 2007 i den såkalte Fredrikstad-saken.

I NOU 2015: 16 har overvannsutvalget delt seg i tre ulike fraksjoner når det gjelder synet på i hvilken utstrekning det objektive ansvaret skal kunne fraskrives ved avtale eller ikke, og i synet på avgrensningen av kommunens objektive erstatningsansvar etter forurensningsloven § 24 A. I den grad dette leder til at forurensningsloven § 24 a blir endret, slik at den ytterligere innskrenker kommunens adgang til å fraskrive seg sitt objektive ansvar, ut over det som allerede følger av ovennevnte rettspraksis, vil dette også få konsekvenser for anvendelsen og forståelsen av pkt. 3.14 i standard abonnementsvilkår.

Kommunen er ikke ansvarlig for skader etter oversvømmelse i kjeller/lagerlokaler, andre næringslokaler eller boligareal som skyldes ledningsbrudd, kloakkstopp eller kapasitetsproblemer når skadetilfellene omfatter:

- Bygningsmessig innredning, innbo og løsøre i rom som brukes til varig opphold (boligformål) og/eller næringsvirksomhet, og som mangler nødvendig godkjenning av bygningsmyndighetene til slik bruk.
- Gjenstander som pga. sin verdi eller andre forhold er uvanlig eller uaktsomt å oppbevare på slike steder.

- Varer som er lagret under lagringshøyde 100 mm over gulv.
- Skader som kan knyttes til manglende vedlikehold og tilsyn av tilbakeslagsanordning.

Abbonnten er ansvarlig for skade eller ulempe han ved forsett eller uaktsomhet påfører offentlig vann- og avløpsanlegg. Abonnnten svarer også for skade eller ulempe som personer som bruker hans sanitærinstallasjoner, påfører offentlig vann- og avløpsanlegg.

Har flere eiendommer felles ledninger, er alle eiere solidarisk ansvarlig for de plikter disse bestemmelsene pålegger abonnnten. Det vises for øvrig til pkt. 1.2 og pkt. 2.3 i disse bestemmelsene.

© Kommuneforlaget AS.

Denne filen er kun til intern bruk i kommunen når bestemmelsene skal vurderes og eventuelt vedtas.
Må ikke distribueres videre eller gjøres tilgjengelig for andre.

HØRINGSINSTANSENE

Oslo, 23. juni 2016

STANDARD ABONNEMENTSVILKÅR FOR VANN OG AVLØP. HØRING AV REVIDERT VERSJON 2016

1 INNLEDNING

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp er en videreføring av Normalreglementet for sanitæranlegg, sist utgitt av Kommuneforlaget på vegne av KS i 2008. KS oversendte reglementet til landets kommuner og anbefalte dem å vedta å innføre bestemmelsene. Bestemmelsene er delt i to, *administrative bestemmelser* og *tekniske bestemmelser*.

Bestemmelsene er i hovedsak gitt av kommunene, som eier hovedanleggene og som leverer tjenestene innenfor vann og avløp. Når slike vilkår er vedtatt av kommunestyrene, vil de som utgangspunkt være bindende for de som knytter seg til slike anlegg på privatrettslig grunnlag, jf. Rt. 2007 s. 431.

En nærmere beskrivelse av standard abonnementsvilkår for vann- og avløp er gitt i pkt. 8.1.10 i NOU 2015: 16 på s. 85. Overvannsutvalget drøfter også under pkt. 8.2.3 på s. 86–88 i hvilken utstrekning det er behov for å regulere forholdet mellom kommunen som anleggseier og abonnenten. På s. 87 blir det påpekt at uoversiktlig og til dels manglende lovregulering gir abonnentene dårligere rettsikkerhet og skaper usikkerhet og merarbeid for kommuner som leverer tjenestene.

Utvalget påpeker på s. 88 at det er ønskelig med tydelige regler som fastlegger nærmere kommunenes ansvar for levering av vann- og avløpstjenester, og at det også er behov for å regulere rettigheter og plikter i forholdet mellom kommunene og deres abonnenter. Det er påpekt at det er hensiktsmessig med en statlig myndighet som kommunene kan henvende seg til for å få veiledning.

Utvalget påpeker at de derfor ser behov for en samlet regulering av kommunale tjenester innen vann og avløp (herunder overvann) som også fastlegger kommunens plikt til å anlegge, drifte og vedlikeholde slike anlegg og som tar opp i seg abonnementsvilkår og reglene om

vann- og avløpstjenester, som i dag omfattes av forskjellige lovverk. Det er i den forbindelse vist til forslaget til sektorlov for vanntjenester som Norsk Vann utga i rapport 214/2015, som utvalget mener kan være et utgangspunkt for en nærmere utredning av en sektorlov som regulerer forholdet mellom kommunen som anleggseier og tjenesteleverandør, og dens abonnenter, og at det er mest nærliggende at en slik lovregulering knyttes til dagens lov om kommunale vass- og avløpsanlegg.

I Norsk Vann Rapport 214/2015, med forslag til sektorlov for vanntjenester, er plikten til å overholde krav og tilknytningsvilkår, som i dag fremgår av standard abonnementsvilkår pkt. 1.4, foreslått lovfestet under § 7-1. I forslaget er det lagt opp til at alle sentrale forhold av betydning mellom kommunen som leverandør av vann- og avløpstjenester og abonnenten, enten blir fastsatt i loven selv eller i forskrift til denne.

Dette har sammenheng med at Høyesterett i Rt. 2011 s. 1304 (Alta-dommen) påpeker at *«fraværet av reell valgmulighet både med hensyn til om man skal knytte seg til et avløpsanlegg, hvilket anlegg man skal knytte seg til og vilkårene for tilknytningen, medfører at reglementet for sanitæranlegg reelt sett har mer karakter av forskrift enn av avtale»*. Vi kan også vise til Høyesteretts dom i Rt. 2014 s. 656 (Molde-dommen), der det påpekes at *«vilkårene for preg av ensidig fastsatte forskrifter, og ikke avtalte bestemmelser»*.

Når slike bestemmelser pr. i dag ikke har vært gitt som forskrifter, har det sammenheng med at det ikke har vært lovhjemmel til dette. I forslag til sektorlov for vanntjenester er det derfor i § 7-1 andre ledd foreslått inntatt en direkte hjemmel til dette.

Uavhengig av hvilken holdning Klima- og miljødepartementet har til dette spørsmålet, antar vi imidlertid at det i fortsatt mange år vil være behov for de gjeldende standardvilkårene, fastsatt med hjemmel i kommunenes eierrådighet og leverandørposisjon. Det er derfor behov for å revidere det bestående regelverket fordi det i de senere årene har blitt avsagt flere dommer av Høyesterett. Utfallet har direkte betydning for forståelsen og bruken av pkt. 3.14 om ansvarsforhold i abonnementsvilkårene som gjelder nå, og som derfor gjør det nødvendig å revidere denne bestemmelsen for å bringe den i samsvar med gjeldende rett.

Kommuneforlaget besluttet av denne grunn, i samråd med KS, i januar 2016 å revidere gjeldende bestemmelser. Det ble i den forbindelse opprettet en arbeidsgruppe, som består av juridisk rådgiver Ann Janette Hansen i Moss kommune og adv. Guttorm Jakobsen, Advokatfirmaet Guttorm Jakobsen AS, til å utarbeide et revidert forslag til de administrative bestemmelsene, og fagsjef Are Skaar Nielsen i Rørentreprenørene Norge og fagsjef Bjørn Grimrud i Fagrådet for våtrom til å reviderte de tekniske bestemmelsene.

KS og Kommuneforlaget har nå mottatt forslag til endringer i gjeldende abonnementsvilkår fra arbeidsgruppen. Høringsforslaget har også tatt hensyn til endringer i plan- og bygningsloven i den mellomliggende tiden.

I forbindelse med revisjonen har arbeidsgruppen vurdert hvorvidt det er forhold som er omtalt i NOU 2015: 16 om overvann i byer og tettsteder, som ble utgitt 2. desember 2015, eller i Norsk Vann Rapport 214/2015 om forslag til sektorlov for vanntjenester, som bør spille inn på det pågående revisjonsarbeidet, og har tatt hensyn til slike forhold der det har vært ansett som hensiktsmessig.

Hovedpunktene i det som er foreslått endret i de administrative bestemmelsene er tatt inn nedenfor under pkt. 2.

Hovedpunktene i det som er foreslått endret i de tekniske bestemmelsene er tatt inn nedenfor under pkt. 3.

2 NÆRMERE OM FORSLAG TIL REVISJON AV DE ADMINISTRATIVE BESTEMMELSENE

Det er foretatt mindre revisjoner og endringer i pkt. 1.2 Virkeområde/hjemmel og i pkt. 1.3 om definisjoner, der det særlig i definisjonen og kommentarene til begrepet «*abonnet*» og «*Godkjent foretak*» er foretatt en del endringer.

I abonnentdefinisjonen er det presisert at kommunen etter søknad kan godta at andre enn eieren står som abonnent der særlige forhold tilsier det. I definisjonen av «*Godkjent foretak*» er det foretatt en del endringer som følge av endringer i plan- og bygningsloven knyttet til at foretakene nå erklærer ansvarsrett, i stedet for som tidligere å måtte søke om dette.

Det er også gjort endringer i pkt. 2.4 om godkjenning av søknad om tilknytning. Der det er presisert at kommunen kan stille nærmere krav til det private vann- og avløpsanlegget i forbindelse med sin godkjenning, og at kommunen kan gi pålegg om tiltak som vil gi bedre infiltrasjon i grunnen dersom dette kan gjennomføres uten urimelige kostnader, og at det i den forbindelse kan gis pålegg om etablering og drift av overvannsanlegg eller tilknytning til et allerede etablert overvannsanlegg.

Det er påpekt i kommentarene til bestemmelsen at den i stor grad er sammenfallende med det som er foreslått av overvannsutvalget til ny § 29-8 i plan- og bygningsloven i NOU 2015: 16, men med den forskjellen at det ikke stilles krav om at et etablert overvannsanlegg må være fastsatt i plan for at det skal kunne gis pålegg om tilknytning til dette. Årsaken til forskjellen er at det ikke alltid vil foreligge en arealplan eller reguleringsplan der slike anlegg er omfattet, og at det like fullt vil kunne være praktisk å kunne pålegge slik tilknytning uavhengig av om anlegget er forankret i plan eller ikke.

Det er videre i pkt. 2.4 tredje ledd presisert at kommunen kan sette krav både overfor nye og eksisterende abonnenter om maksimal mengde som kan føres til offentlig eller privat avløpsanlegg, og til forrensing av særlig forurenset avløpsvann.

Under pkt. 2.5 er det i første avsnitt presisert at kommunen når som helst, og uten forutgående varsel, har rett til å kontrollere/besiktige sanitærinstallasjoner og private vann- og avløpsanlegg under utførelse hvis de kan ha betydning for drift og vedlikehold av offentlige vann- og avløpsanlegg eller for gebyrberegningen. Det tenkes her spesielt på lekkende vannledninger hvor forbruket f.eks. fastsettes etter stipulert forbruk, der kontrollmulighet for kommunen er viktig for å kunne avdekke dette, da kommunen ellers ikke vil få betalt for det vannet som lekker ut.

Under pkt. 2.7.1 «Separatsystem» er det presisert at kommunen kan kreve at stikkledningene legges som separatsystem i områder hvor kommunens ledninger er lagt som kombinert system, der det foreligger et saklig behov for dette. Som eksempel er i kommentarene nevnt der kommunen har til hensikt å skifte ut sin eksisterende fellesledning med et separatsystem innen rimelig tid, f.eks. ett til tre år, på det tidspunkt abonnenten søker om tillatelse til å anlegge avløpsledninger fra hovedledningen og inn til eiendommen. Det vil i et slikt tilfelle være lite hensiktsmessig om kommunen godkjente et fellessystem, for så å gi pålegg om utskiftning til separatsystem noen år senere, når kommunen allikevel skal legge om sitt ledningsnett til separatsystem, slik kommunen blant annet har hjemmel for i standard abonnementsvilkår og i forurensningsloven § 22 andre ledd.

Under pkt. 3.2 «Funksjonskrav og tekniske krav» er det i nytt tredje ledd foreslått at kommunen kan, dersom det er et saklig behov for det, kreve at eksisterende abonnenter for egen kostnad skal koble takvannet fra offentlige avløpsanlegg, etablere fordrøyingstiltak på eiendommen eller etablere nytt privat avløpsanlegg for å håndtere overvann til kommunalt ledningsnett, dersom dette ikke vil medføre uforholdsmessige kostnader for abonnenten.

I kommentaren til denne bestemmelsen er det vist til at dette for øvrig er i samsvar med forslag til § 7-3 fjerde ledd i Norsk Vanns Rapport 214/2015 med forslag til ny sektorlov på vann- og avløpsområdet (sektorlov for vanntjenester).

Under pkt. 3.3 om eksisterende offentlige vann- og avløpsanlegg er det presisert i første ledd at abonnenten godtar ved tilknytning til kommunens nett at ev. eksisterende lovlig anlagte offentlige vann- og avløpsanlegg på abonnentens grunn har rett til å bli liggende, uavhengig om denne retten er tinglyst eller ikke, og uavhengig av abonnentens kunnskap om ledningen på overtakelsestidspunktet for eiendommen.

Overvannsutvalget har foreslått at bestemmelsen blir lovfestet som ny § 27-6 i plan- og bygningsloven fra 2008.

Det fremgår for øvrig av kommentarene til bestemmelsen at dersom abonnenten hevder at de offentlige vann- og avløpsledningene over hans grunn i sin tid har blitt anlagt ulovlig, er det abonnenten som har bevisbyrden for dette. Det vil ofte være vanskelig for en kommune å bevise dette, da det i sin tid har blitt inngått muntlige avtaler med tidligere grunneier, som i ettertid har flyttet fra eiendommen eller ikke lenger er i live.

Under pkt. 3.4 «Bygging nær offentlig vann- og avløpsanlegg» er det føyd til, i tillegg til det opprinnelige om at offentlige vann- og avløpsanlegg ikke skal overbygges, og at ny bebyggelse, inklusive garasjer og støttemurer, ikke skal plasseres slik at den er til ulempe for drift og vedlikehold av offentlige vann- og avløpsanlegg, at det samme gjelder for øvrige søknadspliktige tiltak, eller øvrige tiltak som kan vanskeliggjøre drift og vedlikehold eller utskiftning av slike ledninger.

Det fremgår av kommentarene til bestemmelsen at bakgrunnen for presiseringen i forhold til tidligere utgave er at det ofte vil kunne være et behov for å hindre anleggelse av øvrige søknadspliktige tiltak over offentlige vann- og avløpsanlegg, ut over oppføring av bygg og støttemurer. Som eksempel er nevnt vesentlige terrengoppfyllinger, som i praksis vil kunne gjøre det svært vanskelig for kommunen å komme til med forsvarlig drift og vedlikehold av sine hovedledninger.

Det er også åpnet opp for at tiltak som ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven er omfattet av bestemmelsen, der de vil kunne vanskeliggjøre drift og vedlikehold eller utskiftning av slike ledninger. Som eksempel på dette er nevnt plante trær og hekk, sette opp gjerde, etablere platteringer, mv.

Det er vist til at overvannsutvalget som ny § 29-4 femte ledd har foreslått lovfestet en noenlunde tilsvarende regel, og at dersom den blir vedtatt, vil bestemmelsen også gjelde overfor dem som ikke er tilknyttet offentlige vann- og avløpsanlegg, og derfor ikke bundet av abonnementsvilkårene.

Under pkt. 3.11 om «ekstraordinære vannuttak/påslipp» der det må innhentes særskilt tillatelse fra kommunene, er det i kommentarene vist til som eksempel testing av sprinkleranlegg.

Pkt. 3.14 i de administrative bestemmelsene regulerer kommunenes adgang til å fraskrive seg det objektive ansvaret som i utgangspunktet påhviler dem etter forurensningsloven § 24 a for skader et avløpsanlegg volder fordi kapasiteten eller vedlikeholdet ikke har vært tilstrekkelig. Ansvarsreguleringen har så langt etter pkt. 3.14 lagt opp til at kommunene kun er ansvarlig dersom de har utvist uaktsomhet (skyldansvar).

Det følger av den såkalte Alta-dommen (Rt. 2011 s. 1304) at det ikke er adgang for kommunene til å fraskrive seg det objektive ansvaret etter forurensningsloven § 24 a for skader som skyldes utilstrekkelig vedlikehold. Det følger videre av Molde-saken (Rt. 2014 s. 656) at det foreligger et generelt objektivt ansvar for skader som et avløpsanlegg volder og som skyldes andre årsaker enn manglende kapasitet og/eller manglende vedlikehold, og at adgangen til å fraskrive seg ansvaret ved avtale blir den samme enten ansvaret er lovregulert eller skapt ved domstolspraksis.

Samtidig er det i Stavanger-dommen (Rt. 2007 s. 431) slått fast at kommunene har anledning til å fraskrive seg det objektive erstatningsansvaret der det regner mer enn ledningsnett er

dimensjonert for, forutsatt at anlegget i sin tid var dimensjonert etter de dagjeldende krav til dimensjonering. Senere rettspraksis har ikke endret på dette, og arbeidsgruppen mener at dommen gir uttrykk for gjeldende rett på området.

Pkt. 3.14 i standard abonnementsvilkår er revidert i tråd med dette slik at bestemmelsen i tredje ledd nå er foreslått til å lyde slik:

«Kommunen som anleggseier er ansvarlig, uten hensyn til skyld, for skade som avløpsledning eller vannledning volder. For skade fra avløpsanlegg som skyldes at kapasiteten ikke strekker til, er anleggseieren kun ansvarlig dersom han har utvist uaktsomhet og/eller forsett.»

Det er noe lenger ut i bestemmelsen i pkt. 3.14 femte ledd foretatt følgende omformulering:

«Kommunen er ikke ansvarlig dersom det oppstår skade på eiendom og det private vann- og avløpsanlegget eller sanitærinstallasjonen ikke er i samsvar med leveringsvilkårenes tekniske og administrative bestemmelser.»

Arbeidsgruppen påpeker i kommentarene til denne bestemmelsen at rettspraksis fortsatt oppfattes slik at den gir åpning for ansvarsfritak for kommunen der skaden er forårsaket av feil eller mangler ved abonnentens eiendom eller anlegg, f.eks. ikke godkjente kjellerrom eller at abonnentens anlegg ikke tilfredsstiller kravet til 90 cm overhøyde fra topp hovedledning til laveste slukåpning, jf. pkt. 3.5 i de tekniske abonnementsvilkårene.

I NOU 2015: 16 har overvannsutvalget delt seg i tre ulike fraksjoner i synet på i hvilken utstrekning det objektive ansvaret skal kunne fravikes ved avtale eller ikke, og i synet på avgrensningen av kommunens objektive erstatningsansvar etter forurensningsloven § 24 a.

Det foreslås her ulike forslag til revidert § 24 a, som, slik denne arbeidsgruppen ser det, innebærer en vesentlig skjerpelse av kommunens adgang til å fraskrive seg sitt objektive ansvar ved kapasitetsmangler og ved feil på abonnentens anlegg eller ved manglende godkjennelse av kjellerrom mv. etter gjeldende rett. Etter arbeidsgruppens syn vil de økonomiske konsekvensene for kommunene måtte utredes på en skikkelig måte før et slikt forslag ev. kan vedtas. Arbeidsgruppen har derfor i denne omgang valgt å forholde seg til det den oppfatter utgjør gjeldende rett i sitt forslag til revidert pkt. 3.14 om ansvarsforhold.

Dersom noen av utvalgets forslag fører til at forurensningsloven § 24 a blir endret, slik at den ytterligere innskrenker kommunens adgang til å fraskrive seg sitt objektive ansvar, ut over det som allerede følger av ovennevnte rettspraksis, vil dette også få konsekvenser for anvendelsen og forståelsen av pkt. 3.14 i standard abonnementsvilkår.

3 NÆRMERE OM FORSLAG TIL REVISJON AV DE TEKNISKE BESTEMMELSENE

Det er foretatt en endring i pkt. 2.1.3 om vanntrykk, slik at der normalt vanntrykk inne i bygningen overstiger 600 Kpa (6 bar), skal det monteres reduksjonsventil rett etter

hovedstengeventil og før første avstikker. I dagens regelverk står det bare at kommunen kan kreve slik ventil.

Under pkt. 2.2 om tetthetskrav er ordet trykkprøving erstattet av ordet tetthetsprøving i andre ledd, slik at det nå fremgår at det skal foretas tetthetsprøving av utvendige stikkledninger i henhold til NS-EN 805. Det er også presisert i siste setning at slik tetthetsprøving bør utføres med vann.

Under pkt. 2.3.1 «Montering av vannledning i bygning» er det presisert i andre og tredje kulepunkt at vannskadesikre metoder kan være plassering av rør i skap eller innredning med tilstrekkelig atkomst eller plassering av rør i sjakt med innkassing med tilstrekkelig atkomst. Det er også føyd til i femte kulepunkt at en annen vannskadesikker metode kan være ved å bruk automatisk vannstoppeventil med fuktføler i rom som ikke har sluk og vanntett gulv.

Det er også gitt en definisjon av tilstrekkelig atkomst og angitt at med dette menes lett tilgjengelighet for reparasjon eller utskiftning. Det skal ikke være behov for flere håndverkergrupper for å åpne og tilbake stille tilgangen til installasjonen.

Under pkt. 2.4 om Sikring mot forurensning er det presisert i nytt femte ledd at tilbakestrømningsbeskyttelse i henhold til NS-EN 1717 finnes i fem kategorier, og at ansvarlig prosjekterende og/eller ansvarlig utførende har ansvaret for at det velges korrekt kategori.

Under pkt. 2.5 sjette ledd om stengeventiler er det presisert at utvendig hovedstengeventil, innvendig hovedstengeventil og stengeventiler på tilførsel til leiligheter skal være tydelig merket.

Under pkt. 2.8 «Energioptimering» er det strøket ut at det å begrense varmtvannsledningenes innvendige volum kan tilfredsstille kravet om at anlegg for varmt forbruksvann skal utføres slik at det fremmer god energioptimering.

Under pkt. 3.1.1.4 «Belastning av ikke-ventilerte spillvannsledninger» er det i åttende ledd presisert at DN 50-sluk kan benyttes med de kapasiteter som fremgår av tilhørende anvisning og godkjenning, men kan ikke benyttes på bunnledninger hvor kravet til minstedimensjon er DN 75.

Det er for øvrig foreslått mindre endringer i pkt. 3.1.2.1 om overvannsmengder og i pkt. 3.1.3 om fellesledninger. Sistnevnte endring innebærer at det nå går tydelig frem det ikke er tillatt å føre overvann og spillvann i samme stikkledning, men at kommunen i spesielle tilfelle kan gi dispensasjon etter søknad.

Det er videre foreslått mindre endringer i pkt. 3.1.5 om retnings- og dimensjoneringsforandring i bygning, i pkt. 3.1.6 om tetthetskrav og i pkt. 3.2 om utførelse, herunder pkt. 3.2.1 om montering av avløpsledning i bygning, der henvisningen til kobberrør er tatt ut, da disse ikke lenger benyttes til avløpsrør.

4 OPPSUMMERING – HØRINGSFRIST

Vi sender med dette arbeidsgruppens forslag på høring og ber om innspill fra høringsinstansene.

Høringsfrist settes til 10. august 2016.

Det forslaget til lovregulering som overvannsutvalget har foreslått, har departementet sendt på høring med høringsfrist 3. mai 2016. Det vil være naturlig at den endelige reviderte versjonen av standard abonnementsvilkår til en viss grad tar hensyn til det som denne høringsprosessen munner ut i når det gjelder konkrete lovendringer, dersom disse blir klarlagt innen rimelig tid.

Med vennlig hilsen

Pål R. Johansen
redaktør
paal.r.johansen@kommuneforlaget.no
Telefon: 24 13 28 48

Høringsinstanser

Asplan Viak AS

Direktoratet for byggkvalitet

Fagrådet for våtrom

Finans Norge

Forbrukerrådet

Hias

Huseiernes landsforbund

KS-advokatene

Mattilsynet

NBBL - Norske Boligbyggelags Landsforbund

NHO Mat og Drikke

Norsk Rørsenter

Norsk Vann

Rørentreprenørene Norge

Bergen kommune

Fredrikstad kommune

Gjerdrum kommune

Lillehammer kommune

Lørenskog kommune

Oslo kommune

Sandnes kommune

Skedsmo kommune

Stavanger kommune.

Tromsø kommune

Vestre Toten Kommune

Østre Toten kommune

Vedlegg: Utkast til reviderte utgaver av standard abonnementsvilkår for vann og avløp, administrative bestemmelser og tekniske bestemmelser.

REGLAR FOR VA-INSTALLASJONAR MED TILKNYTNING TIL KOMMUNALE
VA-LEIDNINGAR.

Vedtekne i teknisk utval 19.03.80
Vedtekne i Vaksdal kommunestyre 21.04.80.
Godkjende av Fylkesmannen 30.04.80.

Reglane som fylgjer nedanfor er hovudreglar. Røyrleggjarar som installerar leidningar i hus pliktar å setja seg inn i detaljane som er grunnlaget for at hovudreglane kan oppfyllast. Desse er gjevne i NKF-norm nr. 8 og skal brukast når det oppstår tvil av noko slag, klager m.m.

1. TEKNISKE REGLAR FOR VASSINSTALLASJONAR.

1.1. DIMENSJONERING M.M.

Tilførselen av varmt og kaldt vatn skal vera tilstrekkeleg til fullgod bruk av montert sanitærutstyr og innretningar. Bruk av sanitærinstallasjonane må ikkje gjeva sjenerande støy eller trykkvariasjonar.

Kommunen leverer vatn ved hovudleidning eller kommunal avgreining frå slik med trykk 20-100 m (200-1000 kPa).

Maksimalt tillete trykk etter innvendig hovudstengeventil er 60 m (600 kPa).

Brukaren må sjølv syta for høveleg trykk og ta kostnaden med dette.

1.2. KRAV TIL TRYKKFASTHEIT.

Vassinstallasjonar skal tåle eit trykk av min. 100 m (vatn), likevel minst 10 m høgare enn det høgste driftstrykk ein reknar med.

1.3. UTFØRING AV LEIDNINGSARBEIDET.

Vassleidningar må leggjast og festast slik at ein ikkje får skadelege bruddpåkjenningar, vibrasjonsulemper, nedbøygningar og utvidings- og varmpåkjenningar.

Det må brukast materialer som har motstand mot korrosjon og som ikkje gjev frå seg skadelege stoff til vatnet. Installasjonsdelar som av driftsmessige årsaker skal kunna vedlikehaldast, reparerast og tenast med med visse mellomrom må vera lett tilgjengelege.

For leidningar i grunnen må det takast nok omsyn til påkjenningar gjennom jordtrykk, trafikklast, setningar og agressiv masse.

Vassinstallasjonar må sikrast mot frost.

1.4. TILKNYTNING TIL HOVUDLEIDNING.

Brukaren syter for grøft fram til hovudleidning, naudsynleg leidning og pakningsmassar. Der grøfta går ut i veg skal vedkomande vegmyndigheit varslast i god tid på førehand.

Sjølve tilknytninga skal utførast av kommunen sine folk ell av røyrleggjar med etterfylgjande kontroll av kommunen.

Kommunen skaffar til veges sjølve koplingsmateriellet. Kostnaden med sjølve tilkoplinga skal betalast av brukaren. Ved tilknytning skal det betalast tilknytningsavgift etter gjeldande satsar. Jfr. Forskrifter om Vass- og kloakk-avgifter.

1.5. SIKRING MOT FORUREINING.

Vassinstallasjonar skal utførast slik at det ikkje kan føre koma attendesuging eller inntrenging av framande stoff av noko slag. Dette gjeld også for attendesuging eller inntrenging av vatn frå andre vasskjelder.

1.6. STENGEVENTILAR.

Alle bygningar skal ha innvendig hovudstengeventil plassert framfor første avstikkar.

Kommunen kan krevja utvendig stengeventil når serlege grunnar talar for det.

Stengeventilar på offentleg hovudleidning skal berre manøvrerast av teknisk etat eller brannvesen.

1.7. VASSMÅLARAR.

Vassmålar skal plasserast frostfritt på lett tilgjengeleg stad for avlesing. Den skal i regelen monterast inne i bygningen og så nær innføringa som mogeleg.

Utvendig målar skal monterast i eigen kum som skal liggja innanfor eigedomsgrensa.

1.8. TRYKKAUKE.

Anlegg for trykkauke skal berre monterast etter søknad i kvart einskild høve. Søknad skal sendast teknisk kontor.

2. TEKNISKE REGLAR FOR AVLAUPSINSTALLASJONAR.

2.1. DIMENSJONERING M.M.

Kloakkvatnet skal kunna leidast bort i takt med tillauget slik at ein ikkje får overfløyming eller andre ulemper ved normalt bruk av installasjonane. Systemet skal vera slik at det ikkje kan oppstå sug- eller trykksvingningar som kan bryta vasslokket i vasslås.

Overvatn og grunnvatn må kunna leidast bort utan ulemper.

2.2. UTFØRING AV LEIDNINGSARBEIDET.

Avlaupsleidningar må sikrast mot frost.

Dei må leggjast slik at ein ikkje får skadelege brudd- og varmpåkjeningar.

Ved store leidningsfall må det brukast røyr som tåler mekanisk slitasje av rennande avlaupsvatn.

Der det er planlagt separatsystem skal leidningar for kloakkvatn og overvatn førast kvar for seg heilt ut til hovudavlaupsleidningen. Det skal monterast naudsynlege inspeksjons- og stakekummer.

2.3. VARN MOT SLAMAVLEIRINGAR.

Avlaupsleidningar må leggjast på ein slik måte og med slikt fall at slamavleiringar o.l. mest mogeleg kan hindrast. Det må vera mogeleg å reinse og stake leidningssystemet.

2.4. VERN MOT TILBAKESLAG FRÅ HOVUDAVLAUPSLEIDNING.

Vass-standen i overvasskum, drenskum, utskiljar, vasslås for sanitærutstyr m.m. må ha slik overhøgd over full hovudleidning at tilbakeslag av avlaupsvatn frå denne normalt ikkje skal kunna skje.

2.5. TILKNYTNING TIL HOVUDLEIDNING.

Tilknytning til hovudleidning skal skje etter same regel som for tilknytning av vassleidning. Jfr. pkt. 1.4.

2.6. AVLAUPSVATNET SIN SAMANSETNAD M.M.

Til kommunale avlaupsleidningar skal det normalt berre førast kloakkvatn, medan overvatn og drensvatn skal førast i overvassleidningar.

I område der det ikkje er lagt fram to hovudleidningar, kan kommunen gjeva løyve til å føra overvatnet inn på fellesleidning dersom denne har tilstrekkeleg kapasitet.

Løyve kan berre gjevast mellombels og opphøyrer så snart det er lagt fram separatsystem i området.

Alle verksemder skal ha serskild løyve for tilknytning til kommunal hovudleidning. Ved søknad skal det gjevast opp kva samansetnad og temperatur avlaupet vil ha. Jfr. elles styresmaktene sine krav til industriutslepp m.m.

Kommunen kan påleggja brukarane å undersøka avlaupsvatnet sine fysikalske og kjemiske eigenskapar ved godkjent laboratorium og kan når det er naudsynleg for kontrollen krevja at ekstra inspeksjonskummer vert monterte.

Dersom skadelege eller farlege stoff, vesker eller gassar ved uhell kjem inn på hovudleidningen, pliktar vedkomande å varsle kommunen omgåande.

Avlaupsvatn frå bustadhus reknar ein med er uskadeleg i samanhengar som ovanfor nemnd.

2.7. UTSKILJARAR OG REINSEANLEGG.

Alle anlegg for øydelegging eller nøytralisering av gassar, vesker eller stoff må på førehand godkjennast av kommunen og elles etter dei reglar som gjeld og av dei føreskrevne styresmakter for vedkomande anlegg.

Slamavskiljarar og septiktankar skal regelmessig tømast. Eigar pliktar å fjerna serskilde innretningar og føre avlaupet direkte til hovudleidning når kommunen krev det.

Ein viser elles til gjeldande føresegner for kloakkutslepp frå spreidde bustad- og fritidshus.

2.8. ELDRE ANLEGG.

Ved omlegging, utskifting m.m. på eldre anlegg skal desse tilpassast desse reglane.

3. YMSE REGLAR

3.1. DISPENSASJON

Der serskilde forhold tilseier det kan kommunen gjeva dispensasjon frå desse reglane.

Søknad om dispensasjon skal avgjerast av formannskapet etter tilråding frå teknisk utval.

3.2. KONTROLL.

Bygningskontrollen skal sjå til at bygg som vert tilkopla kommunal leidning fyller vilkåra i desse reglane.

Jfr. elles bygningslova §§ 65,66 og 67.

3.3. ENDRING.

Desse reglane kan endrast av kommunestyret når tilhøva tilseier det.

Ajour pr. 16.07.80.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
36/2017	Kommunestyret	PS	08.05.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FA - K20, TI - &29	16/1623

INTERPELLASJON FRA MDG VAKSDAL - TILTAK FOR Å BEKJEMPE PROBLEM MED BRUNSNIGLAR

Frå Tom Charles Johnsen, MDG, ligg det føre slik interpellasjon:

Vaksdal kommune har som andre stader dei seinare åra hatt eit aukande problem med brunskogsniigel, og det er all grunn til å prøve å avgrense eller fjerne dette problemet.

Brunskogsniigelen er en svartelistet og en uønsket art i Norge.

I dag finst det ulike tiltak som har synt seg effektive, men for å lykkast er det trong for ei samordning av tiltak på tvers av eigedomsgrenser og til rett tid.

Skal ein få til ei avgrensing eller utrydding av snigelproblemet må derfor kommunestyret inn og styre og delfinansiere dei ulike åtgjerda ein har mot snigelen.

Vaksdal MDG ynskjer at kommunestyrett går i bresjen for å få bukt om dette problemet, og ber om at administrasjonen gjennomfører ei enkel kartlegging for utbreiing, kva tiltak som er mest effektivt i Vaksdal og eventuelt kva kostnader det vil ha.

Me ynskjer å komme i gang med tiltak allereie no i 2017 og ber derfor om å få saka til handsaming slik at me også kan sjå dette i samanheng med løyvingar frå næringsfondet.